

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Aralık 1989

Sayı : 242

YENİ YILDA HEDEF:

ERKEN GENEL SEÇİM..

15. GENEL KURUL YAPILDI..

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

ARALIK
1989
Sayı : 242

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
MUSTAFA BAŞOĞLU

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

TİSAMAT BASIM SANAYİ
TEL : 118 95 62 — ANKARA

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 30.12.1989

İçindekiler

1	TÜRK-İŞ'in YENİ YIL MESAJI
2	TÜRK-İŞ, 15 İNCİ GENEL KURULU MUHTEŞEM OLDU..
9	SENDİKALAR ADINA YAPILAN KONUŞMALAR..
20	YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÖZGEÇMİŞİ..
22	GENEL KURULCA KABUL EDİLEN KOMİSYON RAPORU..
24	ZİYARETLER...
26	MÜCADELEMİZ GÜÇBİRLİĞİ İLE SÜRDÜRÜLECEKTİR...
27	ÇÖZÜM BEKLEYEN KÖKLÜ SORUNLAR
28	KÖŞEMDEN
29	SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARINDAKİ FARKLI NORM VE UYGULAMALAR..
31	SÜPER EMEKLİLİĞE BİR ÖNERİ
32	HUKUK
33	GIDA HARCAMASI..
35	AVRUPA SOSYAL ŞARTI NELER GETİRİYOR..

“YENİ YILDA GENEL SEÇİMLER YAPILMALIDIR..”

Taşıdığı sosyal ve ekonomik sıkıntıları nedeniyle özlemini duymayacağımız bir yılı daha geride bırakmış bulunuyoruz. Böylece, demokratik ve sosyal hayatımızda büyük kayıplara yol açan 80'li yıllar biterken, TÜRK-İŞ'in yoğun çabalarına rağmen hükümetin olumsuz tutumu yüzünden 1989 yılında da tüm çalışanlar ve işçiler, giderek, ağırlaşan geçim koşulları altında ezilmekten kurtulamamışlardır. Yılbaşında, önce yüzde 33, sonra yüzde 48 olarak ilân edilen enflasyon hızının, yıl sonu itibarıyla yüzde 75 dolayında olacağı gözönüne alınırsa, yıllardır “enflasyonu düşürecek” iddiasıyla icraatını sürdüren ANAP iktidarının, bu yıl da başarısız olduğu ortadadır.

Hükümetin bu başarısızlığının, daha büyük ölçülerde halka yansıtacağı tabiidir. Bu itibarla 12 Eylül hareketinin bir uzantısı şeklinde işbaşına gelen ANAP iktidarı, 1983'ten bu yana temel sorunlarımıza köklü çözümler getirmemiş, antidemokratik yasalar ve uygulamalar yüzünden başta işçiler, emekliler, memurlar ve geniş halk kitleleri mutsuzluğa itilmiştir. Herşeyden önce, üzerine titrediğimiz “Sağlıklı Demokrasi” bir türlü rayına oturtulamamıştır. Seçim malzemesi yapılan vaatleri unutulmuş, demokratik kuralların işletilmesine yönelik öneriler ve uluslararası kuruluşların tavsiye kararları 1989 yılında da itibar görmemiştir.

1989 yılının ülkemizdeki en önemli gelişmesi, şüphesiz 26 Mart Yerel seçimleridir. Daha önce yapılan iki referandumu ilâveten, 26 Mart seçimlerinde halk çoğunluğunun “Yeter” deyip desteğini çektiği ANAP iktidarı ve Parlamento'daki ANAP grubu, bu sonuçlardan etkilenip gereğini yapacağına, bildikleri yoldan yürümeyi sürdürmektedirler.

1990'DA BEKLEDİKLERİMİZ

Yeni Yıla giren işçi kesimi, 15. Genel Kurulumuzda benimsenen öneriler çerçevesinde 1990 yılında, şu beklentiler içindedir:

— Halk iradesiyle paralellik arzetmeyen bugünkü Parlamento aritmetiği karşısında, 1990'da yeni bir seçim kanunuyla Genel Seçimler yapılmalıdır.

— Dünya'da özgür ve insanca yaşama uğruna, dikta rejimlerine karşı ulusların verdikleri mücadeleler sonunda ulaşılan olumlu gelişmeler, hükümet ve parlamento tarafından önemle değerlendirilmelidir.

— Milli gelirin adaletsiz bölüşümü herkesce bilinmektedir. Bu yüzden “**Sefaletin bulunduğu yerde refah tehlikededir**” gerçeği unutulmadan, bir avuç mutlu azınlıkla aç ve açıkta yaşama savaşı veren geniş halk kitleleri arasındaki uçurum, kalıcı düzenlemelerle kısa sürede ortadan kaldırılmalıdır.

— Asgari ücret, hemen her yıl düzenlendiği halde, kapsadığı dönemi içinde ekonomik, anlamını yitirmeyecek derecede adil bir düzene bağlanmalıdır.

— Hür sendikacılığın kurallarından olan “**Serbest Toplu Sözleşme Düzenine**” yönelik müdahalelere kesinlikle son verilmelidir.

— Yurt dışındaki işçilerimizin sorunları çözümlenmelidir.

— Bulgaristan'dan yurdumuza sığınan soydaşlarımız, geldiklerine pişman olmayacak şekilde daha fazla gecikmeden, sosyal ve ekonomik olanaklara kavuşturulmalıdır.

— Çiğ gibi büyüyen işsizlik karşısında herkese iş ve sosyal güvenlik hakkı tanınmalı, tüm çalışanlar sendikali olmalıdır.

— Hür basın ve hür üniversite ilkesi müesseseseleştirilmelidir.

— Enflasyonu eritecek kalıcı önlemler alınmalı ve hayat pahalılığı karşısında bunalan çalışanlara ve diğer sabit ve dar gelirliyle rahat nefes alma olanağı sağlanmalıdır.

— Milletin malı olan KİT'lerin yabancılaştırılmasından vazgeçilmelidir.

— Çağdaş demokrasi, bütün kurum ve kurallarıyla ülkemizde hayata geçirilmelidir.

— Anayasa ve yasalardaki antidemokratik hükümler değiştirilerek, ILO ilkeleri doğrultusunda hür sendikacılık kuralları işletilmeli, düşüncüyü suç sayan çağdışı maddeler kaldırılmalıdır.

— Ve sosyal hukuk devleti prensibi, ülkemizde hakim kılınmalıdır.

TÜRK-İŞ'in öncülüğünde işçiler, yıllardır maruz kaldıkları ağır sorunlardan kurtulabilmek için üzerine düşen görevi bundan sonra da yerine getirecektir. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak 1990 yılının ülkemize ve dünyaya kalıcı barış, huzur ve refah getirmesini dileriz. Yeni Yıl, hepimize kutlu olsun.

TÜRK-İŞ 15 İNCİ GENEL GENEL BAŞKAN YILMAZ; "İKTİSADEN

• 419 Delegenin Katıldığı Toplantıda
Çeşitli Yurt ve Dünya Sorunları
Konuşuldu...

TÜRK-İŞ' in 15 nci Genel Kurulu, 11-17 Aralık tarihlerinde Ankara'da yapıldı ve işçilerimize yakışır tarzda bir düzen ve ihtişam içinde cereyan etti.

28 işkolundaki 31 sendika ile KKTD (Kıbrıs) İşçi Sendikaları Konfederasyonu Türk-Sen'i temsilen 419 delegenin katıldığı Türk-İş Genel Kurulunda yapılan konuşmalarda, çeşitli yurt sorunları dile getirildi ve özellikle çalışma hayatını olumsuz etkileyen sorunlara geniş yer verildi.

Sendikanın iç sorunları nedeniyle genel kurulu geçiken Selülöz-İş Sendikası, Türk-İş Genel Kurulunda temsil edilemedi.

Ayrıca, Türk-İş Denetleme Kurulu Üyesi ve Harb-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı **Ali Osman Aybayrak** hastalığı nedeniyle delege olduğu halde genel kurulda bulunamadı. Bu mazeretini bildirerek kongreye başarı mesajı gönderen **Ali Osman ALBAYRAK**'a genel kurul adına çekilen telgrafta, acil şifa dileğinde bulunuldu.

DSİ Salonundaki Genel Kurul, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Emin KUL**'un sunuşuyla başladı ve Divan Başkanlığına seçilen **YOL-İŞ** Sendikası Genel Başkan Bayram **MERAL**, delegelere teşekkür ettikten sonra müzakerelerin seyrî konusunda bilgi verdi.

PAHALI

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan **Şevket YILMAZ**, diğer sütunlarımızda tam metnini verdiğimiz konuşmasında, ülke ve işçi sorunlarına işaret ederek, ekonomik ve sosyal sorunları dile getirdi. **YILMAZ** "Siyasal iktidar uyguladığı ekonomik politika ile geniş kitleleri ağır ekonomik güçlükler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezmiştir" dedi.

HÜKÜMETİ PROTESTO

Genel Başkan **Şevket Yılmaz**'ın çeşitli konuları içeren kapsamlı açış konuşmasının ardından, Hükümet adına söz isteyen Devlet Bakanı **İşin Çelebi** kürsüye geldi.

Konfederasyon genel kurulunda bulunduğunu bilmeden "**Türk-İş Sendikası**"nın

ŞEVKET YILMAZ'IN AÇIŞ KONUŞMASI

Genel Kurulumuzu onurlandıran saygıdeğer konuklar, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)'in Sayın Degeleleri, Değerli Basın Temsilcileri
Türk-İş'in 15 inci olağan genel kuruluna hoş geldiniz.
Sizleri, TÜRK-İŞ yetkili kurulları ve şahsım adına sevgi saygılarımla selamlıyorum.

Üç yıldır aralıksız devam eden bir mücadele sürecinden sonra çalışmalarımızı gözden geçirmek, daha da önemlisi önümüzdeki çalışma döneminde yapacaklarımızı belirlemek üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Gerçekte Türk Sendikacılık Hareketi yaklaşık dört aydır bu çalışmayı yapmaktadır.

830 şube genel kurulu, 33 milli sendika genel kurulunu tamamlamış bulunuyoruz.

Şimdi en üst düzeyde yurt ve işçi sorunlarını tartışmak, çalışma programımızı çizmek durumundayız.

Bu alanda sizlere son derece önemli bir sorumluluk düşmektedir. Temsil etmekte onur duyduğumuz işçilere, tüm çalışanlara, iktisaden güçsüz kesimlere nasıl yararlı olabileceğimizi; ekonomide ve demokraside yaşana'n çıkamazların üst-

sinden nasıl gelebileceğimiz saptayacağız.

Türk Sendikacılık Hareketi son otuz yıl içinde, birbiriyle tamamen farklı iki dönem yaşamıştır.

Kazanımları olmuştur...

Kayıpları olmuştur.

Yakından biliyorsunuz.

Ülkemizde çağdaş anlamda sendikacılık 1961'lerde başlamıştır. Bu oluşumda, son derece haksız bir yakıştırma ile "bol gelen ceket" sözü ile karalanmaya çalışılan 1961 Anayasası önemli bir hareket noktası teşkil etmiştir.

1961 Anayasası tüm çalışanlara sendikalaşma hakkını; toplu pazarlık ve grev haklarını tanımıştır. Kamu özgürlüklerini sağlam güvencelere bağlanmıştır. İktisaden güçsüz durumdaki halk çoğunluğunu koruyucu tedbirler almakla görevli "sosyal devleti" kurmuştur.

O günlerde Devlet'ten beklenen şudur: Devlet, kişiyi ekonomik yaşamda yalnız bırakmamakla yükümlüdür.

Devlet, Batı Demokrasilerindeki örnekleri gibi, çalışanların temel hak ve özgürlüklerine saygı göstermekle; temel hak ve özgürlükleri koruma ve kollamakla ödevlidir.

Devlet "İnsan haklarına bağlı"dır.

Bu dönem işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına altında olduğu; işçi hak ve özgürlüklerini güvence altına alan uluslararası hukuk kurullarına saygı gösterildiği; kamu özgürlüklerinin, aynen Batı demokrasilerinde olduğu gibi, korunduğu, gözetildiği bir dönemdir.

Bu yasal güvence ortamında Türk Sendikacılık Hareketi, çok kısa süre içinde olağanüstü bir gelişme göstermiştir.

Bu gelişmelerden yaklaşık 20 yıl sonra Türkiye başka başka düşüncelerin, başka başka yaklaşımların egemen kıldığı bir ortama sokulmuştur.

Bu ortamın ana çizgisi şudur.

Türkiye son derece haksız bir şekilde ve ekonomideki tercihlerin bir sonucu

TÜRK-İŞ

KURULU MUHTEŞEM OLDU..

GÜÇSÜZ KESİMLER, HAYAT LIĞININ ALTINDA EZİLMİŞTİR..”

Sayın Delegeleri” diyerek sözlerine başlayan Devlet Bakanı **Çelebi**, hem dünya'daki demokratik gelişmelerden, hem hür sendikacılıktan bahsedip, hem de çalışma raporundaki ekonomik göstergelerle ilgili tabloların gerçekleri yansıtmadığını söyleyince, delegelerin sert tepkileriyle karşılaştı Delegeler, **“Sözlerinizle uygulamanız birbirine uyuyor mu? Seni dinlemek istemiyoruz. Hükümet istifa”**.. protestolarıyla karşıladıkları Devlet Bakanı **İşin Çelebi**'yi dinlemeyip kısmen salonu terkettiler. Protestoların yoğunlaşması üzerine Devlet Bakanı **Çelebi**, Konuşmasını tamamlayamadan yerine oturdu.

İCFTU ADINA KONUŞMA

Daha sonra söz verilen ICFTU Genel

Sekreter Yardımcısı **Enzo FRİZO** konuştu.

Sözlerine TÜRK-İŞ'e teşekkürle başlayan Genel Sekreter Yardımcısı, son 2-3 yıl-

da Türkiye'de demokratikleşme yolunda önemli gelişmeler gözlemlendiğini; fakat TÜRK-

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz Genel Kurul Açış Konuşmasını Yapıyor...

olarak, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı; iktisaden güçsüz durumdaki halk çoğunluğunun dışlandığı; işçilerin, özellikle işçi örgütlerinin ve yöneticilerinin suçlandığı bir döneme sokulmuştur.

1980 düzenlemelerinin belirgin özelliği sermayenin tüm isteklerinin kurumlaştırılmasıdır. Zira amaç Türkiye'de özel kesimi ekonominin öncelikli ve sürükleyici kesimi yapmaktır.

Bu amaçtan hareketle Türk halkına empoze edilmek istenen ekonomik müdeli ayakta tutacağı sanılan kurumlaştırmalar başlatılmıştır.

Anti-demokratik, anti-sendikal düzenlemeler yapılmıştır.

Özel kesimi ekonominin öncelikli ve sürükleyici kesimi yapma amacı çerçevesinde gerçekleştirilen düzenlemelerin önde gelen boy hedefi devletin sosyallik vasfı olmuştur.

Uygulanan ekonomik sistem iktisaden güçsüz durumdaki geniş halk kesimlerini Devlet himayesinden büyük ölçüde yoksun hale getirirken, Devlet bu kesimleri koruyucu sosyal, ekonomik ve mali tedbirler alma ödevini yerine getiremez duruma sokulmuştur.

Devletin ekonomik hayattaki belirleyici etkinliği hiç mertebesine indirgenmek, iktisaden güçsüz durumdaki kitleler münhasıran özel sermayenin egemenliği altına sokulmak, insafına terk edilmek istenmiştir.

BU ÇARPIKLığın SONUÇLARI YAŞANMAKTADIR.

Bu çarpıklığın sonuçları Türkiye'de son yedi yıldır tüm çıplaklığı ile yaşanmaktadır.

Siyasal iktidar, uyguladığı ekonomik politika ile geniş kitleleri ağır ekonomik güçlükler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezmiştir.

Son zamlarla bir kez daha görüldüğü gibi, ezmeye devam etmektedir.

Zamlardan Başbakanın ve bazı bakanların bile haberdar olmadığı öne sürülebilmektedir. Gerçek odur ki, ipin ucu çoktan elden kaçmıştır.

Türkiye'de her beş yurttaşımızdan biri işsizdir. Bunun adaletsiz sonuçları ile

karşıkarşıya bulunan yurttaşlarımıza **“Devlet iş sağlamak mecburiyetinde değildir...”** denilebilmiştir.

Gerçek gelir düzeyinin yarıyariye eksildiği, yüzbinlerce yurttaşımızın aileleri ile birlikte asgari ücret düzeyinde sefaletle mahkûm edildiği bir ortamda, sıkıntıları ortadan kaldırmakla ödevli olanlar sessiz kalabilmişlerdir.

İktisaden güçsüz durumdaki kesimlerin dışından tırnağundan arttırarak ödediği vergilerle sağlanan imkânlar, siyasal iktidarla bütünleşen üç beş sermayedara ya da kuruma aktarılmıştır.

Türkiye'de denetimsiz bir fon düzeni kurulmuştur.

Türkiye'nin gelir dağılımı en bozuk ülkeler arasında en başlarda olması, şartların her geçen gün daha kötüye yönelmesi siyasal iktidarı hiçbir şekilde rahatlatmamıştır.

Gelecek nesiller ağır iç ve dış borç yükü altına sokulmuştur.

Emeğin sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde bir met'a gibi, ucuzluğu ile iftihar edilerek pazarlanmaya kalkışılması; Türk çalışanının emeğinin yabancı tekelcilerce Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları içinde sömürülebilmesi için her çeşit imkânın yaratılması bugünkü siyasal iktidarın temel hedefi olmuştur.

Milli servet **“özeleştirme”** adı altında yabancı çıkarlara alet edilmiştir.

Oluşturulmaya çalışılan bu çarpık yapı karşısında Türk-İş'in sessiz kalması düşünülemezdi.

Sessiz kalmamıştır.

Ve mücadele başlatılmıştır.

TÜRK-İŞ'İN 4 TEMEL NOKTADA TOPLANAN HEDEFLERİ...

13 ve 14 üncü genel kurullarımızda ortaya konulan görüşler, alınan kararlar ışığında, Türk-İş öncelikli hedeflerini saptamış ve bunları ilan etmiştir.

Dört temel noktada topladığımız hedefler şunlardır:

(1) Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlüklü demokrasinin tüm kurum ve kuraları ile yerleştirilmesi;

İŞ'in zor şartlar altında görev yapmaktan başka bir seçeneği olmadığını belirtti. **FRİZO**, 1980'li yıllarda çıkarılan kanunların insan hakları ve sendikal özgürlüklerde önemli aksamalara neden olduğunu, 2 milyon işçi öğretmenin halâ sendika kurma hakkının bulunmadığını, sendika liderlerinin siyasi partilere seçilemediğini söyledi. **Enzo FRİZO**, "Bu ortamda sendikal özgürlüklerden nasıl bahsedilebilir" dedi. ICFTU Genel Sekreter Yardımcısı **FRİZO**, Türkiye'de sendika liderlerinin dört dönem görev yaptıktan sonra yeniden seçilemediklerini, grev ve örgütlenme haklarında kısıtlamaların devam ettiğini, serbest ticaret bölgelerinde grev yasağı ve dernek kurma yasakları bulunmasını eleştirdi.

Enzo FRİZO 12 Eylül'den bu yana, Türkiye'deki durumu yakından izlediklerini, bu konuda ILO'ya ve ICFTU'ya, şikâyetler yapıldığını söyleyerek insan haklarına konan yasakların yeniden gözden geçirilmesini istedi.

Devlet Bakanı Işın Çelebi..

ICFTU Genel Sekreter Yardımcısı Enzo Friso..

tedi. Doğu Avrupa'da demokrasi ve insan hakları konusundaki taleplerin yükseldiğini, Türkiye'de de aynı konudaki isteklerin karşılanması durumunda Türkiye'nin AET'ye girebileceğini; insan hakları ve sendikal hakların AET'ye girmenin önemli koşulları olduğunu belirtti. Bulgaristan'daki Türk azınlığın haklarına da değinen Genel Sekreter Yardımcısı "Özgür sendikal haklar demokrasinin temelidir." dedi.

ERDAL İNÖNÜ'NÜN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Kurulunda, SHP Genel Başkanı **Erdal İNÖNÜ**'de bir konuşma yaparak, çalışma hayatını ilgilendiren konulardaki görüşlerini dile getirdi.

Erdal İNÖNÜ, TÜRK-İŞ Olağan Genel Kurulunun hızlı bir değişim döneminde top-

landığını, emeğin örgütlü gücünün alacağı kararların ülkemiz için yeni umutlar yaratacağını söyledi. **İNÖNÜ**, bu değişim karşısında Hükümetin olayları dikkatle izlemesini istedi. **İNÖNÜ**, Devlet Bakanı **Işın ÇELEBİ**'nin konuşmasında da cevap vererek, Türkiye'deki sendikal hareketin büyük bir sorumluluk bilinci içinde devam ettiğini, Hükümetin sendikal harekete inanması durumunda, Anayasada gerekli değişiklikleri yapmak için harekete geçmesinin gerekli olduğunu, Türkiye'de ücretlerin sürekli gerilediğini, buna karşılık enflasyonun hızla arttığını, dış borçların büyüdüğünü, kalkınma hızının sıfıra yaklaştığını, toplum kesimleri arasındaki dengesizliklerin uçurum haline geldiğini ifade etti. SHP Genel Başkanı bu aksaklıkların, ANAP iktidarının yan-

(2) Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek "sosyal devlet" ve "sosyal adalet" ilkelerine ve gereklerine dayalı bir düzenin kurulabilmesi;

(3) İşçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamaların Birleşmiş Milletler uluslararası Çalışma Teşkilatı ilkeleri uyarınca kaldırılması;

(4) Grevli serbest toplu pazarlık düzenine Batı demokrasilerindeki örneklerine uygun biçimde yeniden işlerlik kazandırılması.

Evet, değerli arkadaşlarımızın mücadelede dört temel hedef olarak bunlar seçilmiştir.

TÜRK-İŞ bu hedefleri doğrultusunda, Temmuz 1982'den başlayarak, başta Anayasa olmak üzere, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin yeniden ve sağlıklı bir biçimde kurulabilmesi için yapılacak gerekenleri açık seçik ortaya koymuştur. Dengesizliklerin yol açabileceği mahzurlara dikkati çekmiştir. Çalışma yaşamının "olmazsa olmaz" ilke ve kurallarının neler olabileceğini teker teker sıralamıştır.

Temmuz 1982'den aynı yılın Kasım ayına kadar yapılan girişimler, başvurular, Danışma Meclisi üyelerine yönelik çağrılar, Milli Güvenlik Konseyi'nden istenenler, önergeler, yayınlar, açıklamalar koca bir kitap doldurmuştur.

Hepsi belgeleriyle ortadadır.

TÜRK-İŞ Mayıs 1984'den itibaren temel yurt ve işçi sorunlarına çözüm arayan Yasa değişiklik önerilerini TBMM'ne sunmuştur. Önerilerin gerekçelerini kamuoyuna ve 17 Temmuz 1984, 11 Şubat 1985, 29 Nisan 1985 ve 30 Nisan 1988 tarihlerinde Hükümete ve tüm siyasal partilere ayrıntılarıyla açıklamıştır.

Kasım 1985'de tüm sorunlar TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde düzenlenen bir ortak toplantıda TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu üyelerine anlatılmış, önlem alınması istenmiştir.

21 Aralık 1985'de tüm Örgütün her düzeyde temsil edildiği Ankara'da düzenlenen "Parlamentoya Çağrı Toplantısı"nda çıkmazlar, sorunlar ve çözüme ilişkin düşünceler tekrarlanmıştır. 15 Ocak 1986'da ve Hükümetten gelen istek

üzerine, 10 Şubat 1987'de Yasalarda yapılması gerekli görülen değişikliklerle ilgili ilkeler Hükümete, tüm siyasal partilere, tüm milletvekillerimize ve TBMM Başkanlığına bir kez daha sunulmuştur.

Türk işçisinin haklı istek ve dilekleri 11 Mart 1984'de İzmir'de, 11 Nisan 1985'de Ankara'da; 12 Mayıs 1985'de Bursa'da, 31 Temmuz 1985'de Samsun'da, 9 Ekim 1985 ilâ 18 Ekim 1985 tarihleri arasında Kayseri'den başlanılarak yedi Orta ve Doğu Anadolu illerimizde düzenlenen geniş katılımlı kapalı salon toplantılarında ortaya konmuştur.

21 Aralık 1985'de Ankara'da yapılan "Parlamentoya Çağrı" toplantısından bugüne kadar, erken seçim, genel seçimler, halkoylamaları, yerel seçimler gibi siyasal gelişmelere paralel biçimden 67 ilimizde mükerreren yapılan toplantılarda yöneticilerimiz, sendika temsilcilerimiz ve işçilerimiz aynı istek ve dilekleri haykırmışlardır.

Sizlerle, hepimizle el ele, 3 Haziran 1984'de İstanbul'da; 8 Şubat 1986'da Balıkesir'de; 22 Şubat 1986'da İzmir'de; 22 Haziran 1986'da Eskişehir'de; 26 Nisan 1987'de Samsun'da; 10 Mayıs 1987'de Kocaeli'nde, 29 Ağustos 1987'de Seydişehir'de; 26 Mart 1988'de Sakarya'da; 3 Nisan 1988'de Adana'da; 29 Ağustos 1989'da Karabük'de, 31'inde İskenderiyye'de düzenlenen açık hava toplantılarında onbirlerce işçi reva görülen haksızlıkları protesto etmişlerdir.

"Demokrasi yasaksız olmalı" demişlerdir.

Yemeği boykot etmişlerdir.

Her çeşit eylemi uygulamışlardır.

Bu toplantılar; onbirlerce işçinin omuz omuza doğruları haykırdığı bu eylemler başarılı olmuştur.

Bu başarı sizlerindir.

İşçilerimizdir.

Düşününüz...

Yasal cendereleri kırmışlardır...

İktisaden güçsüz kesimlere sırt çeviren, Türkiye'yi bir avuç sermayedarn mutlak kontrolü altına sokmayı düşleyen siyasal iktidarı getirmişlerdir.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü..

İş politikaları sonucu ortaya çıktığını sözlerine ekledi.

TÜRK-İŞ'e birçok sendika toplantısına katıldığını, işçi sorunlarının ülke sorunlarından ayrı olarak düşünülmemeyeceğini belirten **İNÖNÜ**, ancak, bunların çözümü için Anayasada ve yasalarda değişiklik yapmanın zorunlu olduğunu, 24 Ocak dönemini yaşayan işçilerimizin de bunları kolaylıkla görebildiğini söyledi.

İNÖNÜ, SHP olarak Anayasanın değişmesi gerektiğine inandıklarını, bu konuda DYP ile görüşmelerde bulunduklarını, ancak ortak bir metin üzerinde henüz anlaşamama-

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel

larına rağmen bu konudaki çalışmalarının sürdürdüğünü belirtti.

Sözleşmeli personel uygulaması, süper emeklilik konularında Anayasa Mahkemesine başvurdıklarını, parti olarak tüm çalışanların örgütlenmesinden yana olduklarını, serbest toplu pazarlık ve grev hakkı ile demokrasinin güçleneceğini, asgari ücretin yeniden hesaplanması gerektiğini ifade eden **Erdal İNÖNÜ**, iktidara geldiklerinde vergi adaletini sağlayarak sosyal politikalara büyük önem vereceklerini söyledi. SHP Genel Başkanı **İNÖNÜ**, SSK'nın durumunu yeniden ele alacaklarını, Anayasada ve diğer yasalarda sendikal haklara getirilen engelle-

rin kaldırılacağını, memurların da sendikal haklara kavuşmaları yolunda çalışacaklarını ve ülke sorunlarını çalışanlarla birlikte çözeceklerini söyleyerek konuşmasını tamamladı.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Genel Kurulda daha sonra DYP Genel Başkanı **Süleyman DEMİREL**'e söz verildi.

Süleyman DEMİREL, "Ekmek-Barış-Özgürlük, insan gibi yaşamının temel şartlarıdır; bunların hepsini gerçekleştirmek amacımızdır. Bunların hiçbirisinden vazgeçemeyiz" diyerek sözlerine başladı. **DEMİREL**, bu süreçte demokrasinin vazgeçilmez unsurları olan siyasi partilerin yalnız bırakılmaması gerektiğini, partilerin halkın sesini devlete duyuran kuruluşlar olduğunu belirtti.

ETUC Genel Sekreter Yardımcısı Markku Jaaskelainen..

DEMOKRATİK TOPLUMSAL MUHALEFETİN ÖNCÜSÜYÜZ

Demokratik toplumsal muhalefetin örgütlü öncüsü olmuşuzdur.

Bunu başaran sizlersiniz.

Sandığa egemen olmuşuzdur.

Ara seçimlerde, genel seçimlerde yerel seçimlerde bugünkü tablonun belirleyici unsurlarından biri olmuşuzdur.

Anayasa değişikliği isteklerinde "evet" dediğimizde "evet"; "hayır" dediğimizde "hayır" olmuştur.

"Türk-İş'le görüşmem" diyenler hizada sokulmuştur.

ILO'da siyasal iktidarın ortaya koyduğu savunmalar yüzüne çarpılmıştır.

"Düzenlemeler ILO ilkelerine uygundur" diyen siyasal iktidar ILO'ya "sendika özgürlüğünü ILO'nun anladığı biçimi ile hayata geçirmeyi taahhüt ettiği" bir noktaya getirilmiştir.

Türk-İş toplu katmanlarını "12 Eylül korkusu"ndan kurtarmada öncü olmuştur.

Sadece ulusal platformlarda değil; başta Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) olmak üzere, tüm uluslararası platformlarda ICFTU'da, APRO'da, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) da "demokrasinin tüm kuralları ve kurumlarıyla yerleştirilmesi için" yoğun bir mücadele verilmiştir ve verilmektedir.

Bu noktada ILO'da, ICFTU'da, APRO'da, TUAC'da gördüğümüz yakın ilgi ve destek için huzurlarında bu örgütlerin temsilcilerine en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugün burada yine aramızda ulusal merkezlerin temsilcileri var...

Bu temsilciler üye olduğumuz Örgütlerin karar mekanizmalarında söz sahibidirler.

Mücadelemizi hepsi yakından izlemişlerdir.

Dayanışma göstermişlerdir.

Destek olmuşlardır.

Onlara da teşekkürlerimi, şükranlarımı sunuyorum.

Bu konuya değinmişken bir özel duruma daha dikkatinizi çekmek istiyorum.

Türk kamuoyunun çok ama çok duyarlı olduğu sorunların başında Bulgaristan'da Soydaşlarımıza reva görülen insanlık dışı muameleler gelmektedir.

Sendikacı için insan sevgisi, insan haklarına saygı, haksızlığa karşı isyan ve mücadele asıldır.

Mücadelerin tam bir dayanışma içinde yürütülmesi asıldır.

Soydaşlarımıza reva görülen haksızlığı haykardığımızda, ILO'da ICFTU'da, APRO'da gündeme getirdiğimizde yine bu sendikacı arkadaşlarımız yanımızda gördük.

"Haksızlıklara geçit vermeyin" dedik.

Destek verdiler.

Bunun için de kendilerine teşekkürlerimi, sizler adına, özel olarak sunuyorum.

"Ermeni safsataları" karşısında gösterdiğiniz örgütsel tepki için de sizlere teşekkür ediyorum.

DEMOKRASİ MÜCADELESİ TAKDİR EDİLMELİDİR...

"Demokrasi mücadelesi", takdir edilmelidir ki, kolay ve bedelsiz bir mücadele değildir.

Demokrasi karşıtlığının kurumlaştırıldığı; halktan yana olmayı değil, halkın iktisaden güçsüz kesimlerinin karşısında olmayı iktisadi felsefesinin sonucu olarak seçen bir iktidarın iş başında bulunduğu bir ortamda, koşulların bir gecede değiştirilemeyeceği de bellidir.

Bu sebeplerdir ki bu mücadele sizlerle el ele aralıksız devam edecektir.

Bugün Türkiye'de milyonlarca insanımız tarım işçileri İş Yasalarının ve sosyal güvenlik sisteminin dışında, güvencesiz durumdadır.

Siyasal iktidar, gelir dağılımındaki adaletsizlikleri dengeleyebilecek kurumların, örneğin grevli toplu pazarlık düzeninin işlerlik kazanmasını engelleme çabasını sürdürmektedir. Sömürü şartlarını kolaylaştırmak amacıyla, Devlet'i çalışanlar karşısında örgütlemeye, Devlet gücünü özel sermaye ile bütünleştirme yolunu seçmiştir.

Devletin müdahalesi dışında gelişmesi gerekli olan toplu pazarlık düzeni, siyasal iktidarın açık ve aktif müdahalesi altındadır.

Yüzbinlerce çalışan "sözleşmeli" adı altında ekonomik hak ve menfaatlerini koruma ve geliştirme imkanlarını, örgütlenme hakkını, toplu sözleşmelerden yararlanma hakkını yitirme tehdidi altındadır.

Devlet memurlarının en doğal hakkı olan sendikalaşma hakkı tanınmamaktadır.

Genel Kurulu İzleyen Konuklar (ön sıra soldan) Çelebi, Aykut, Baykal, İnönü

“Vatandaş kişi haklarına sahip olmaktadır, hak verilmez alınır” tezini savunan Süleyman DEMİREL, şöyle devam etti: “Devlet, milletin devleti olacaksa, o zaman millet ipleri eline almalıdır. Bu konuları modern bir anlayışla ele aldığınız için sizleri tebrik ediyorum. Yarını konuşmaktan ziyade, bugünkü konuşmamız lâzım” DYP Genel Başkanı Süleyman DEMİREL, hayatın çemberinden geçerek buraya gelen delegelerin, yarın edebiyatına inanmadıklarını, bugünkü şartları konuşmanın halkımız için daha doğru olacağına inandıklarını söyledikten sonra ICFTU Temsilcisinin toplantıda Türkiye gerçekleri için söylediklerinin çok önemli olduğunu belirtti. DEMİREL “Ama bu gerçekleri, dışardan birilerinin mi söylemesi gerekiyor” dedi.

Enflasyon konusunda Hükümetin yanlış olduğunu, 6 sene içinde işçi ücretlerinin yarı yarıya düştüğünü, sosyal devletin tahrip edildiğini, enflasyonun tüm hızıyla devam et-

tiğini, gelir dağılımının uçurum haline geldiğini anlatan DEMİREL, saat başına alınan ücretlerle bugün alınabilen gıda maddelerinin azaldığını, söyledi. DEMİREL, milli gelir dağılımında 20 misli büyük fark olduğunu ve

Türk-İş Genel Kurul çalışmalarını izleyen Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu Üyeleri..

bu şartlarda sosyal devlet diye bir şey olmayacağını, Hükümetin yüzde 21.75 oyla yerinde duramayacağını, çözümün bir an evvel seçime gitmek olduğunu hatırlattı. Türkiye’de sanayileşme ve gelişmenin durduğunu, devletin müdahaleci bir devlet haline geldiğini işçinin evsahibi olma umudunun kalmadığını belirten DYP Genel Başkanı, bütün bu işlerin düzene konması için halkın tepkisini göstererek Millet Meclisinin yenilenmesi gerektiğini söyledi.

DİĞER YABANCI KONUKLAR

Müteakiben ETUC Genel Sekreter Yardımcısı Marku YESKELAYNEN söz aldı :

“TÜRK-İŞ mensuplarına hitap etmekten şeref duyduğunu, 44 milyon Avrupalı işçinin selamlarını da getirdiğini” ilave ederek söz-

Hür sendikacılık ilkeleri açıkça çiğnenmektedir.

Çalışan için güvence sağlayan tüm kurumlara göz dikilmiştir. Kıdem tazminatı gibi hukuksal kurumlar ortadan kaldırılmak, işçinin mesleki kaderi işverenin iki dudağı arasında bırakılmak istenmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinde durum yürekler acıdır. İş kazalarında ve meslek hastalıklarında durumu en kötü ülkelerin başında gelen Türkiye’de bunun önlenmesi için yapıcı ve kalıcı hiçbir önlem alınmamaktadır. İşçiye, ailesine ve emeklerine sınırlı da olsa sağlık alanında hizmet getiren ve işçinin parasıyla kurulan sağlık tesislerine bile göz dikilmiş ve çalışamaz hale getirilmiştir.

Emeklerimiz, dul ve yetimler “süper emekli” “normal emekli” kargaşası içinde örneği görülmemiş haksızlıklarla karşı karşıyadır.

Mutfak enkaz halindedir.

İşte tüm bu olgular işçi sınıfının ekonomik ve demokrasi mücadelesinin aralıksız sürdürlmesini gerekli kılmaktadır.

Yarattığımız kararlı kamuoyu, etkin birlikle önümüzdeki günlerde sorunların üstesinden nasıl gelebileceğimizi, bunun boyut, hedef ve yöntemlerini, aynen 13 ve 14. genel kurullarımızda yaptığımız gibi, bu genel kurulumuzda da bir likte tavin edeceğiz.

Tüm tuzakları açacaktır.

ÖNÜMZÜDE İKİ TEMEL HEDEF VAR...

Önümüzde iki temel hedef vardır.

Bunlardan birincisi “12 Eylül Hukuku”nu baştan aşağı değiştirmektir.

İnsan haklarına bağlı, işçilerin, tüm çalışanların temel hak ve özgürlüklerine saygılı bir düzen kurmaktır.

Demokrasiyi tüm kurum ve kuralları ile yeniden inşa etmektir.

Katılcılığı egemen kılmaktır.

İkinci hedef ekonomide yaşanan “Mafya” düzenini ortadan kaldırmaktır.

Sosyal devleti yeniden işlevini yapabilir duruma getirmektir.

Sosyal adalet ilkelerine dayalı, hakça bir düzen kurmaktır.

Bu hedeflere doğru, mutlak bir dayanışma içinde, milin şaşmadan yürümek mecburiyetindeyiz.

Başarı için güçlü olmak mecburiyetindeyiz.

Başarı için dayanışma içinde hareket etmek mecburiyetindeyiz.

Tahlillerimizi, teşhisi dikkatle yapmak; mücadele yöntemlerini en akılcı biçimde seçmek; kararlı ve tutarlı bir biçimde uygulamak mecburiyetindeyiz.

Birlik bütünlük içinde bu tutum sadece Türk Sendikacılık Hareketinin, Türk çalışanın yararlarını değil, aynı zamanda, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin yararını tavin edecektir.

Demokrasiyi düze çıkarmak...

Demokratik bir yapıda adaletli bir düzen kurmak...

Temsil etmekle şeref duyduğumuz insanlarımız, gelecek nesillere verebileceğimiz budur.

Bunu sizlerin şaşmaz dikkati, güçbirliği ile gerçekleştirebileceğimize yürekten inanıyorum.

Bunu gerçekleştireceğimize herkes inanmalıdır.

Dünyada duvarlar yerle bir ediliyor...

Hak ve özgürlük mücadelesi, haksızlığa karşı tepki engel tanımıyor.

Türk insanının bunun gerisinde kalacağını, gerisinde bırakılabileceğini sanmak gaflettir.

Dileğim kimsenin böyle bir gaffeyle sürüklenmemesidir.

1992’nin “Tek Pazarı”; Avrupa Topluluğu gibi Türkiye açısından büyük önem taşıyan hedeflere ulaşabilmesinde Türkiye önce demokrasiye, insan haklarına, işçi hak ve özgürlüklerine saygı temeline dayalı bir düzen kurmalıdır.

Gerisi ham hayaldir...

İşte bu düşüncelerle, sizlere olan sarsılmaz güvenimi bir kez daha tekrarlıyorum. Gelecek “iyi” olacaktır.

Bunu bugüne kadar olduğu gibi, tam bir dayanışma içinde, Türk-İş bütünlüğü içinde birlikte gerçekleştireceğiz.

Çalışmalarınızda başarılı diliyor. Saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum.

Onbeşinci Genel Kurulun tek bayan delegesi Yaşar Seyman (Basisen), Türkiye Maden-İş delegeleriyle birlikte..

lerine başlayan ETUC Genel Sekreter Yard. Yeskelaynen, "en büyük arzumuz, sizleri **Avrupalı işçiler** olarak aramızda görmek tir." dedi.

1980 yılından bu yana insan hakları ve sendikal hakların Türkiye'de ihmal edildiğini, işçi örgütlerinin mal varlıklarına el konulduğunu, işçi hakları ve temel haklar konusunda TÜRK-İŞ'e mücadelesinde yardımcı olacaklarını söyleyen ETUC Genel Sekreter Yard. Yeskelaynen Doğu Avrupadan insan hakları ve demokratik haklar konusunda alınacak dersler bulunduğunu belirterek konuşmasını tamamladı.

Yürüyüşleri **LOTHAR ZİMMERMANN** ise TÜRK - İŞ'le DGB'nin çok eskiye dayanan yakın bir ilişkisi bulunduğunu, Federal Almanya'da yaşayan Türk işçilerinin haklarını beraberce savunmak durumunda olduklarını söyledi. F. Almanya'da çalışan 300 bine yakın Türkün DGB içinde örgütlenmiş olduğunu, Türkiye'nin AET üyeliğini desteklediklerini belirten **ZİMMERMANN**, "Ülkemizde sendikal hakların yeniden kazanılmasını destekliyoruz" dedi.

Genel Kurula birgün sonra katılabilen Filistin İşçi Sendikaları Temsilcisi **Halit**

Genel Kurulumuz için davetli yabancı ülke işçi temsilcileri, çalışmalarını izliyorlar.

ICFTU/APRO Genel Sekreteri **Takasi UZUMİ** de genel kurul da söz aldı.

UZUMİ, Asya-Pasifik bölgesinden örgütlü işçilerin selamını getirdiğini, TÜRK-İŞ'in Asya-Pasifik toplantılarına katıldığını, Bulgaristan'daki Türk azınlığın haklarını desteklediklerini, bu ülkede yapılan insanlık dışı davranışlara karşı olduklarını ve daha sıkı bir işbirliğini özlediklerini söyledi. Konuşmasını tamamladı.

OECD/TUAC Sendikal Danışma Komitesi Genel Sekreteri **John EVANS**'da TÜRK-İŞ Genel Kurulunda konuştu. TÜRK-İŞ'in kendileriyle olumlu bir işbirliği içinde olduğunu, kemer sıkma politikalarının işçilerin hayat şartlarını büyük ölçüde zorlaştırdığını söyledi. **EVANS**, "Türk kardeşlerimizle ilişkilerimizi sürdürmek en büyük arzumuzdur." diyerek sözlerine son verdi.

ABDÜLGANİ ise, yaptığı konuşmada, Filistin halkının verdiği bağımsızlık mücadelesini anlattı.

"Bu mücadeleyi verenler adına **TÜRK-İŞ Genel Kurulun selamlıyorum**" diyen **Halit ABDÜLGANİ**, Türk Milletinin ve İşçilerinin kendilerine gösterdikleri ilgi ve dayanışmadan duyduğu şükran hislerini ifade etti.

Konuşmanın sonunda, hatıra fotoğrafı çektiren Filistin İşçi Temsilcisi, direnişlerini Sembolize eden birer atkıyı, Genel Başkan **Şevket YILMAZ**'la Divan Başkanı **Bayram MERAL**'e verdi. **ABDÜLGANİ**, ayrıca **Şevket YILMAZ**'a sadef kakmalı bir Filistin haritasını hediye etti.

Bu konuşmanın ardından, Filistin Halkının Bağımsızlık Mücadelesini destekleyici tezahürat yapıldı ve bu dayanışmanın sürdürülmesi benimsendi.

DSP Genel Başkanı Ecevit konuşuyor.

ECEVİT'İN KONUŞMASI

İkinci gün Genel Kurula gelen DSP Genel Başkanı **Bülent ECEVİT** ise özetle şunları söyledi :

"Hükümet, yeni grev tüzüğü ile işçilerin grev yaptığı yerde sanki seferberlik ilan ediyor. Bütün emniyet görevlileri ve jandarmayı grevin olduğu yere göndererek işçilerimizi zor durumda bırakmak istiyorlar. Bizim işimiz, Türk askerine silah çekmemiştir, çekmezde.

Grev gözcülerinin barakalarda bile barındırılması çok üzücüdür. Grev yerindeki işçilere halk oyunu, oynamak, gülmek ve moral yasak ediliyor. Bunu da anlamak çok zor. Sayın Turgut ÖZAL, Biz Türkiye'yi ucuz emek, ucuz işçilik cenneti haline getirdik, gelin burada yatın diye yabancı sermayeyi çağırdı.

Ülkemizdeki büyüme hızı, sıfıra inmiştir. Milli gelir 10 yıl önceki düzeydedir. 1990 Milli Yılı Bütçesi, bir borç ödeme bütçesidir. 10 yılda Türk Parası karşısında 60 kat değer kazanmıştır.

Açılan fabrikalardan çok, kapatılan fabrikalar var. Paramız pul olmaktadır.

12 Eylül'den önce işçiler güliyordu, şimdi de biz gülelim, diyen işverenler vardır. Tabi sonradan bu işverenler de bir pişmanlık içine girdiler.

12 Eylül'den sonra getirilen işçi haklarına ilişkin kısıtlamalar kaldırılmalıdır.

Bu hükümet enflasyonun önüne almazsa, artan işçi ücretleri geçersiz olacaktır. Adaletli vergi alınmamaktadır.

Toplu konuttan herkes istifade edemiyor. Sadece 3-4 evi olanlar istifade ediyorlar.

Eğitimden ise, daha çok zengin çocukları yararlanıyor.

İşçilerin iç politikayla da, dış politikayla da ilgilenmeleri gerekmektedir.

Televizyonda yapılan reklamlarla içme suyu bulamayanların çikolata reklamlarını seyretmesi üzücüdür.

İskandinav ülkelerindeki sendikaların izni alınmadan hükümet bazı girişimlerde bulunmuyor. Bu kadar etkili örneğin, bir Sosyal Anlaşma gibi.

Silahların satımıyla ilgili durumlarda bile devlet adamları sendikalara danışmadan bu alım ve satımı yapmıyorlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde hiç köylü yok, işçi yok işçi milletvekilleri olmayan Meclisten ne bekleyebiliriz.

Geçmişte bir İngiliz Dışişleri Bakanı, 11 yaşında işçilik yapıp, daha sonra görevini en iyi yapan bakan unvanını bile almıştır. Türkiye'de ise, özellikle son yıllarda işçilere ve işçi örgütlerine gereken önem verilmiyor. Ama, bu haksız durum elbette düzellecektir."

Genel Başkan Yılmaz teşekkür konuşmasını yapıyor.

Ş. Yılmaz'ın Delegelere Teşekkür Konuşması

Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, seçildikten sonra büyük bir tezahürat arasında kürsüye gelerek delegelere teşekkür etti.

Şevket Yılmaz, konuşmasında özetle şöyle dedi :

“Bana ve arkadaşlarıma büyük bir sorumluluk verdiniz. Bunun idraki içinde hizmete sizlerle beraber devam edeceğimize hiç şüphe etmeyin. Her biri birbirinden değerli dört arkadaşımla beraber hizmette kusur etmeyerek sizlerle karşı karşıya geldiğimizde yüzümü inşallah ve inşallah kızarmayacaktır. Keşke kaybeden arkadaşlar da burada olsaydı. Eğer oylarınız aksi yönde te-

Genel Kurulda delegeler ve Eski Genel Başkan Halil Tunç görülüyor...

celli etseydi, onları tebrik etmeye gelecektim. Burada konuşan 32 teşkilat başkanımız da yasaksız bir demokrasi ve hür sendikacılığın Türkiye'ye egemen olmasını istediler. Bunlar Türk-İş'e de egemen olsun. Gönül isterdi ki kaybeden arkadaşlarla buradan kol kola çıksaydık. Ben inanıyorum ki değerli arkadaşlarım, bizsiz de, onlarsız da olamayız. Olamayacağız da.

Burada 16.5 saat süren konuşma-

lar sonunda kabul edilen komisyon raporlarının hayata geçirilmesi elbette kısa, orta ve uzun vadede olmak üzere üç ayrı zaman diliminde gerçekleşecektir. Bunların hepsini hemen yerine getireceğime söz verirsem yanlış söylemiş olurum. Ama sırası ile hepsi yerine getirilecek. Gelecek günler, zorlu günlerdir. Bu sıkıntıların üstesinden gelmek birlikte olmaktan geçer.”

(Sendikalar adına yapılan konuşmalar diğer sütunlarımızdadır.)

SEÇİMLER..

Bir hafta süren TÜRK-İŞ Genel Kurulunun son günü olan 17 Aralık 1989'da seçimler yapıldı.

SEÇİM SONUÇLARI :

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Genel Başkan	: ŞEVKET YILMAZ
Genel Sekreter	: ORHAN BALTA
Genel Mali Sekreter	: ENVER TOÇOĞLU
Genel Eğitim Sekreteri	: MUSTAFA BAŞOĞLU
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: MEHMET N. BAMYACI

DENETLEME KURULU

Süleyman ERDİNÇ
Sabahattin KAYA
Mustafa KUMLU

DİSİPLİN KURULU

Necmi GÜLER DABAĞ
Abdurrahman ÜNLÜ
Nurettin GİRGİNER
Şakir ASLAN
Durmuş TOPRAK

Filistin İşçi Send. Konf. Tems.
Halit Abdülgani Şevket Yılmaz'la

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

HAVA-İŞ

Hava-İş Sendikası Adına
Genel Başkan
Atilay AYÇİN:

“**B**izler yeni anlayış içindeyiz. Hava-İş yönetimindeki arkadaşlarım burada ayrı ayrı görüş bildirdiler. Biz Hava-İş'teki saltanatı yıktık, yeni bir sendikal anlayış getirdik. Bir müddet suskun olacağım. Türk-İş yönetiminin başarısızlığı ortada. Tabandaki işçilerin haklarına sahip çıkılmıyor. Mevcut yasalarla işçilerin haklarını koruyamamaktadırlar. Bu hakları alabilecek kimsele-
rin yönetime gelmesi lazım. Hükümet ve yasalar karşımızda, biz yalnız insan-lanz. 12 Eylül askeri darbesiyle DİSK ortadan kaldırılmış, TÜRK-İŞ sahip çıkmamıştır. Yıllar süren yargılamadan DİSK beraat etmesine rağmen, mal varlıkları ve hakları verilmemiştir. Bu genel kurulda, iş yapamayacaklar aday olma-sın. Bu yeni sendikal anlayış içinde, Hava-İş'in yanında yeni yeni sendika-lar olacaktır. Kendi geleceğimize sahip çıkmalıyız. İşçi sorunlarına sahip çıkacak yeni bir TÜRK-İŞ için, göstermelik kişilerin yönetime gelmeme-si gerekir. Biz, içerde ve dışarda güçlü bir TÜRK-İŞ olmalıdır, diyoruz..”

Genel Kurulda Hava-İş adına daha önce **Şafak Kurnaz, Nabi Delice, ve Ali Bahçetepe**'de birer konuşmayla gö-rüşlerini belirttiler.

BASIN-İŞ

Basın-İş Sendikası Adına
Genel Başkan
Ali Ekber GÜVENÇ:

“**T**ürk-İş sadece işçilerin önder-liğini yapan bir kuruluş olmayıp, toplumun güçsüz öteki kesimlerine bi-le önderlik yapacak konuma ulaşmalı-dır. Bu gücünü de Anatüzüğünün 2. maddesinden almaktadır. İşçiler için doğru çözüm, siyasette ağırlık konulma-sıyla olur. Sendikal hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı hükümler, 24 Ocak 1980'le başlamıştır. 24 Ocak kararları ile ça-lışanlar güçsüz hale getirilmiş, yoksullaş-mıştır. İşçilerin, siyasal iktidarlar karşısında güçlü hale gelmesi, ancak demokrasi mücadelesi ile olur. Bunun için yeni bir anlayışla örgütlenmeye ge-rek vardır. 1989 yılı işçiler açısından iyi yıl değildir. 1990 yılı da daha kötü ge-çeceğe adaydır. Hükümet programında kalkınma hızının yüzde 5.2 olacağı, kü-çük tasarruf sahiplerinin yeni iş saha-ları açacağı söyleniyor. Halbuki, emekçi sınıfın güç durumunda olduğu meydanda-dır. Türk-İş, bu tabloyu görmüyor mu?

1990 yılı bütçesinin yarısı iç ve dış borçlara gitmektedir. Enflasyonun ise düşmesi mümkün görünmemektedir. Sermayenin, maliyet içindeki payı yüz-de 83'e çıkmıştır. İşçiler, bir takvim yılı içinde çalışma sürelerinin yarısını dev-lete çalışmakta, karşılığını alamamak-tadırlar. Bu durumda Türk-İş'e önemli görevler düşmekte, yeni bir yapının oluşması gerekmektedir.”

TOLEYİS

Toleyis Sendikası Adına
Genel Başkan
Mustafa ARAS:

“**Y**irminci yüzyılın sonuna yak-laştığımız bu zaman diliminde dünyada hızlı bir değişim yaşanmakta-dır. Başta Sovyetler olmak üze-re, Varşova Paketi ülkelerde yoğun ey-lemler olmakta, işçiler grev haklarını el-de etmektedirler. Bu yoğun hareketler içinde dikta yönetimleri devrilmekte, hal-ka çektiren liderler gitmektedir.. Son on yılda sadece bizde değil, tüm dünyada sendikaların büyük sıkıntıları olmuş, sen-dikalar bu sıkıntıları aşmayı bilmişlerdir. Amerika Birleşik Devletlerinde Başkan Bush, sendikalara zeytin dalı uzatarak, sendikaların önemi bir kez daha anlaşılmıştır. ABD'de bunlar olurken, Türkiye'-de neler oluyor? Türkiye'de işçilerin milli gelirden aldıkları pay, her geçen gün azalmaktadır. Bu durumda Türk işçisi-nin sessiz kaldığı söylenebilir mi? Türk-İye'de çalışma hayatının daha sağlıklı bir ortama ulaşması için, Anayasada ve ya-salarda düzenlemeler yapılmalıdır. Ça-lışma hayatını ilgilendiren yasaların yanında vergi yasaları da yeniden dü-zenlenmeli, çok kazananan çok vergi, az kazananan az vergi alınmalıdır. Ana-yasa'da ve yasalarda yapılacak bu de-ğişiklikle ilgili Türk-İş'te eylem birliği şart-tır. Çünkü, Türk-İş'i bir siyasi parti gibi görmemeliyiz. Bunun için biz uzaktan kumandalı TÜRK-İŞ istemiyoruz. TÜRK-İŞ'i, meselelerine sahip çıkan, bir örgüt olarak görüyoruz.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

HABER-İŞ

Türkiye Haber-İş Sendikası
Adına Genel Sekreter

Atilla İLHAN:

“**T**ÜRK-İŞ’in bu yaptığımız 15 inci genel kurulundan, herkes kendine göre birşeyler ummaktadır, beklentileri vardır. İşçilerin içinde bulunduğu durumu kollayanlar var. İşçiler, haklarını geliştirmek için, demokrasiye sahip çıkmak zorundadır. Demokrasi konusunda taviz vermemiz gerekir. İşçi hareketine müdahale demokrasiye ve işçi sınıfına müdahaledir. Geçmişte haklarımız hükümetler tarafından gasbedilmiştir. Gasbedilen bu hakların alınması lâzımdır. Sürekli büyüyen ve artan bu enflasyon işçilerin belini bükmüştür. Hükümet, kaşıkla verdiğini kepçeyle almaktadır. İşçilerin içinde bulunduğu durumu görmek istemeyen bu hükümet, (çağ atladık) diyerek adeta işçilerle alay etmektedir. Bu hükümete karşı sesimizi daha gür çıkarmak zorundayız. Bunu işçiler adına istiyoruz. TÜRK-İŞ topluluğu, işçilerin bu beklentilerine cevap verecek, gereken tavrı mutlaka ortaya koyacaktır..”

DERİ-İŞ

Deri-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Yener KAYA:

“**S**orunları artan, büyüyen bir dünyada yaşıyoruz. İşçiler böyle bir dünyada sorunları olan bir sınıftır. İşçilerin de rahat, müreffeh bir şekilde yaşamaya hakları var. Türkiye’de hükümet, işçi sınıfına önem vermeyerek, adeta onları kaderine terketmiştir. 24 Ocak kararlarıyla başta işçiler olmak üzere işçi sınıfı büyük sıkıntı içine düşmüştür. Biz işçiler olarak sömürü olmayan dünya istiyoruz. Enflasyonu düşürmek için gelen Özal Hükümetleri, aksine enflasyonu daha da artırarak, işçileri ezmiştir. 1989 Nisan ayında başlayan “Bahar Eylemleri” ile işçiler destan yazdılar. Sermaye ile bütünleşen siyasal iktidar, işçilere sürekli tuzağa düşürmek için çalıştılar. Siyasal iktidar uygulamalarıyla, ekonominin temel kuruluşları olan KİT’leri yabancılara peşkeş çekmek girişimindedir. Bu durumu göz önüne alarak İşçiler olarak Türk-İş olarak bakış açımız değişmelidir. Türk-İş daha aktif çalışmaya girmelidir. Aktif çalışmayla işçilerin önüne konulan duvar yıkılmalı, hükümetin engelleri kaldırılmalıdır.”

BELEDİYE-İŞ

Belediye-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Fuat ALAN:

“**H**ükümet üç yıllık dönem içinde, Türk-İş’le ilişkilerinde ve işçi sorunlarına ilgisi çok zayıf kalmıştır. Ülke yönetimi, sorunlara ilgisizlik nedeniyle ortada kalmıştır. Hükümetin başındakiler, ülkeyi bir şirket gibi yönetmiştir. Hükümeti bir şirket idarecisi yönetse, bundan daha kötüsünü yapmazdı. 2 milyon insanın örgütü olan TÜRK-İŞ’i, böyle bir kuruluşu hiçe sayan bir kimse şirket yöneticisi bile olamaz. 1980 öncesinde Çalışma Hayatımızı düzenleyen 274 ve 275 sayılı yasaları, işçiler ve sendikacılar arar oldular. Bu yasalarla işçiler daha geniş haklara sahiptiler. 1980 sonrası gelen hükümetler, çıkarttıkları yasalarla bu haklarımızı ellerimizden aldılar. Biz işçi temsilcileri olarak bu haklarımızın geri alınması için mücadeleye vermek zorundayız. Bunun mücadelesini vermez isek, gelecek kuşaklara iyi şeyler bırakmış olmayacağız. Bunun inancını kendimizde bulmak zorundayız. Eğer bu inancı kendimizde bulmaz isek, bu işlerin üstesinden gelemeyiz.”

Genel Kurulda, Belediye-İş adına ikinci konuşmayı Hasan Kaplan yaptı.

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TÜMTİS

**Tümtis Sendikası Adına
Genel Başkan
Sabri TOPÇU:**

“Ülkemizde yaşanan olumsuzluklar ve açmazlar, halkımızı ve çalışanları çok güç duruma sokmuştur. Bu durumun bizce baş nedeni, 24 Ocak kararlarıdır. 24 Ocak 1980 tarihinde alınan bu kararlarla, başta işçiler olmak üzere, tüm dar gelirli yurttaşlarımız perişan duruma sokulmuştur. Vergi adaletinin de gittikçe bozulması, çalışan ve gelir düzeyleri düşük insanlardan daha çok vergi alınması, bu perişanlığın ayrı bir göstergesi olmuştur. Böyle bir toplum içinde fuhuş, rüşvet ve ahlâksızlık artmış, almış yürümüştür.

İşçiler bu denli bozuk bir ortam içinde ne yaptılar? İşçi örgütleri ne yaptı? Türk-İş tarafından alınan eylem kararları tam olarak uygulanmış mıdır? Bu soruya “evet” diyebilir miyiz? TÜRK-İŞ’in bu konularda daha etkin olmasını istiyoruz. 1 Mayıs’ın kutlanmasını istiyoruz. İşçilerin dayanışma günlerine saygı gösterilmesini istiyoruz.”

T. DENİZCİLER

**T. Denizciler Sendikası Adına
Genel Başkan Yardımcısı
Mecit GÜNEYSU:**

“Türk-İş, Türk çalışanının Türk insanının umut kapisidir. Sadece teşkilatlandırılan iki milyon işçinin değil, bunların dışında kalan en az yirmi milyon insanımızın bu umut kapisinden beklentileri var. Sendikal yasalar diye toplu sözleşmeler diye; yalnız, kendi meselelerimizi görüşmek için kapılarımızı kapatamayız. Sokakta dolaşan işsizler, iş bulmak için aylarca iş ve işçi bulma kurumu kapılarında sıra bekleyenlerin, bizden beklentileri var.

Bizlere ve bizim genel kurulumuza umut bağlamışlar.

2821 ve 2822 sayılı Yasalardan anayasamızdaki sendikal haklarımızı kısıtlayan hükümlerden İLO’nun uygulanmayan kararlarından bu güne kadar o kadar çok söz edildi ki, burada aynı sözleri tekrarlamamın hiçbir anlamı yok.

Muhterem delegeler, kim ne derse desin, kim nasıl düşünürse düşünsün; 1986-1989 dönemi Türk Sendikacılık tarihinde birlikte hareket etmenin, dayanışmanın en güzel ve en mükemmel bir örneği olarak daima hatırlanacaktır.

Kamu kesiminde çalışanların toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde başarılıdır ancak, görül arzu eder ki, tüm çalışanlar için bu tür dayanışmalar olsun.

Muhterem delegeler, yasalardaki siyaset yapma yasağını gözönünde bulundurarak hergün gazetelerde okuduğumuz bir gerekçe ile ilgili olarak ülkemiz siyasi hayatında anılabildiğimiz bir boşluk var; diyoruz.

Parlamentomuzda sayısal çoğunlukta birlikler hergün değişen birşeyler var, beyanlar var, beyanatlar var, düşünceler var, davranışlar var; yasalar kanun hükümlerinde kararname, bir gelişmeler mecmuası. Birkaç dakika içinde kanunlaşan teklifler, aylarca gündemde kalan ve kadük olan temel sorunlar. Bu tutarsızlık nedendir? diye düşündüğümüz zaman bir düşünün sözleri aklımıza takılıyor. Devlet adamları gelecek nesilleri, politikacılar ise gelecek seçimleri düşünür.

Acaba diyoruz, parlamentomuzdaki iktidar ve muhalefet boşluğunu bir düşünün sözleri açıktır diyoruz mu. Bu boşluğu bizim doldurmamız gereken günleri yaşıyoruz.”

SAĞLIK-İŞ

**Sağlık-İş Sendikası Adına
Genel Başkan Vekili
Savaş BENLİ:**

“Türkiye’de insanlar, yoksulluk sınırının altına düşmüşlerdir. Artan hayat pahalılığı karşısında ne yapacağını şaşırarak insanlar, bezginlik içindedir. Toplumun refah düzeyi içacıcı değildir. ANAP Hükümetlerinin yaptığı bütçeler, sürekli açık vermektedir. Devletin halktan aldığı vergi dilimleri artarken, hükümetin yatırım politikaları daralmaktadır. Bunun sonucu olarak büyüme hızı düşmektedir. Hızla nüfusu artan Türkiye’nin büyüme hızının durması, geleceğimizi endişeye sevk etmektedir. Böylesi bir tablo içinde insanların sağlık sorunları da çözüm bulmamakta, sorunlar zincirinin halkası olmaktadır. Başta işçiye hizmet veren SSK hastaneleri olmak üzere, SSK’nın hizmetleri yeterli olmamaktadır. SSK, amacına uygun çalışmamaktadır. Devlet şemsiyesi altına aldığı insanların sağlık sorunlarıyla uğraşırken, sürekli artan nüfusun istihdamına da önem vermemelidir. Her gün çığ gibi büyüyen işsizler ordusunun azaltılması için gerekli önlemleri almalıdır.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TES-İŞ

Tes-İş Sendikası Adına
Genel Başkan
Faruk BARUT:

“Türk-İş, çalışanların hak ve menfaatlerini korumak için kurulmuş, önemli fonksiyonu olan bir kuruluştur. 1961 Anayasası ile ulaştığımız haklarımız, 12 Eylül 1980’den sonra elimizden alınmıştır. TÜRK-İŞ’i eleştirirken 5 arkadaşımızı hedef almayalım. Çünkü, Türk-İş 5 kişi değil, 32 teşkilattır. TÜRK-İŞ’teki 5 arkadaşımızın üstüne bu kadar gitmeye hakkımız yoktur. Kararlar, Türk-İş Başkanlar Kurulu’nda alınmaktadır. Yani 32 Teşkilatın katıldığı toplantıda alınmaktadır. Türkiye’de işçi hakları yerle bir edilmiştir. Bunun önlemini elbetteki yine kendi aramızda bir işbirliği içinde almamız gerekmektedir. Biz, birlik ve bütünlük içinde olursak bunun üstesinden geliriz. TÜRK-İŞ, sözleşme çalışmalarımızda hepimizin yanında olmuştur. Yüksek Hakem Kurulu’na intikal eden sözleşmelerimizde Türk-İş, elinden geleni yapmıştır. Konulan eylemler, Başbakanlar Kurulu kararı olmadan yapılmamıştır. Bu konu yanlış anlaşılmasın Türk-İş üzerine düşeni yapmıştır.”

TÜRK METAL

Türk Metal Sendikası Adına
Genel Başkan
Mustafa ÖZBEK:

“Türk-İş’imizin bu yapmış olduğumuz genel kurulu sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada izlenmektedir. Kongremize hükümet temsilcileri ve muhalefet partilerine mensup misafirler geldiler. Hükümet temsilcisi konuşma yaparken, kongremizi değişik bir havaya soktu ve burada Çalışma Raporumuzu eleştirmeye kalktı. Tepki gösterdiniz teşekkür ederim. Türk-İş, etkili kararlar almalıdır Biz, burada 10 milyon insanı temsil eden organize bir güçüz. Burada, eski Başbakanlardan Sayın Bülent Ecevit’in konuşmasını dinledik. Sayın Ecevit, işçinin siyasete ağırlığını koymasını gerektiğini dile getirdiler. Evet, katılıyoruz. bu cümleyle.. Ben, diyorum ki, işçi elbette siyasette ağırlığını koymalıdır. Bunun için biz, kendi siyasal partimizi kurmalıyız diyorum. Partiler, grup kararlarına göre, hareket edip bunun dışına çıkmıyorlar. Bizim kuracağımız partinin ilk aşamada bütün il ve ilçe teşkilatlarını kurabiliriz. Kurulacak parti, ilk seçimlerde ya iktidar partisi olur ya da ana muhalefet partisi olur. Bu şekilde parlamentoda işçilerimizin sesini duyurmalıyız. Bağımsız sendikacılık tavrımızla ağırlığımızı ortaya koyabiliriz. Sayın Ecevit konuşmasında, dış ülkelerde sendikalara danışmadan bazı işlerin yapılamayacağından bahsetti. Sendikalar bakımından Avrupa bizden ilerdedir. Türk-İş mutlaka kendi partisini kurmalıdır. Biz, bütünlüğümüzü korumak mecburiyetindeyiz. Grev hakkımız yok, olsa da engelliyorlar. Türk-İş, onbeşinci genel kuruldan güçlü çıkmalıdır.”

AĞAÇ-İŞ

Ağaç-İş Sendikası Adına
Genel Başkan
Güral ERÇAKIR:

“Demokrasinin rafa kaldırılmasıyla başlanan ve geriye doğru yaşadığımız on yıllık dönemde Türkiye’nin sorunları artarken, işçilerin sorunları da ona paralel artmıştır. Biz işçilerin başta grev hakları kısıtlanırken çok önemli Anayasal ve yasal haklarımız gasbedilmiştir. Sorunlarımızın çözümünde siyasal iktidar, sorumsuzluk örneği göstermektedir. Geçtiğimiz dönem içinde, Türkiye’nin dış borçları alabildiğine artmış, KİT’ler ara mallar üretmiş ama, üretilmeyen mallar da dışardan alınmıştır. Dış borçlarla işler halledilmeye başlanmıştır. Böylece Türkiye’nin dışa bağımlılığı artmıştır. İçerde üretime ağırlık vermeyen hükümetin bu tutumuyla, kapasite kullanımı düşmüştür. Bu konuda yapılacak işlerin başında kambiyo tehditleri kaldırılmalı, turizme önem verilmelidir. İçeride tüketici artarken, dışarıya giden mallar azalmıştır. Hükümetin uygulamalarından anlaşılan politikası, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapmaktadır. Enflasyonun önlenemeyen yükselişi, başta biz işçiler olmak üzere dar gelirli ezmektedir. Hükümet, bu orta gelir kesimini sıkıntıya sokarken, ülke ekonomisinin temel direkleri sayılan KİT’leri de yabancılara haraç-mezat satma girişimi yolunu tutmuştur. Türk-İş’e böyle bir gidiş içinde önemli görevler düşmektedir. Türk-İş kararlı olmalıdır.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

ÇİMSE-İŞ

Çimse-İş Sendikası Adına
Genel Sekreter

Mehmet SELÇUK:

“Türk-İş’in 14 üncü genel kurulunda dile getirilen sorunları, üç yıl sonra yapmakta olduğumuz bu 15 inci genel kurulumuzda da dile getiriliyor. Sorunlarımızın Türk-İş topluluğuna yaraşır şekilde ortaya konması güzel. Bir bütünlük içinde, siyasal iktidara karşı tavır almamız, işçiler açısından bir kazanımdır. Biz, Çimse-İş sendikası olarak böyle bir görüntüyü arzulamışdır. Anap iktidarına karşı, nasıl bir mücadele verilmelidir, bu önemlidir. 14 üncü genel kurulumuzdan sonra gittiğimiz işyerlerinde ve şubelerimizde işçi arkadaşlarımız siyasi partilerden çok, TÜRK-İŞ’in nasıl bir çalışma içinde olduğu beklentisi içinde olduklarını gördüm. İşçiler, TÜRK-İŞ’i bir ümit ışığı olarak görmektedirler. Biz Çimse-İş olarak, “sendika ağalığı” sözlerine karşıyız. Bizim Türk-İş’le herhangi bir kırılganlığımız yoktur. Ülkemiz ve işçiler ağır sorunlar içinde bulunuyor. 12 Eylül’den sonra bir çok sendikalar kapatıldı, ve mal varlıkları ellerinden alındı. Çalışanların sendikalaşmasını önlemek, sendikayı sınırlamak için getirilen Sözleşmeli personel uygulamaları, bu Anap iktidarının işidir. Bu Amerikadan kaynaklı model terkedilerek, sözleşmeli personel uygulaması son bulmalıdır.”

ÇİMSE-İŞ adına ikinci konuşmayı Turgutlu Şube Başkanı Yusuf KOÇANOĞLU yaptı..

TEKGIDA-İŞ

Tekgıda-İş Sendikası Adına
Genel Sekreter

Hüseyin KARAKOÇ:

“İşçiler, ülke yönetiminde etkinliğini artırmalıdır. Gasbedilen işçi haklarının tekrar geri alınması için gerekli mücadele verilmelidir. Yıllardır siyasetten uzak kaldık. İşverenlere, örgütlenme serbest her şey serbest, ama işçilerin çalışmaları, hakları sınırlı. Demokrasi bu değildir. Siyasal oluşuma toplumun öteki fertleri gibi işçiler de katılmalıdır. Sağlıklı bir demokrasinin kurulması katılımcı olmaktan geçer. Uygun görüşteki siyasal partilerle, organik bağ kurabilmeliyiz. Toplumu harekete geçirecek olan biziz. Yıllardır siyasetten uzak kaldık, üzerimizdeki ölü toprağını atmamız. Bunun yolu da eğitimden geçer. İşçilere gerçek eğitim vermeliyiz. Siyasal iktidar işçilerin ve toplumun siyasetten uzak olmasını fırsat bilerek, KİT’leri yabancılara peşkeş çekmektedir. Bu durumun durdurulması gerekir. 1989’un başında işyerlerinde yapılan “bahar eylemleri” tekrar gündeme getirilerek sürdürülmelidir. Hak grevi, tekrar yasal statüye kavuşturulmalıdır. İşçinin tavrına göre politika belirleyen hükümet, genel grevden korkarak gerilemek zorunda kalmıştır. Biz işçiler olarak daha etkin ve aktif tavrılar içine girmeliyiz. Adil bir düzenin kurulması yönünde gerekli çalışmayı göstermeliyiz. Ancak o zaman, politikacılar, devletin kurumlarına saygı göstererek, tahrib olmasını önlerler. Dini politikaya alet etmezler. KİT’lerin yabancılara satılmasına razı olmazlar.”

TÜRKİYE MADEN-İŞ

Türkiye Maden-İş Sendikası
Adına Genel Başkan

H. Hüseyin KAYABAŞI:

“Türkiye’de son on yıl içinde sorunlar, bir çığ gibi büyümüştür. Gerek ülke sorunları ve gerekse işçi sorunları, sermaye yönünde konan tercihler nedeniyle artmıştır. İşçilerin artan sorunları karşısında Türk-İş önderlik etmelidir ve edeceğine de inanıyorum. Türk-İş bu sorunlar karşısında aktif olmak zorundadır. KİT ürünlerine sürekli zam yapılması, fiyatların sermayenin istediği gibi tutulması, siyasal iktidarın tutumunu ortaya koymaktadır. Batan şirketler kurtarılmakta, tereddüt gösterilmezken, asgari ücret konusunda hükümet yetkilileri aynı hassasiyeti göstermemektedir. Bugün asgari ücret sefalet ücreti konumunu sürdürmektedir. Üretimde emeğin payı yüzde 14’lere kadar düşmüştür. Bu sosyal adaletçi politikalar mıdır? Bu sorunların üstesinden ancak işçilerin siyasal yaşama ağırlığını koymalarıyla mümkündür. Türk-İş demokrasi mücadelesinde önderlik etmelidir. Türk-İş, işçi sınıfının çıkarları yönünde ağırlığını koymalıdır. Grev hakkı etkisizleştirilerek zayıflatılmıştır. Kaldırılan hak grevi, tekrar konulmalıdır. Grev tüzüğü ile getirilen polisiye tedbirler, iktidarın açmazlarından biridir. İşçiler bu sorunlar karşısında daha duyarlı olmak zorundadır. Birlikteliğe her zamankinden daha çok ihtiyacımız vardır. SSK’nın çalışmalarını daha yakından izlemeliyiz. SSK’nın yönetimine daha çok işçi temsilcisi vermeliyiz.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TGS

**TGS Sendikası
Adına
Nail GÜRELİ:**

“Demokrasi bir örgütlenmedir. İş-veç’te bir insan 3-4 örgütün üyesi olabiliyor. İnsan örgütlü yaratık deniliyor. Örgütler görevlerini yerine getirmelidir. Biz de örgütümüzü yeni bir duruma getirmeliyiz. Demokrasi işçi için bir yaşam biçimidir. İşçiler, 12 Mart’larda, 12 Eylül’lerde kazanılmış haklarını kaybettiler. Ara rejimin pençesine düşülerek haklarımızın ellerimizden alınmasına karşı çıkmamışız. Artık demokrasiye sahip çıkıyoruz. Bir daha ara rejim yanlılarını demokrasiyi kaptırmayacağız. Haklarımızın gasp edilmesine seyirci kalmayacağız. Bu siyasal iktidar örgütlenmemizi istemiyor. Şuna kendimizi inandırmalıyız ki, askeri darbeler fırsat vermeyelim. 12 Mart’lardan, 12 Eylül’lerde gereken dersi çıkarmış olalım. Olaylar ekonomik değil, siyasaldır. Demokrasiyle ilgili eğitimlere öncelik verilmelidir. Demokrasi, basın özgürlüğü ile bir bütündür. Gazeteciler kınanmamalıdır. Çünkü, onlar, olup biteni yazmak durumundadır. Halk siyasal tercihini yapabilmelidir. Demokrasi ile ilgili olarak bunları söyledikten sonra, iş yasasındaki kıdem tazminatına ilişkin görüşümü belirtmek istiyorum. İş yasasındaki gerekli değişiklik yapılmalıdır. İşten atılanlara mülka kıdem tazminatı verilmelidir. Özel sektöre teşvik kredileri verilirken, işçilere hakları neden verilmiyor? Biz cici demokrasi istemiyoruz. Benim Genel Başkanı’ma “Seni süründüreceğim” diyenlere buradan konuşma fırsatı vermediniz, teşekkür ederim.”

BASİSEN

**Basisen Sendikası Adına
Genel Başkan
Metin TİRYAKIOĞLU:**

“Üç yıl önce Türk-İş’i çok eleştirmiştik. Bu topluma karşı sorumluluklarımızı bilerek hareket etmek, alınan kararların hayata geçirilmesini istemek en tabii hakkımızdır. Türk-İş, birçok kararı yerine getirememiştir. Bundan sonra yapılacak işleri, birlikte yapmamız gerekir. Türk-İş ve işçiler yitirdikleri güçlerini yeniden bulmalı, toparlanmaları lazımdır. Sorunların kaynağına inerek çözümler, geliştirmeli, iyiyi, güzeli ve doğruyu bulmalıyız. Enflasyon ve siyasi çekişmeler, bütün dünyada vardır. Bunlar oralarda hakça çözümlere kavuşmaktadırlar. Bizim toplumumuz da adil çözüme ulaşabilir. Bunun için, özgür toplu sözleşme düzeni kurulmalıdır. Ancak, özgür ve serbest toplu sözleşme düzeni içinde haklarımızı alabiliriz. Türkiye ayrıntılarla, vakit geçirmektedir. Sorunlarımız açılmıştır. Kavram kargaşasına yer verilmemelidir. Halk oyu ile gelenler, halk oyu gitmelidir. Tersine bir gelişme, sorunların ağırlaşmasından başka işe yaramaz. Ülkemiz, ara rejimlerden çok çekmiştir. Bu ara rejimlerde işçi sınıfı büyük zarar görmüştür. On yıldır Türkiye’de yasakların kaldırılmaması düşündürücüdür. Türk-İş yönetiminde bir uzlaşma sağlanmamıştır. Bu durumda kamuoyunu etkilemek hayaldir. Bu aşamada yapılacak şey, anti-demokratik yasaların kaldırılması için siyasal partilerle işbirliği yapmaktır. Sosyal devlet için, somut dengeler ortaya koymalıyız. Bir önceki konu da, Kadınlarımızın toplum içinde temsil edilmeleridir. Biz, bu eşitsizliğe son verilmesini istiyoruz.”

T. YOL-İŞ

**T. Yol-İş Sendikası Adına
Genel Başkan Yardımcısı
A. Nejat KARAÖZ:**

“Dünya’da barış konusunda hızlı ve önemli gelişmeler var. Özellikle doğu bloku ülkeleri, hızla demokrasiye yöneliyorlar. Bu gelişmeler hem dünya barışını hem de demokratik yönetimlerin kurulması yönünde gelişmelerdir. Türkiye’de ne var? Türkiye’de demokrasi adına yüzde 21 oy alan bir Anap hükümeti var. Yasaklar var, kısıtlamalar var. Türk-İş’in bundan 3 yıl önce yaptığı 14 üncü genel kurulunda aldığı kararlar hayata geçirilemedi. Ancak, içinde bulunulan sıkıntıları aşmak için başlatılan eylemler, mücadele ruhunu geliştirdi, güçlendirdi. Çalışanların sorunlarının çözümü konusunda çaba gösterenler belki de aradıklarını bulamadılar. Eylemlerden gerekli dersler çıkartılmalıdır. İşçileri ilgilendirmeyen siyaset olmaz. Biz, insanları yaptıkları işlerle takdir ederiz. Mart-Nisan eylemleri çok yararlı olmuştur. İşçilerin bu eylemlerdeki kazanımları işçileri daha güçlü hale getirmiştir. Buna karşın, sermayenin ve Anap’ın işçilere karşı geliştirdiği davranışlar bitmemiştir. Bu saldırıların bitmesi bizi düşündürmelidir. Sermaye işçileri ve sendikaları zayıf istemektedir. İşçilerin güçsüzlüğü ve bölünmüşlüğü sermayenin arayışta bulamadığı bir durumdur. Toplum kesimleri, güçlü ve mücadeleci bir Türk-İş istemektedir. Yol-İş, güçlü ve mücadeleci bir Türk-İş istiyor.. Sermaye de zayıf bir Türk-İş istiyor...”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

GENEL MADEN-İŞ

**Genel Maden-İş Sendikası
Adına Genel Başkan
Şemsi DENİZER:**

“**B**izim artık beklemeye, görünen ve denenilen olumsuz sonuçları yeniden denemeye tahammülümüz yok. Dün meydanlarda bağırın, yarın farklı hareket edenlerin hataları somut olarak ortaya konularak gerekli değerlendirmeler, aklı selim yapılmalıdır. Bizlere sadece işçiler değil, demokrasiyenin yana olan her kesim umut bağlamıştır. Mücadeleniz mücadelemizdir diyor ve gözümüzün içine bakıyorlar. 30-40 milyon insanı umutsuzluğa itmeye hakkımız da yok. Demokrasi mücadelesi; verenleri, demokrasi düşmanlarına karşı karamsarlığa itmeye hakkımız yoktur. Bu uğurda, işçi sınıfının en üst kuruluşu olan konfederasyonumuz olarak bizler görevlerimizi yerine getirmeliyiz. Bu konuda Maden işçileri olarak kararlılığımızı burada ayrıca vurgulamak istiyorum.

Bugün dünyanın en zor şartlarında çalışan, en tehlikeli işyeri olarak kabul edilen maden iş kolunda çalışan maden işçileridir; fakat, Zonguldak havzasında çalışan 50 bine yakın maden işçisi henüz cevabını bulamadıkları bir ilgisizlikle karşı karşıyadır. Devleti yönetenler maden işçileri için ölen ölür, kalan sağlarla kömür üretimine devam ederiz düşüncesinden hareketle gerek işçi sağlığı ve işgüvenliği ve gerekse üretim ve işçi istihdamı yönünden hiçbir ciddi tedbir almaya yanaşmamaktadır. Ayrıca, hükümet yetkililerine taşkômrü havzasının, dolayısıyla 1,5 milyon nüfuslu Zonguldak'ın gözden çıkardıklarının açıkça ifade edilmesi, bu iktidarın Türk işçisine ve millî servete bakış açısının ciddiyetsizliğini ortaya koymaktadır. Türk işçi hareketinin bu ciddiyetsiz ve tutarsız davranışlara gereken cevabı vereceğine inancımı samimiyetle ifade etmek istiyorum.”

ŞEKER-İŞ

**Şeker-İş Sendikası Adına
Genel Sekreter
Ömer ÇELİK:**

“**D**eğerli arkadaşlarım, işkollarımız ayrı olsa da, işlerimiz ayrı olsa da, yollarımız ayrı olsa da, fikirlerimiz ayrı olsa da kaderin ayrılmaz bağlarıyla bir bütünüz, bir bütün olmak zorundayız. Özellikle basına fırsat vermeden, günlerce körüklediler, izledim, günlerce Türk-İş'i parçalamak için, Türk-İş'in içine nifak tohumu sokmak için durmadan körüklediler. Bizi bölmek, bizi parçalamak, bizi üçe beşe dağıtmak isteyenlere fırsat vermeden, sağlıklı bir genel kurulun delegeleri olan bizler, gelin sağlıklı bir doğum yaptıralım. Genel kurullar anaya benzerler, doğum yapmak üzere olan anaya benzerler. Ancak doğum yaptıracak doktor da çok önemli. Öylesine bir doğum olsun ki bu genel kuruldan, bu genel kurulun sağlıklı olduğuna inanıyorum ben, sağlıklı genel kurullardan sağlıklı yavrular doğacağını da inanıyorum. Öylesine bir sağlıklı yönetim oluşsun ki, hiçbir ayrıma, hiçbir iş kolunda birlik, bütünlük bozulmasın.

Öylesine bir Türk-İş arzuluyorum ki, artık sendikalarından üye toplayarak ayakta durmaya çalışan Türk-İş değil, üyelerini temsil ettiği insanları malmülk sahibi yapan, kuruluşlara ortak yapan, şirketler kuran, rant gelirler tesis eden ve 1989 yılının son ayında oluşan bu Genel Kuruldan sonra önümüzdeki genel kurula kadar bütün yasal kısıtlamaları kökünden silip atılabilecek, arkasındaki güçle atılabilecek bir yönetim arzuluyorum. Bu yönetimin oluşabilmesi için Şeker-İş Sendikasına düşen her görevde sonuna kadar varolduğumuzu belirtiriz. O nedenle, eğer Türk-İş'te bir hata varsa, eğer iki yakamız bir araya gelmiyorsa, dün şikayetçi olduğumuz konuları bugün de yarın da şikayetçi oluyorsak, işleyişte bir tikanıklık vardır. Gelin bu tikanıklığı bugün, 15 inci Olağan Genel Kuruldan çözerek çıkalım, tabanda birleşen bu yönetim neticesi de 1989'da yumruk haline gelmiş, tek yürek haline gelmiş işçilerin birliğini devam ettirelim.”

TEKSİF

**Teksif Sendikası Adına
Genel Mali Sekreter
İbrahim YALÇINOĞLU:**

“**B**iz, yıllardır bir gaye için çalışıyoruz. Gayemiz belli: İşçi hakları hürriyetleri, demokratik Türkiye, demokrat Türkiye. İşte hedefimiz. Bu hedefe giderken, önemli olan temsil ettiğimiz insana zarar vermemek. Geçmişte öyledir, böyledir; onu tartışmayacağım, katiiyetle tartışmayacağım; fakat, geçmişte 1978'lerde bir konuşmamda dostlarıma bir şey söyledim. Dedim ki, “Çocuklar, bir gün gelir eğer bu haklar elimizden alınırsa, toplu sözleşme hakkı, grev hakkı, ilerlemiş Türkiye'de pazarlık hakkı, bu haklar elimizden alınırsa, bizim çocuklarımız bize, siz verilmiş hakları, benciksizliğinizden kaybetmişsiniz diye, bizi iyi anlamazlar” dedim. Biz öyle veya böyle hiç mi kabahatli olmadık? Ama kimseyi tenkit etmek için katiiyetle söylemiyorum. Elbette bu hakların aynı seviyede alınması için Türk-İş'te görev alacak tüm dostlarımıza tüm bağlı sendikaların başkanlarına söz veriyorum, emrinizdeyiz, yanınızdayız, içinizdeyiz, şartımız başta siz olacaksınız, başımızda siz olacaksınız. Kaçmak yok, ondan gözümüz korktu dostum, kaçmak yok. Kaçarsanız Türk işçi hareketine bir daha işçileri inandıramazsınız. Şu anda içinde bulunduğunuz zorluk, işte oradan kaynaklanıyor. Eğer Özal iktidara gelmişse bunun bir sebebi vardır. Özel iktidarda bizim haklarımızı vermiyor ise, sebebi vardır; çünkü, biliyorduk ki, birtakım kayıplara uğradık biz, onu kazanmak ve devam ettirmek, itibar kazanmak, bu itibarı da zirveye çekmek durumundayız dostlarım, aksi halde bir itibar kaybı bizi siler götürür. 10 yıl, 20 yıl, belki 50 yıl sendika lafını edemeyiz. Onun için sendikacı, ayağı yerde, gözü ilerde olan insandır. Ayağını yere basalım, ipin ucundan tuttuk, bırakmayız dostum. Bir adım atacağız, bir adım daha, bir adım daha; hedefe varana kadar, el ele ve gönül gönülle gideceğiz dostlarım.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TEZKOOP-İŞ

Tezkoop-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Kenan GÜRBÜZ:

“A nkara’da, Başkentte 12 Eylül’den sonra ilk grevi yapan Tezkoop-İş Sendikasıdır; ama, ne acı ki, Emek İnşaat’ta 180 işçimizin 120’si atıldı. Grevden hemen sonra özelleşti. Gel de sendikacılık yap, gel de mücadele et. Hemen özel taşeronlara devredildi. Örgütlenme olmayan, demokrasinin temel taşı Türk-İş, doğru ve ona bağlı işçiler, emekçiler, demokrasi yok oluyor beyler. Demokrasiyi getirmeden demokratik hakları istememiz hayal olur. Demek ki, bizim temel sorunumuzun birincisi demokrasi. Demokrasinin gelmesinin temeli de anayasadır. 1982 Anayasasını değiştirmek için 1990 yılında hepimize görev düşüyor. Bu Genel Kurulun vereceği karardan hiç kimse dönemez, hiç kimse hiç kimseyi suçlayamaz; ama, bu işi Başkanlar Kuruluna, seçilecek beş kişiye bırakırsak, kusura bakmayın, ben fazla umutlu değilim. Dayanışma elbirliğiyle olur.

Bu anlamda, bu Genel Kurula büyük görev düşüyor. Gururla söylüyorum. Türk-İş Genel Kurullarına uzun yıllardır katılıyorum, işçiliğim dahil. İlk defa sendikalar bir araya gelerek, Türk-İş’in bundan sonra ne yapması gerekiyor, nasıl hareket etmesi gerekiyor, eksikliklerimiz nedir? Hiç böyle bir şey olmu-yordu; ama, tabii bundan rahatsız olanlar oldu, değişik yorumlar yapmak isteyenler oldu, olacak da. Hiç önemli değil. Önemli olan bir adım yol katetmedir, önemli olan dayanışma, birlik beraberlik içinde geleceğimizi iyi görmemizdir.

Değerli dostlarım, bu vesileyle, ben karamsar değilim. Türk-İş’in en heyecanlı, en verimli, en dinamik genel kurulu bu dönemki genel kuruldur. İktidarı eleştiriyoruz. Bir yanını takdir ediyorum, bizleri iyi bütünleştirdi. Bu bütünleşmenin önem ve anlamını bilmezsek, geleceğimiz daha kötü olabilir. İşçiler bizden karar bekliyor, işçiler bizden destek bekliyor.”

KOOP-İŞ

Koop-İş Sendikası Adına
Genel Başkan Yardımcısı

Necmi Güler DABAĞ:

“Çalışanlarımız hayat pahalılığın-dan bıkmış, yarınlarının ne olacağını sabırla beklemektedirler. Hayat pahalılığı insanları bezdirmiştir. Sorumluluk duyan insanlar olarak, bu sorunu yüreğimizde duyabiliyor muyuz? Sendikacılık zor meslektir. Çileli meslektir. Gerektiğinde zindanı göz önüne almaktır. Sen-ben kavgasını bir yana bırakmak zorundayız. İşçilerimizin içinde bulundukları durumu ifade etmek zorundayım. İşçilerin bu hayat pahalılığında ücretleri yetmezken, bu Tasarrufu Teşvik Fonu da ne oluyor? Vergi adaletsizliği yanında, bir de piyasa ekonomisi uygulamaları insanları güç durumlara sokmuştur. Türk insanı sokaklara dökülmüyorsa, bu durumu değerlendirmek gerekir. Ortadireği çökmüş bir ülkede sermaye çevreleri elbette rahattır. Memleketimizde ahlaki çöküntü başlamıştır. Hayat pahalılığı bizi milli hasletlerden uzaklaştırmaktadır. Bizim işkolumuzla ilgili bir konuya işaret etmek istiyorum. Fırat Üniversitesi Rektörü, mahiyetinde çalışan işçi arkadaşlarımıza haksızlık yapmaktadır. Genel Kurul huzurunda kendisini burada işçi düşmanı ilan ediyorum. Sendikal haklar alanında Avrupa normlarına uygun hale getirilmeli, demokratik haklar geliştirilmeli, demokrasiye aykırı uygulamalardan kaçınılmasını istiyoruz. Türk-İş’le ilişkilerimizde, Türk-İş’in ilkelerine uyarız.”

BASS

Bass Sendikası Adına
Genel Başkan

Taner SONALP:

“B iz, 19 sendika bir olduk, kimseye bir şey söylemedik ama, bizim hakkımızda çok şey söylendi. İnsanın insan tarafından soyulmasına, işçi sınıfının görüş ve isteklerine çare bulamayanlar elbet karşılığını alacaklardır. 12 Eylül 1980 müdahalesinden sonra karşılaştığımız güçlükler elem vericidir.”

(Sonalp, konuşmasını geçirdiği kalp krizi nedeniyle yarıda kesti.)

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

LİKAT-İŞ

Likat-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Melih Hüsnü YILMAZ:

“Genel Kurulda konuşma sırası belirlenirken 25 inci konuşmacı olduğumu öğrenince, önce üzül müştüm ama şimdi bu konuda şanslı olduğumu kabul ediyorum. Benden önce konuşan tüm değerli hatipler, nasıl bir Türk-İş yönetimi istediklerini belirttiler. Ben nasıl bir Türk-İş istemediğimi belirtmek istiyorum. Sınıf ve kitle sendikası dediğimiz zaman hain damgası vuran bir Türk-İş istemiyoruz. İşçinin karşısında yuhlanan bir Türk-İş istemiyoruz. Bugünkü tarihi oluşumdan rahatsız olanlara diyorum ki, demokratik ve ilkeli anlayışı sizlere götürmek yönetimdekilere saygı olacaktır. Türk-İş'i kimse bölemez. Gelecek günlerde mücadele vardır. Siyasal yapıya karşı mücadele vardır. Hükümet yüzde 21 oyla ayakta durmayı biliyor, idare ediyor. 1989 Bahar eylemleri, tarihi mal olmuş eylemlerdir. Burada bulunan delegeler, sadece kendi sendikası için değil, buradaki delegelere karşı da sorumludur. Bir çok konuşmacı dışında bazı arkadaşlar burada Bush- Gorboçov hakkında bilgi verdiler.”

DEMİRYOL-İŞ

T. Demiryol-İş Sendikası
Adına Genel Başkan

Enver TOÇOĞLU:

“Türk-İş Genel Kurulları, işçi sorunlarının enine boyuna tartışıldığı, çözüm önerilerinin dile getirildiği, birlik ve beraberlik içinde dış güçlere karşı tüm gücümüzün gösterildiği bir atmosfer içinde geçmek zorundadır.

Çünkü, bu genel kurulda meydana gelebilecek gruplaşmalar, birbirine düşecek sendikacılar, ideolojik kavgalar olduğu sürece, ortak hedeflere ulaşabilme şansımız maalesef kalmamaktadır.

Geçmiş karalamak, yıllarca hizmet veren sendikacıları “sarı” diye hakarete varan suçlamalarla eleştirmek genç arkadaşlarımıza ne kazandırdı bilmiyorum ama, bu yöntemlerle biryere varmanın mümkün olmadığını anlayacağını umut ediyorum.

Temel hak ve özgürlüklerimizi yeniden elde etmek,

Demokrasiyi tüm kurum ve kurallarıyla yerleştirmek,

Sosyal Devlet Anlayışını yeniden işlerliğe kavuşturmak,

İnsanca yaşamak için gücümüzü ve dayanışmamızı pekiştirmek zorundayız.

Başarı için güçlü olmak zorundayız.

Demokrasiyi, insan haklarını korumak için her zamandan daha çok birlik ve beraberliğe ihtiyacımız vardır.

Bu genel kuruldan daha güçlü çıkacağımızı herkese göstermek zorundayız.”

KRİSTAL-İŞ

Kristal-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Necati ALTUNKAYNAK:

“Ülkemizde siyasal iktidarlara karşı, işçilerin çıkarları doğrultusunda elbette tavırlar izlenmiştir. Bu tepkilere karşı oluşumlar da vardır. Bu Türk-İş'e yansıtmaya kalkamayız. Türk-İş yönetiminin hizmetlerine teşekkür ederiz. Dünya değişiyor.. Türk-İş'imizde de değişiklik olabilir. Dünyanın dört bir yanında özgürlük rüzgarları esiyor. Faşist, dikta rejimleri gidiyor. Halk kitleleri duvarları yıkıyor. 26 Mart seçimi ve bahar eylemleri, toplum psikolojisini etkilemiştir. Toplum baskı ve işkence yapılan dönemden yavaş yavaş çıkmaktadır. Toplumumuzda insanlar, baskı ve işkenceye alışkın değildir. İnsan haklarına saygılı bir demokrasi bizleri rahatlatacaktır. İşçi sınıfının demokrasi mücadelesine katılması zorunludur. Bu konumda işçiler sermaye sınıfına karşı mücadele vermektedir. Dar grupçu eylemler reddedilmelidir. İşçi sınıfının çıkarları her şeyden önce tutulmalıdır. Biz işçiler, Anap iktidarına karşı daha aktif bir mücadele içine girmeliyiz. Bu mücadelede Türk-İş'in birlik ve bütünlüğü bozulmamalıdır. Türk-İş, yasaksız bir demokrasinin hayata geçirilmesi ve çalışma hayatının yeniden düzenlenmesi konusunda Anayasa hazırlık çalışması yapmalıdır.”

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TARIM-İŞ

Tarım-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Sabri ÖZDEŞ:

“İşçiler için emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Adım işçi, kanunum yok. Tarım işkolu, ve tarım işçisi önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Sendikamız Tarım-İş 1961 yılında kurulmuş olup, 1963 yılından beri şerefle Türk-İş üyeliğini sürdürmektedir. İşyerlerimizin sorunları ağırdır. Tarım işkolunda çalışma saatlerinin haftalık 45 saate indirilmesi için mücadele veriyoruz. İşverenlere 48 saat olması için diretiyorlar. Toplu sözleşmeleri yürütecek kadro bile kurmakta güçlük çekiyoruz. Bizim işkolu böylesi sorunlarla karşıyadır. Sorunlarımızı tesbit edip, birlikte mücadele edelim. Biz isterdik ki, ülkemizin en büyük işçi kuruluşu olan Türk-İş'imizin bu genel kuruluna sayın Cumhurbaşkanı ve Başbakan da katılsın. Şu anda iktidara kalacağım diyenlerden biri buraya gelerek raporumuzu eleştiriyor ama, mutfaktaki yangını görmüyor. Hak verilmez alınır. Biz gasbedilen haklarımızı almasını biliriz. Türk-İş yumruğunu bir vursa, bu hükümet bir ay bile dayanamaz.”

PETROL-İŞ

Petrol-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Münir CEYLAN:

“Onbeşinci genel kurulumuzu yapmakta olduğumuz şu sırada, kullandığımız arkadaşlarımızla birlikte yeni ilkel yapıdaki çalışmalarımızı, Türk-İş açısından bir tehlike gibi gösterilmeğe çalışılmaktadır. Bunu böyle müşahade ediyoruz. Değişik anlayışlar olacaktır. Demokrasi ve demokratik haklar konusunda işçi sınıfı adına ortaya konulan hangi uygulamaların dışında olduk? Biz Petrol-İş olarak üzerimize düşen görevi yerine getiririz. Bunu işçi sınıfı adına yaparız. İşçiler olarak varılacak hedeflere ulaşmak için gerekli özveri ve kararlılığı, gelecek dönemlerde de seve seve yaparız. Yeter ki gasbedilen hakları elde edebilelim. Biz, gasbedilen hakları yakalayabilmenin uğraşı içindeyiz. 12 Eylül ortamını hiçbirimiz unutmuyoruz. 12 Eylül ortamı ve askeri rejim, işçi haklarını kısıtlamıştır. İşbaşına gelen Milli Güvenlik Konseyi, ilk olarak 36 yıllık kıdem tazminatını gasbetmiştir. Türk-İş o dönemde ne yapmıştır? Anti-demokratik yasaların uygulandığı işverenlerin her istediğinin yapıldığı böyle bir dönemde, daha etkin olunabilirdi. Sancının temel noktası burasıdır. Demokrasiye yönelik saldırılar kimden gelirse gelsin, gücümüzü göstermeliyiz. Haklarımızı, sadece bir hayır kurumu gibi el açarak alamayız. Türk-İş'i daha kararlı, daha mücadeleci bir örgüt haline dönüştürmeliyiz. Böyle bir Türk-İş ile haklarımız daha kolay alınacaktır.”

TÜRK-SEN

Türk-Sen Adına
Genel Başkan

Önder KONULOĞLU:

“Kıbrıs Türk İşçileri, Türk-İş'e ve Türk-İş'i oluşturan sendikalara ve onların mücadele azimlerine saygıyla bağlıdır. Türkiye'de bahar eylemlerini uygulayanlara teşekkür ederiz. Kıbrıs İşçilerinin de Anavatan Türkiye işçileri gibi sıkıntıları vardır ve güç şartları altında çalışmaktadırlar. İşçi arkadaşlarımıza, Kıbrıs'ta da hakları verilmemekte, emeğinin hakkını alamamaktadır. Türk-Sen'in hayır dediği modele parlamento evet diyerek, emeğin hakkının verilmesine engel olunmuştur. Kıbrıs'ta sendikacılık böyle bir ortam içinde yeşermemektedir. Kıbrıs'ta sendikacılık bir takım ellerde kapıkolulu haline dönüşmüştür. Biz, bu adaletsizliğin kaldırılmasını istiyoruz. Kıbrıs'a Anavatan'dan gönderilen yardımlar nereye gidiyor? Kimler yararlanıyor onbeş senedir? Eğer bu yardımlar Kıbrıs Türküne gitmiş olsaydı, insanlarımız milyarder olurdu. Yapılan bu yardımlar, ekonomik bakımdan şişkin olan 40-50 aileye gitmiştir. Kıbrısın bu sorunlarını dile getirmek, çözüm istemek, elbetteki hakkımızdır.”

15. GENEL KURUL

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ELEŞTİRİLERE CEVAPLARI :

BALABAN'IN KONUŞMASI

- Eleştirileri cevaplayan Orhan BALABAN
"İşçi Sınıfının Umudu bir TÜRK-İŞ
istiyoruz" dedi..

Genel Kurulun altıncı günü, Yönetim Kurulu tarafından eleştiriler cevaplandırıldı.

Genel Başkanlığa adaylığını koyan Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban** yaptığı konuşmada, sendikaları adına söz alan delegelerin, nasıl bir Türk-İş istediğinin belirlendiğini söyleyerek, "Arkadaşlarımız, Türk-İş'te faaliyetlerin yeterli olmadığı hususunu dile getirdiler. Bir an önce çoğulcu ve katılımcı demokrasi isteklerini vurguladılar. Türk-İş'in çabaları ihtiyaçlara cevap vermemektedir. Buna yol açan sebepler üzerinde durmak istemiyorum." dedi.

Balaban, geçmişten ders almak gerektiğini de belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Nasıl bir Türk-İş isteniyor? İşçi sınıfının, susturulmamış, çoğunun umudu olmuş bir Türk-İş istiyoruz. Siyasette bağımsız mücadele eden bir Türk-İş olması gerekir. Yerli ve yabancı sermayenin güç odaklarına karşı bir Türk-İş olması gerekir. Basında çıkan pısrık, sözcüklerine yer verilmeyen bir TÜRK-İŞ olması gerekir. Teslimiyetçi olmayan, diyalogdan korkmayan bir Türk-İş olması gerekir. Böyle bir Türk-İş için arkadaşlarımızla birlikte göreve talibiz."

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

Yönetim Kurulu'nun eleştirilere cevabı Genel Eğitim Sekreteri

Genel Başkanlığa aday Orhan BALABAN, konuşması sırasında

Mustafa Başoğlu'nun konuşmasıyla sürdü.

Başoğlu, eleştirilerde "kan değişikliği" istekleri olduğuna işaret ederek şöyle dedi: "Üç yıldır beraber çalıştığımız arkadaşlarımız, kendi icraatlarına ters düştüler. Eğitim çalışmalarında demokrasiye öncelik verilmesini istediler. Türk-İş'in düzenlediği birçok seminer ve paneller mevcuttur. Uluslararası seminerler vardır. Çalışan Kadınlar birinci kurultayı yapılmıştır. Bu hususlar 'Belgeler' adını verdiğimiz kitapta bellidir, belgelidir. İşlenen konuların başında daima 'demokrasi' gelmiş-

tir. Eylemlerin başarısında bu demokrasi konulu çalışmalarımızın katkısını inkar edemeyiz.

"Bu yönetimin pısrık olduğu, oturduğu yerden kalkmadığı iddialar beni ve arkadaşlarımı incitmiştir. Bizler asla pısrık ve korkak değiliz. Bu iddiaların hiçbirisi doğru değildir. Sorunları silahla çözmemizi de kimse bekleyemez. Türkiye genelinde binlerce kilometre kat'ettik. İşçilerle içiççe olduk. Başkanlar Kurulumuzun da onayı ile belirlenen eylem programlarını yurdun dört köşesine dağıtarak uyguladık. Bunları görmezlikten gelemezsiniz.

BAŞOĞLU : “YÖNELTİLEN İDDİALAR DOĞRU DEĞİLDİR..”

Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, Yöneltilen eleştirilerin doğru olmadığını söyledi.

“Bizim hedefimiz, yeni seçilecek kadronun hedefi erken seçim için mücadele olmalıdır. Sorunların temelinde çarpık seçim sisteminin yansıttığı tablo vardır. Azınlığın çoğunluğa egemenliği vardır. Bu tablo değişmedikçe sorunların çözümü güçleşir.

“Türkiye’de bugün gerçek anlamda demokrasi yoktur. ANAP’ı değiştirelim.”

ÇETİN GÖÇER’İN KONUŞMASI

Daha sonra, Genel Mali Sekreter Çetin Göçer kürsüye geldi.

Mali konularda direkt eleştiri olmadığını, ancak aynı yönetimde görev almış bir kişi olarak sorumluluk paylaştığı için eleştirilerin kendisini de ilgilendirdiğini berliterek konuşmasına başlayan Göçer, şunları söyledi :

“Üç yıldır birarada görev yapan arkadaşlarımızın, sorumluluk paylaştan insanların kendilerini ic-

raatın dışında göstermeleri mümkün değildir. Alınan kararların hepsi ittifakla alınmış, eksiksiz yerine getirilmiştir.

“Burada insafsız eleştirilere muhatap olduk. Bu eleştirileri yapan arkadaşlarımızın çoğunun sendikalarının mali raporlarına baktığımızda, Türk-İş’e aidat ödememekte gösterdikleri ısrar karşısında, bekledikleri hizmet anlayışını bu politikaları ile nasıl bağdaştırıyorlar bilemiyorum.

“Şayet 8-10 sendikamız aidat konusunda hassasiyet göstermeseydi, eleştiride bulunanlar da Genel Kurul yaklaşınca aidatlarını topluca ödeme yolunu bırakıp, delege hesabı yerine Türk-İş’in çıkarlarını düşünselerdi, çok daha iyi hizmet imkanı da doğardı.”

Göçer. Belediye-İş Genel Başkanı Vekili iken rahmetli Pala’nın ısrarı ile Türk-İş yönetiminde görev aldığını hatırlattı, Belediyelerde yaşanan sorunların çözümünde Genel

GÖÇER : ALINAN KARARLAR AYNEN UYGULANMIŞTIR.”

Aday olmadığını açıklayan Genel Mali Sekreter Çetin GÖÇER, eleştirileri cevapladı.

KUL : “BİZİM DEMOKRASİYE İNANCIMIZ EKSİK DEĞİLDİR..”

Genel Sekreterliğe aday olmayan Emin KUL, kapsamlı bir konuşmayla eleştirileri cevapladı.

Başkan Şevket Yılmaz'ın büyük katkılarını anlatarak konuşmasını şöyle tamamladı:

“Bu yüce genel kurulda aday olmadığımı huzurunuzda ifade etmek istiyorum. 3 Senede çok iyi günlerimiz geçti. Çok değerli sendika yöneticileriyle tanıştım. Türk-İş muhasebe teşkilatında çok değerli arkadaşlarla birlikte çalıştım. Kendilerine teşekkür etmeyi bir görev sayıyorum, Allah'a ismarladık diyorum.”

EMİN KUL'UN KONUŞMASI

Türk-İş Genel Sekreteri Emin Kul, eleştirileri cevaplarken, çalışma

raporları üzerinde 33 konuşmacıdan sadece 2 kişinin bahsettiğini, bir de Devlet Bakanının eleştiri yönelttiğini hatırlattı ve şöyle devam etti:

“Bizim demokrasiye inancımız eksik değil, herkesten fazladır. Herkesten önde savunduk demokrasiyi. Yaşadığımız sürecin deneyim birikimlerinin şartları içinde savunduk. 1980 sonralarını, 12 Mart sonralarını hatırlarsanız, herkes bir köşeye çekilmiş susarken 1980 sonrasında da en önde koşan Türk-İş değil miydi?

“Türkiye’de hangi kurum, basın dahil, 12 Eylül hareketine aşıktan karşı çıktı? Türkiye’de hangi Kurum, hukuk kurumları dahi, başta mahkemeler, yargıçlar, üniversiteler bütün dernekler hangisi ses çıkarabildi. Ama Türkiye’nin dört-

bir yanından gelen binlerce işçi Anı Sinemasında Anayasa’ya karşı bağıştı. Sesini yükseltti. Bunlar unutuldu mu?”

Kul, günümüzde Anayasa mahkemesinin sıradan bir mahkeme haline geldiğini, kararlarına siyasal iktidarın itibar etmediğini de hatırlatarak konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Mücadele sonucu arkadaşlarımız mahkum olmuştur. Türk işçi hareketine sahip çıkmadıkları nasıl söylenebilir.

“Eğer yönetimde kusur varsa o kusur hepinizindir. Çünkü siz seçtiniz bizleri.

“Ülkemizde siyasi iktidarların çoğu oyla gelmiş, oyla gitmemişlerdir. Bizim 12 Eylül’ü tasvip etmemiz mümkün değildir.

YILMAZ :

"BEN TÜRK-İŞ'İ YOLDA
BULMADIM..."

Genel Başkan Şevket YILMAZ, "Daima birleştirici olacağız" dedi..

"Siyasi partilere karşı bağımsız olmalıyız. Siyasetin üstyapı kurullarına ulaşmalıyız.

"Bu yönetim Edirne'den Kars'a kadar binlerce kilometre yapıp, sorunlarınızı dinleyip, çözümler getirmeye gayret etmiştir. Bunun aksini burada hiç kimse söyleyemez. Arkadaşlarımız ilkeli olmaktan bahsediyor. Hangi ilkele-ri var?

"İlkeler belirlenmiş. İlan edilen bu ilkeler çalışma raporumuzdan aynen alınmıştır. (Kul, raporun sayfa numaralarını hatırlatarak, ilkeler olarak açıklanan belgenin nasıl meydana geldiğini anlattı)

"Ortak komiteler oluşturup, bizim yazdıklarımızı rapordan alacaklar ve gelip bu görüşleri burada dile getirip bizi eleştirecekler. Bence bu çok yanlış bir davranıştır."

Emin Kul, Genel Sekreterliğe aday olmadığını açıklayarak konuşmasını tamamladı.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

Eleştiriler üzerinde son konuşmayı Genel Başkan Şevket Yılmaz yaptı.

Değineceği konuların hemen hepsine Emin Kul'un temas ettiğine işaret eden Yılmaz "Ne doğarsan tabağına, o gelir kaşığına" diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ben Türk-İş'i yolda bulmadım. 27 Temmuz 1952'de Bursa Mensucatta çalışırken tüzük hazır-

ladım. O günden bugüne hizmet veren hiçbir yöneticiye toz kon-durmadım.

"Geçmiş karalayan, eski yöneticileri ağır şekilde eleştiren Hava-İş Başkanı eylemler yapılırken acaba uçakta mıydı?

"Sizler bu genel kurula Türk-İş'i güçlendirmek ve Türk-İş'e yakışır şekilde bitirmek için geldiniz. Ben bütünleştirmeden yanayım. Benim görevim bu.

"Sayın Balaban'la 6 senedir birlikte çalıştık. Hiçbir ihtilafım olmamıştır. Yönetim Kurulu kararlarını birlik içinde aldık. Sizlere olan sevgi ve saygım gereği, bazı konulara temas etmeyeceğim. Yutkuna-çığım, içime atacağım.

"Birlik içinde olalım. Eski teraneler tutturarak birlik sağlayamayız. Akılcı dengeleri beraber kuracağız. Altı yıl beraber çalıştığım arkadaşlarımı eleştirmem. Bu benim sendikal terbiyeme sığmaz."

Yılmaz, TRT açık oturumu ile ilgili eleştirileri de cevaplandırırken, konuşmasının 20 dakikalık kısmının makaslandığını belirtti ve sözlerini şöyle tamamladı:

"Üç yıl daha yanınızda olacağım. Hepinize teşekkür ediyorum."

Orhan Balaban, TÜRK-İŞ'e gelerek Genel Başkan YILMAZ'ı kutladı..

ÖNEMLİ NOT

TÜRK-İŞ 15. Genel Kurulunda yapılan konuşmaların tam metni, redaksiyon çalışmaları tamamlandıktan sonra "TUTANAK" başlığı ile yayın haline getirilecektir.

SENDİKALAR ADINA KONUŞMALAR...

TÜRK HARB-İŞ

Türk Harb-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Kenan DURUKAN:

“Bu ülkenin insanı, çalışma yaşına gelince ailelerinden uzaklaşıyor. Daha çocuk yaşta ailelerinden kopan bu insanlar işçilerdir. İnsanlar özgür olmalıdır.

Özgürlük bu ülkenin insanının varoluş nedenidir. İnsanların özgürlüğünü ellerinden alınma girişimleri, hep tepki görmüştür. 12 Eylül'de insanlar baskı altına alınmışlar, susturulmuşlardır. 12 Eylül faşizmi, tarihin çöplüğüne çoktan atılmıştır. Türk işçileri, artık çemberleri kırmaya karardır.

İşçi temsilcileri ve işçiler olarak bu mücadeleye hazır olmak zorundayız. Özgürlüğü seçmek zorundayız. Demokrasiye ulaşmanın yolu budur. İşçiler Türk-İş yönetiminden güçlü demokrasi için mücadele ediyor. Bu topluluk Türk-İş yönetiminden, bu toplumun sorunlarıyla ilgilenmesini istiyor. Ezilen, horlanan insanlara sahip çıkılmasını istiyoruz. Herkesin insanca yaşayabileceği, horlanmayacağı, haysiyetinin kırılmayacağı bir düzen için mücadele edecek yönetim istiyoruz. Türk-İş, SSK'nın sorunlarının üstüne gitmelidir. SSK, işçilerin primleriyle, gelirleriyle meydana gelen bir işçi kuruluşudur. Biz, işçiler olarak SSK'ya sahip çıkmak zorundayız. Bu vatanın kaymağını Koç'lar, Sapancılar yiyemez. Milli gelirden adil bölüşüm herkesin hakkıdır. Biz işçiler ve onun temsilcileri olarak kitlemizin gücünü gösterecek bir Türk-İş istiyoruz.”

DOKGEMİ-İŞ

Dok Gemi-İş Sendikası Adına
Genel Başkan

Nazım TUR:

“İşçiler olarak Türkiye genelinde birçok eylemler yaptık. Haklarımızın alınmasına çalıştık. Birlikte hareketin sonucunda başarılı olduk. Bakıyorum, bu kongrede, yeniden bölünmeler oluyor.

Biz, işçi temsilcilerinin, insanların kamplara ayrılmasını istemiyoruz. Kamplara ayrılma Türk-İş topluluğu için fayda değil zarar getirir. Toplumun hür ve mutlu olması için çaba göstermeliyiz. Ceza yasalarında değişiklik gereklidir. Türk Ceza yasasındaki 141-142-163'üncü maddelerin kaldırılması gerektiğine inanıyoruz. Bu yasaların özünün, demokrasiye aykırı olduğuna inanıyoruz. Bir takım gerçekler var, bunu burada ifade etmek istiyorum. Toplumun dini inançlarıyla ters düşmeyen uygulamaları doğrudur, yapılmalıdır. Ancak, imamhatip okullarında neden zengin çocukları değil de, işçi çocukları okuyorlar, bunu sormak istiyorum. Biz, Türk-İş olarak toplumun sorunlarının sesi olmak zorundayız. Mesuliyetli insanlar olmak durumundayız. Bu genel Kurul, bazı eleştirilere rağmen Türk-İş'in daha seviyeli konuşmaların yapıldığı bir platform oldu. Bu anlayış içinde sorumluluğuna müdrik insanlar olarak hareket edilmesi, Türk İşçi Hareketinin geleceği açısından da bizleri sevindirmektedir.”

TÜRK-İŞ'le Aynı Günlerde Genel Kurullarını Yaptılar...

Yeni seçilen SELÜLOZ-İŞ Sendikası yöneticileri

Fikri Karakadılar SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı Oldu

Türkiye Selüloz, Kağıt ve Mamülleri İşçileri Sendikası (SELÜLOZ-İŞ) Genel Kurulu 16-17 Aralık 1989 tarihlerinde yapıldı, genel başkanlığa Fikri KARAKADILAR seçildi.

İzmir'te Emek Sineması Salonu'nda 274 delegenin katılımıyla yapılan genel kurulda, SEKA işçilerinin sorunları yanında ülke sorunları da tartışıldı. Genel Kurulda Kocaali Şube Başkanı olan Fikri KARAKADILAR genel başkanlığa getirilken, öteki yönetim kurulu üyeliklerine seçilenler şöyle :

Genel Başkan Vekili : Müslüm OCAK,
Genel Sekreter : Mithat SARI,
Genel Mali Sekreter : Şükrü KAYACIK,
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri : İsmail

KILINÇ,

Genel Eğitim Sekreteri : Davut BOZKAN,
Genel Yönetim Kurulu Üyelikleri ise;
Ferit SÜLOĞLU, İlyas ZORLU ve Selim ÇOLAK.

Bilindiği üzere SELÜLOZ-İŞ Sendikası Genel Kurulu, ilân edilen günde yapılamadığından ertelenmiş, TÜRK-İŞ Genel Kurulu ile aynı günlerde kongresini yaptığı için sendika, TÜRK-İŞ 15. inci Genel Kurulu'na katılamayarak temsil olunamamıştı.

YÖNETİM

Genel Başkan ŞEVKET YILMAZ

1929'da Rize'de doğan Şevket YILMAZ, 1944 yılında Zonguldak'ta maden işçisi olarak iş hayatına başladı. 1945 yılında Bursa'da Sümerbank Merinos Fabrikası'nda çalıştı. 1952 yılında Merinos işçilerinin kurduğu bağımsız Mensucat Sanayii İşçileri Sendikasında aktif sendikacılığa başlayarak Denetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu Üyesi, Başkan Vekili, 1954 yılından itibaren de Başkanlık yaptı. 1963 yılında yeniden kurulan milli tip TEKSİF'e, sendikası ile birlikte katıldı; 1965 yılında da TEKSİF Genel Başkanlığına seçildi. O tarihten beri de bu görevini sürdürüyor.

1966 yılında TÜRK-İŞ Genel Başkan Vekilliği görevine gelen Şevket Yılmaz; TÜRK-İŞ Eski Genel Başkanı Seyfi DEMİRİSOY, 1974 yılında vefatından önceki son imzalı yazısıyla, TÜRK-İŞ Genel Başkanlığını kendisine emanet etmesine rağmen, TEKSİF organlarının kararı uyarınca kabul etmemiş, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Başkan Vekilliğini tercih etmiştir.

Şevket YILMAZ, 1969-1973 yılları arasında Adana Milletvekili olarak parlamentoda görev yaptı.

Uluslararası Hür Sendikacılık Dünyasında da tanınmış bir kişi olan Şevket YILMAZ, Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun çeşitli Kurul toplantısında birçok kere Türk işçilerini temsil etti. Uluslararası Tekstil, Giyim ve Deri İşçileri Federasyonu (ITGLWF)'nin Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)'nin İcra kurulu, ETUC (Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu) İcra Kurulu Üyesi, ayrıca ICFTU-APRO (Asya-Pasifik Bölge Teşkilatı) Genel Başkan Vekili olarak bulunuyor.

1982'de yapılan 12. TÜRK-İŞ Genel Kurulunda Genel Başkanlığı getirilen Şevket Yılmaz, 1983-1986 yıllarında yapılan 13. ve 14. Genel Kurullarında yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Son yapılan 15. Genel Kurul'da dördüncü defa Genel Başkanlığa seçilen Şevket Yılmaz, evli ve beş çocuk babası.

Genel Sekreter ORHAN BALTA

1930 yılında Rize'de doğdu. 1946'da orta öğrenimini yaparken, İstanbul Bira Fabrikasına işçi olarak girdi.

BALTA, orta öğretimini İstanbul'da tamamladıktan sonra, Rize'deki Karadeniz Çay Sanayii İşçileri Sendikasında Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi.

1969'da Tekgıda-İş Sendikası Pazar Şubesi Başkanlığına seçilen Orhan BALTA, 1975'te Tekgıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreteri oldu. 1983'te aynı sendikanın Genel Sekreterliğine seçilen Orhan Balta, 1986 Kongresinde Tekgıda-İş Sendikası Genel Başkanlığına seçildi. 15. Genel Kurulda TÜRK-İŞ Genel Sekreterliğine getirilen BALTA, halen Tekgıda İş Sendikası Genel Başkanlığı görevini de sürdürüyor. Balta evli ve iki çocuk babası.

KURULU ÜYELERİNİN ÖZGEÇMİŞİ

Genel Mali Sekreter **ENVER TOÇOĞLU**

1948 yılında Adapazarı'nda doğdu. 1967-1968 öğrenim döneminde TCDD Çırak Okulu'ndan tornacı olarak mezun oldu. 1969 yılında da Endüstri Meslek Lisesine bitiren TOÇOĞLU, 1973 yılında çalışma hayatına TCDD'de bünyesinde TÜVASAŞ Müdürlüğünde başladı. Bu müessesede 4 yıl sendika temsilciliği görevinde bulunan TOÇOĞLU, 3 yıl da ADVAS (Adapazarı Vagon Sanayii) Müessesesinde Yönetim Kurulu İşçi Üyeliği yaptı. 1976 yılında Adapazarı Demiryol-İşçileri Sendikası Başkanlığına seçilen TOÇOĞLU, DYF-İŞ Federasyonu Yönetim Kurulu Üyeliği, görevlerinde bulundu. 1982 yılında TÜRK-İŞ'i temsilen Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK) Müdürler Kurulu Üyeliğine seçilen TOÇOĞLU, 29 Ekim 1989 tarihinde yapılan Demiryol-İş Sendikası 3. Olağan Genel Kurulunda Genel Başkanlığa getirildi. TÜRK-İŞ'in 15. Genel Kurulunda Genel Mali Sekreterliğe getirilen Enver TOÇOĞLU, evli ve 4 çocuk babası..

Genel Eğitim Sekreteri **MUSTAFA BAŞOĞLU**

15 Mart 1933'de Trabzon'da doğdu; hâlen Ankara İli Haymana ilçesi nüfusuna kayıtlı.

Bakırköy Akıl Hastanesi Adli Servis Kâtibi iken 1963 yılında Sağlık İşkolunda sendikacılığa başladı. İlk Genel Kurul'da Sendika Başkanlığına seçildi.

İzmir'de aynı işkolunda ikinci sendika ile birleşmeyi sağlamak amacıyla Genel Başkanlıktan istifa etti. 1964 yılında yapılan birleşme genel kurulunda Genel Sekreterliğe, 1965 yılında yapılan genel kurulda ise yeniden Genel Başkanlığa seçildi.

1976'da ODTÜ Mütevelli Heyeti üyeliğine atanan BAŞOĞLU, 1977 yılında Parlamento'ya Ankara Milletvekili olarak girdi.

Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından iki defa Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğine seçildi.

1983 yılında Uluslararası Kamu Hizmetleri Federasyonu'nun İcra Kurulu asil üyeliğine seçildi.

TÜRK-İŞ 14. Genel Kurulu'nda Genel Eğitim Sekreterliğine getirilen Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu 15. Genel Kurulda da aynı göreve seçildi. BAŞOĞLU, evli ve orta derecede İngilizce biliyor.

Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **MEHMET N. BAMYACI**

1941 yılında Kayseri'de doğdu 12 yaşında iş hayatına atıldı. 1953 yılında Sümerbank Bez Fabrikasında çalışmaya başlayan BAMYACI, 1957 yılında tuğla ocağında kafes işçiliği yaptı. 1960 yılında Kayseri Sanat Enstitüsü Tesviye Bölümünden mezun oldu. 1961-1963 yılları arasında Askerlik görevini tamamlayan BAMYACI 1963 yılında Karayolları'na intisap ederek 6. Bölge Müdürlüğü işyerinde Araştırma Teknisyeni olarak görev aldı. Bu arada öğrenimini sürdürdüğü, Kayseri Sanat Okulu'ndan 1964 yılında mezun oldu.

İşyerindeki işçilerin sorunları karşısında, sendikacılık hareketi içine giren Mehmet BAMYACI, 1969 yılından itibaren Kayseri YOL-İŞ Sendikasının Yönetim Kurulu Üyesi, Mali Sekreterlik ve Başkanlığını yaptı. Ekim 1986 ayında yapılan 2. Olağan Genel Kurulda T. YOL-İŞ Sendikası Genel Sekreterliğine seçilen BAMYACI, 1989'daki genel kurulda yenisinden aynı göreve getirildi.

TÜRK-İŞ'in, 15. Genel Kurulunda, TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri olan Mehmet N. BAMYACI, evli ve 2 çocuk babasıdır.

GENEL KURULCA KABUL EDİLEN KOMİSYON RAPORU

TÜRK-İŞ 15. Genel Kurulu'nda "Mevzuat ve Kararlar Komisyonu"na ele alınan ve genel kurulca kabul edilen kararlar şöyledir :

I — Yasal Düzenlemeler;

Komisyonumuz; başta Anayasa olmak üzere yasalarla ilgili çalışmaların bir uzmanlık konusu olduğunu kabul etmekle birlikte Türk-İş yönetiminin önümüzdeki çalışma döneminde, çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren Anayasa, 2821 Sayılı Sendikalar, 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt, 1475 sayılı İş, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar yasalarında bunun yanısıra ülkenin sosyal ve ekonomik konulara temas eden mevcut yada çıkartılması gerekli yasalarda çalışanların ve tüm dar gelirlilerin çıkarına düzenlemeler yapılması için gerekli teknik hazırlıkları yaparak gerçekleştirme yönünde en etkin biçimde mücadele edilmesinin gereğine inanmaktadır.

Buna göre;

- 1) Çağdaş hak ve özgürlüklerin kullanılabildiği bir demokrasiye geçilebilmesi için 1982 Anayasasının kayıtlayıcı ve kısıtlayıcı hükümleri en kısa zamanda değiştirilmelidir.
- 2) Tüm çalışanların sendikalaşmaları, grev ve toplu iş sözleşmesi haklarından yararlanmaları sağlanmalıdır.
- 3) Hak grevleri yasallaştırılmalı, her türlü grev yasağı ve engelleri kaldırılmalıdır.
- 4) Lokavt yasaklanmalıdır.
- 5) Tüm çalışanlar sosyal güvenlik hakkından yararlanırlmalı ve Tarım işçilerin, iş yasası kapsamına alınmalıdır.
- 6) Sosyal Sigortalar Kurumu, siyasi iktidarın güdümünden çıkartılarak yönetiminde işçiler mutlak söz ve karar sahibi olmalıdır.
- 7) İşsizlik sigortası en kısa zamanda kurulmalıdır.
- 8) 2821, 2822 ve 1475 Sayılı Yasalar işçilerin çıkarına uygun hale getirilmeli, 1475 sayılı yasanın 13, 14 ve 17. maddeleri yeniden düzenlenmeli ve işgüvenliği sağlanmalıdır.
- 9) Emekli dul ve yetimleri insanca yaşama düzeyine getirilmelidir.
- 10) Yüksek Hakem Kurulunun kuruluş biçimi değiştirilmeli, işçilerin etkinliği artırılmalıdır. Bu konuda Yönetim Kurulunca benimsenen ve çalışma raporunda (Sayfa 323) yeralan esaslar Genel Kurulca da benimsenmelidir.
- 11) Asgari Ücret Komisyonunun kuruluşu değiştirilmeli, işverenlerin çoğunluğu esasına dayanan bu günkü yapısı adil hale getirilmelidir.
- 12) Anayasanın, Sosyal Adalet ilkesine aykırı olan kamu işverenleri sendikaları kaldırılmalıdır.
- 13) TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü'nün 2. maddesinde yer alan "konfederasyonun amacı ve çalışma şekli" esasına ve ruhuna sadık kalınması ve bu amaçlar saklı tutulmak kaydıyla

..... 141, 142, 163. maddeler ile kişi hak ve özgürlükleri ile sendikal hak ve özgürlükleri kısıtlayan biçimde yasalarda yer almış tüm maddelerin kaldırılması, çoğulcu, katılımcı, özgürlükçü siyasal demokrasinin gerçekleştirilmesi için Türk-İş üzerine düşen görevi yapmalıdır.

14) Bütçe kanununda sendikalara yardım adında ödenek konulmasıyla ilgili 2821 sayılı yasadaki genel katma bütçeli kuruluşlardan yardım alınması ile ilgili yasakdan doğan çelişkinin giderilerek bütçe kanunundaki hükme işlerlik kazandırılması ile ilgili çalışmanın yapılması,

II — Genel Kurula Sunulacak Karar Tasarıları :

Toplu İş Sözleşme düzeni, 12 Eylül sonrası gelişme ve sermaye çevrelerinin kurumsallaşmalarına dikkatle yeniden oluşturulmalıdır. Bu amaçla ulusal, işkolu ve işyeri düzeylerinde, üyelerin hak ve çıkarlarını koruyan, geliştiren ve yenilerini ekleyen toplu iş sözleşmelerinin yapılabilmesi için politikalar üretilmelidir, hedefler oluşturulmalı ve ilkesel davranılmalıdır. İşverenlerin toplu iş sözleşmesi politikaları düzeyine uygun politika geliştirilmeli ve Türk-İş bu politikaların oluşturulmasında, üzerine düşeni yapmalıdır. Türk-İş bir sendikal konfederasyon olarak toplu iş sözleşmelerinde ilkeleri oluşturma, hedefleri belirleme, görüşmeleri yürütme, bağitleme, uyuşmazlık ve uygulama aşamalarında, bağlı sendikalar arasında eşgüdümü sağlama, diğer bağımsız ve başka konfederasyona bağlı sendikalar arasında dayanışma görevlerini yerine getirmelidir. Bu çalışmaları yürütmek için bir eşgüdüm komitesi oluşturulmalıdır.

Toplu iş sözleşmeleri için olduğu gibi, grevlerin uygulanmasında ve diğer ilgili çalışmalarda da merkezi bir politikanın oluşmasını sağlama yönünde TÜRK-İŞ eşgüdüm komiteleri oluşturulmalıdır. Yine Türk-İş grevler sırasında dayanışmaların gerçekleşmesi için yoğun çaba göstererek, gerekli girişimlerde bulunmalıdır. Bağlı olduğu konfederasyona veya bağımsız oluşuna bakılmaksızın tüm grevler desteklenmelidir.

Sendikal uğraşımının en önde gelen uğraş biçimi olan, üretimden gelen gücümüzün en etkin ortaya konduğu genel grev, daha fazla gecikmeden ülkemiz sendikal geleneğine kazandırılmalıdır. Türk-İş bu amaçla hazırlıklarını yaparak, örgüt içi ve dışı oluşumları gerçekleştirmelidir.

TÜRK-İŞ 1988 yılı Şubat ve Mart aylarında alınan eylem kararlarını, sebepleri devam ettiği sürece aralıksız uygulamalıdır.

Grevlerin etkisiz, kısıtlı ve yasaklı hali devam ettiği sürece, sıkça başvurmak zorunda kalınan direnişler Türk-İş tarafından desteklenmeli, koordine edilmeli ve sendikalar arasındaki birliktelik sağlanmalıdır.

Tüketici boykotlarında Türk-İş önderlik görevini yerine getiren, örgüt içi ve örgüt dışı oluşumları sağlamalıdır.

TÜRK-İŞ kendi üyelerinin, işçilerin hak ve çıkarları ile diğer ücretli küçük üretici, işsiz ve diğer dar gelirlilerin çıkarlarının ortak olduğu anlayışından hareketle yaşam standartlarını yükseltmeleri yönünden uğraş verip, Bu emekçi kesimlerin örgütlenmelerine yardımcı olup, varolan örgütlerle dayanışmaları gerçekleştirip ve ortak kampanyalarda bulunma işlevini sürdürmelidir.

TÜRK-İŞ; sendikal birliğin sağlanması, her koşulda üyelerin hak ve çıkarları için uğraş vermelidir.

TÜRK-İŞ Sendikal birliğin sağlanmasını bir ilke olarak kabul eder ve bu ilke gereği başta bağımsız sendikalar olmak üzere, sendikaların TÜRK-İŞ'te birliğinin sağlanması yönünde uğraş verir. Birliğin örgütsel olarak sağlanmadığı durumda, dayanışma ve ortak sendikal çalışmalar ile birliği nitel anlamda geliştirir.

Günümüzün en yakıcı toplumsal sorunu, demokratikleşmedir. Temel insan hak ve özgürlükleri, kısıtlama ve yasaklar altındadır. Uluslararası kuruluşlarca standartlaştırılan temel hak ve özgürlükler düzeyinden dahi düşük düzeylerde, sınırlı hak ve özgürlüklere sahip olmamız, ciddi bir toplumsal geriliktir. Çağdaş ilerlemenin demokratikleşmenin sağlanmasında toplumun en güçlü örgütlerinden olan sendikaların sorumluluğu en geniş düzeydedir. TÜRK-İŞ bu sorumluluğun bilinci ile görevini gecikmeden yerine getirmelidir. Özgürlüklerin ilki olan düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanması için yapılan çalışmaları aralıksız sürdürülmelidir.

Demokratikleşme, tüm toplumun sorunudur ve TÜRK-İŞ bu yönde tüm diğer demokrasi yanlı güçler ve kuruluşlar ile kendi ilke ve amaçları doğrultusunda ortak uğraşlar içinde olur. Demokrasi güçlerinin ortak çalışma içinde olması, gerekli oluşumların sağlanması ve varolan oluşumlarda yer alma TÜRK-İŞ'in uğraş alanıdır. Demokrasiye yönelecek her türlü müdahaleye TÜRK-İŞ tüm yönüyle, her türlü riski göze alarak karşı çıkacaktır.

Dünya barışının sağlanması ve silahsızlanma yönünde TÜRK-İŞ aktif-bir çaba gösterir. Bu amaçla ulusal ve uluslararası düzeylerde girişimlerde bulunur, kampanyalar açar. Açılan kampanyalara katılır. Ülkemizdeki askeri harcamalarının Dünya ve bölge konjoktürüne ve ülkemizin gerçek savunma ihtiyacına uygun olmak kaydıyla kısıtlanması, dünya barışı için ülkemiz iktidarlarının olumlu yaklaşımı için baskı gücünü kullanır. Barış ve silahsızlanma yönünde bağlı sendikaların yaygın ve diğer çalışmalarda bulunmalarına öncülük eder, merkezi tavır geliştirir.

Üyesi bulunduğunuz Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu (ICFTU) Üyesi ilke ve anlayışları çerçevesinde TÜRK-İŞ, 1 Mayıs gününü "Dünya işçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü" olarak kutlar.

Sendika üyelerinin konut ve tüketim kooperatifleri oluşturmaları için TÜRK-İŞ merkezi politikalar oluşturur. İşçilerin kooperatifleşmelerini artırmak için, maddi ve bürokratik olanakların sağlanması yönünde, hükümet, yerel yönetimler, ilgili kurum ve kuruluşlar düzeyinde girişimlerde bulunur.

Sendikalaşma yoğunluğunun % 10'larda olduğu ülkemizde asgari ücretin önemi artmaktadır. Ayrıca, asgari ücretin yeterli düzeyde belirlenmesi işten çıkarmalarda caydırıcı olacaktır. TÜRK-İŞ tanımına uygun, asgari geçim koşullarına yetecek bir asgari ücretin belirlenmesi için tüm uğraş biçimlerini dener.

Toplumumuzun önde gelen bir sorunu olan işsizlik, işsizlerin yaşamını kurtardığı gibi, çalışanlar üzerinde de işten atılma yönünde bir "tehdit" unsurudur. TÜRK-İŞ, işsizliğin azaltılması yönünde uğraş verir.

Türk-İŞ eğitim, basın ve araştırma çalışmalarına önem verir. Bu çalışmaların temel bir sendikal çalışma olduğuna inanır, bu çalışmalar ile somut katkılar sağlar. Bu amaçla personel ve diğer olanaklar Türk-İŞ tarafından titizlikle sağlanır.

Emeklilerin sorunları ile Türk-İŞ yakinen ilgilenir ve sorunlarının çözümü yönünde her türlü girişimlerde bulunur. Emekli örgütleri ile ortak çalışmalarda bulunur. Türk-İŞ emeklilerin sorunlarını kendi sorunları olarak kabul eder.

Ülkemiz dışında çalışan milyonlarca ülkemiz işçilerinin hak, çıkar ve özgürlüklerini sağlama yönünde Türk-İŞ uğraş verir. İlgili uluslararası, ulusal sendika ve diğer kuruluşlar ile ortak çalışmalar yapar, önerilerde bulunur.

Türk-İŞ, üst örgütleri olan uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) ile ilkel ilişkiler içinde olur ve bu örgütlerin, işçi ve tüm emekçilerin yararına daha etkin çalışmalar içinde olmaları için uğraş verir.

Gerçek ücretleri düşüren, gelir dağılımını çalışanlar aleyhine bozan, toplumsal huzursuzlukların kaynağı olan enflasyonun düşürülmesi yönünde Türk-İŞ tavır gösterir, alternatif politikalar üretir ve iktidarlara bu yönde baskı gücü oluşturur.

Türk-İŞ, üretim araçlarının özel mülkiyetinin artırılması, kapitalizmin daha da yapılması, çalışanların hak ve çıkarlarının daha da geriletilmesi olan kamu kuruluşlarının özelleştirilmesine karşı çıkar. Özelleştirmenin, daha uygulama önceki durumda yaygın eylemler gerçekleştirir, karşı kampanyalar açar.

Sendikaları yok etme, birer tabela örgütü durumuna düşürme ve dernekleştirme yönündeki sendikalaştırma, uygulama ve politikalarına karşı TÜRK-İŞ tüm gücü ile mücadele eder. Bu amaçla ilgili yasa, Anayasa ve KHK maddelerinin değiştirilmesi sözleşmeli personel uygulamasına son verilmesi, kapsam dışı personel oranının düşürülmesi, geçicimsizlik işçi çalıştırılmasının sınırlandırılması, taşeron eliyle işçi istihdamına son verilmesi, özel güvenlik görevlilerinin sendikalaşmaları yönünde kararlı uğraşlar sürdürür, etkin uğraş biçimleri geliştirir.

Nereden gelirse sendikalara, serbestçe örgütlenmelerine, uğraşlarına engeller konulmasına karşı hedefler oluşturur ve bu yönde somut adımların atılması için tüm gücü ile mücadele eder.

1.750.000 memurun olduğu ülkemizde, memurların sendikalaşmaları yasaktır. Bu yasağın kırılması yönünde TÜRK-İŞ uğraş verir, memurların bu yöndeki uğraşlarına tam destek sağlar. Memur dernekleri ile dayanışma içinde olur, olanaklarını sunar.

Türk-İŞ, ülkemiz sendikal hareketine katkı sağlayacak bir sendika enstitüsünün kurulması için çaba gösterir. Bu sendika enstitüsü, sendikal hareketin başarısı için gerekli araştırmalar yapacak, kamuoyuna sendikal uğraşı tanıtır, doğrular dile getirecek ve sendikal politikaların oluşturulmasında veri sağlayacaktır. Sendika enstitüsü, toplumumuzda ve uluslararası alanda sendikaların etkinliğinin artmasında, sesinin daha iyi duyulmasında önemli bir işlevi yerine getirecektir.

Türk-İŞ, üyelerin kendi kimliklerini daha geniş alanda taşımaları, onlara daha geniş anlamda ve işyeri yaşamı dışında hizmet sağlayabilmek için sendikaların yoğun olduğu kentlerde "sendikal merkez" olarak, yeterli oda sayısı ve salonu bulunan binaların sağlanması yönünde öncülük edecektir. Bu yönde yerel yönetimler, hükümet, ilgili kurum ve kuruluşlara başvurularda bulunacak, bu merkezin oluşumunda katkıları sağlanacaktır. Sendikal merkez, başta sendika

İNÖNÜ, TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ

- İnönü "İktidarın kamuoyuna karşı direnmeye çalışması halka saygısızlıktır"
- TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ: "Uğraşlarımız yeni bir genel seçim yapılınca kadar sürecektir".

SHP

Genel Başkanı Erdal İNÖNÜ, çalışma yaşamındaki eksikliklerin giderilmesi için yeterli kamuoyunun oluştuğunu belirterek, iktidarın bu kamuoyuna karşı boş yere direnmeye çalışmasının "halka saygısızlık" olduğunu söyledi.

İnönü, Türk - İş Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkan Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu Üyelerini bu görevlerine seçilmelerinden dolayı kutladı. İnönü, burada yaptığı açıklamada, Türk-İş'in, emeğin hakkını savunan işçi hareketinin en büyük temsilcisi olduğunu bildirdi. İşçi haklarının çağdaş düzeye ulaşmasını istediklerini ve buna olanak tanımayan bütün aksiliklerin kaldırılmasını savunduklarını kaydeden İnönü, Türk-İş'in son genel kurul toplantısında işçilerin karşı karşıya bulunduğu çeşitli koşulların dile getirildiğini belirtti. İnönü, şöyle dedi :

"Genel kurul'da söylenen ve yıllardır ifade ettiğimiz aksilikler artık Türkiye'de devam etmemeli. Yeterli bir kamuoyu oluşturmuştur. İktidarın, yanlış yolda bu kamuoyuna karşı direnmesine imkân yoktur. Ama boş yere hala direnmeye çalışmak boş yere zaman kaybetmek, işte bu anlamadığım birşey, işte bu halka saygısızlık, emeğe saygısızlık diye değerlendirdiğim bir yaklaşım"

Türk-İş'i ziyaret eden İnönü ve Selvi, Türk-İş Yönetim Kurulu Üyeleriyle görüşüyor.

ŞEVKET YILMAZ'IN SÖZLERİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'da, Türk-İş Genel Kurulunda işçilerin içinde bulunduğu sıkıntıların açıkca ortaya konduğunu belirterek, "yanlışlıkların kendine göre sayan iktidarın bir temsilcisine" ve sıkıntıları sabit gelirliyle "reva görenlere" karşı, herbiri 5 bin kişinin temsilcisi olan delegelerin "çok küçük" bir "reaksiyon" gösterdiğini kaydetti.

Yılmaz, yasakların ortadan kaldırılması için SHP'nin Meclis'te kendilerinin ise bütün Türkiye'de ellerinden gelen çabayı göstermek

zorunda olduğunu ifade ederek, şöyle konuştu :

"Uğraşlarımızı, yeni genel seçim yapılınca kadar sürdüreceğiz. Yasaksız demokrasi ile hür sendikacılığı, baskısız, müdahalesiz toplu iş sözleşmesini ve grev lokavt yasasını sağlayacak bir değişiklik tasarisını tekrar sizler tarafından Meclis'e birkez daha verelim. Bizden günah gitsin.

Yapacağımızda kamuoyu arkamızdadır. Sağlıklı bir kamuoyu yaratmak için bu görevimizi yerine getirmek suretiyle yeniden bir girişim daha yapalım. Yeniden bir teklif daha verelim."

üyelerinin sosyal-kültürel çalışmalarına yardımcı olabileceği gibi, çeşitli toplantıların düzenlenebileceği, kursların açılabilceği pek çok işlevi yerine getirecektir.

Ülkemiz sendikacılığının en büyük eksikliklerinden birisi de diğer emekçilerin, ücretlilerin örgütleri ile olan ilişkilerinin yok denecek kadar zayıflığıdır. Bu zayıflığı gidermek için Türk-İş meslek kuruluşları, esnaf dernekleri, kooperatifler, aydınların örgütleri ve diğer emekçi ve ücretli örgütler ile kendi ilke, amaç ve istemleri doğrultusunda işleyen ilişkiler içinde olur, ortak toplantılar düzenler, ortak kampanyalar içinde olur.

Türk-İş, siyasi partiler ile çalışma yaşamına ilişkin sorunların çözümü, hak ve özgürlüklerin genişletilmesi, toplumsal sorunların çözümü, benimsediği alternatif politikalar üzerinde görüşmelerde bulunmak amacıyla, bağımsız bir örgüt niteliğini titizlikle koruyarak kendi ile, amaç ve istemleri doğrultusunda ilişkiler geliştirir.

1980 yılından buyana devam edegelmete olan "boşalan işçi kadrolarında 657 sayılı yasaya bağlı memur yada 233 ve 308 sayılı KHK'lere göre sözleşmeli personel istihdamı" uygulamasına son verilmesi için gerekli mücadele yapılacaktır.

İşverenlerin sendikalaşmayı kirmasına yönelik işten çıkarma eylemlerinin kınanmasına.

MADDE : Hizmetlerin işyerlerinde tespit edilen daimi işçilik kadrolarına alınan belirsiz süreli hizmet akidli işçilerle gördürülmesi ve işçiyi yasal güvencelerden mahrum bırakma amacına yönelik geçici istihdamına son verilmesi için gerekli çaba harcanacaktır.

Kıdem tazminatını kaldırma girişimlerine karşı genel grev dahil hertürlü eylemde bulunmalıdır.

Bu önerilerin hayata geçirilmesi için yalnız Türk-İş yönetimi ile birlikte tüm başkanlar kurulu sorumludur. ●

DEMİREL'İN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ

**DEMİREL : "Anayasa
ve Kanunlarda
12 Eylül'ün,
Getirdiği Çarpıklığı
Ortadan Kaldırmak Lâzım"**

DYP Genel Başkanı Süleyman DEMİREL, TÜRK-İŞ'e yaptığı ziyaret sırasında, 1990'lı yıllara girerken hukuk devleti olarak rejimin düzgün hale getirilmesi gerektiğini söyledi. DEMİREL, "bunun birinci şartı Anayasa ve kanunlarda, 12 Eylül'ün getirdiği çarpıklığı ortadan kaldırmak ve çalışma mevzuatını ILO standartlarına getirmektir" dedi.

DYP Genel Başkanı DEMİREL, TÜRK-İŞ Genel Başkanlığı'na yeniden seçilen Şevket YILMAZ'ı ve yeni yönetim kurulu üyelerini kutladı ve başarılar diledi. TÜRK-İŞ Genel Merkezindeki ziyarette DEMİREL, TÜRK-İŞ'in iyi bir mücadele verdiğini, kongrelerle, rejim sorununun tartışılmasını sağlayan bir zemin oluşturduğunu bildirdi. Demokrasinin tek başına "oy"la gerçekleşmeyeceğini anlatan Süleyman DEMİREL, "Demokrasinin sahibinin çoğalması lâzım. Tek payanda ile

DYP Genel Başkanı Demirel, Türk-İş'i ziyareti sırasında Yönetim Kurulu Üyeleriyle.

olmuyor. Bu çöküntü demokrasi de göçüyor. İşçi hakları dahil herkes altında kalıyor" dedi.

— ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI —

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ da, bugüne kadar olduğu gibi TÜRK-İŞ'i yüceltmek için çalışacaklarını ifade ederek şunları söyledi :

"Türkiye'de demokrasinin, batı anlamında tam ve sağlıklı bir şekilde yürüdüğünü kabul etmek mümkün değildir. Üyesi bulunduğumuz ILO'nun Türkiye'de noksansız olarak sendikal hakların yerleştirilmesini istemesi, Türkiye'nin Ortak Pazar'a girme ihtimalinin güçlenmesi içindir. İşsizliğin azalması, yatırımların biraz daha sağlıklı yapılması içindir. Yoksa, yapılanları satmak değildir."

BÜLENT ECEVİT'İN ZİYARETİ

DSP Genel Başkanı Bülent ECEVİT dinamik işçi hareketinin sendikal hareketin başarısının güvencesi olduğunu söyledi.

Ecevit, Türk-İş Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ı ziyaret ederek göreve yeniden seçilmesinden dolayı kutladı. Ecevit ziyaret sırasında yaptığı açıklamada Türk-İş Yönetim Kurulu Üyelerinin hepsinin deneyimli sendikacılar olduğunu ve önemli sınavlardan geçtiklerini belirterek, kendilerinin önümüzdeki dönemde de görevlerinde başarılı olacağına güvendiğini kaydetti. Ecevit şöyle dedi:

"—Bu güvenin yalnız Türk-İş yöneticilerinin deneyim ve yeteneklerine olan inancından değil, aynı zamanda türk işçisindeki hızlı bilinçlenmeden kaynaklanıyor. Genel olarak Türkiye'de özellikle de Türk işçi hareketi içinde taban denilen halk kitleleri giderek sürükleyici etkileyci ve yönlendirici güç haline geliyorlar. Türk işçi hareketi bu bakımdan geride bıraktığımız bahar aylarında çok önemli bir sınav vermiştir. Bu dinamik işçi hareketi zaten başlı başına sendikal hareket içinde bir başarı güvencesidir".

GELECEĞİN TEMİNATI

Türk-İş Genel Başkanı Şevket YILMAZ'da Ecevit'in Türk işçi hareketine geçmişte verdiği hizmetlere de

DSP Genel Başkanı Ecevit, Türk-İş'i ziyareti sırasında.

ğinerak, "bugün DSP Genel Başkanı olarak da aynı programı tatbik etmeye devam etmelerini gerçekten Hür sendikacılığın bir toplu sözleşme ve grev haklarının geleceğinin bir teminatı olarak görüyoruz" dedi.

1990 yılları için işçinin, köylünün dar ve sabit gelirlerinin esnafın ümidinin Türk-İş bütünlüğünde yattığını anlatan Yılmaz, bu kesimlerin yapılan çalışmalarda imkanlar nisbetinde payını alacağını izlenimini

1988-1989 yıllarındaki eylemleri sonucunda gördüklerini ifade etti. Yılmaz şöyle konuştu :

"İşçilerin, memurların, esnafın, köylünün, ziraatçının sıkıntılarının halinde demokratik kuruluşlarının da bizimle beraber yola devam ederek Türkiye'de yasaksız demokrasi yasaksız hür sendikacılık grevli ve serbest toplu pazarlık düzeninin yerleştirilmesi hususunda yasalarda parlamentoda yapılacak değişiklikten sonra biraz daha düze çıkacağımızı ümit ediyorum."

**TÜRK-İŞ
YÖNETİM
KURULU
BİLDİRİSİ..**

“MÜCADELEMİZ GÜÇBİRLİĞİ İLE SÜRDÜRÜLECEKTİR..”

- Genel kurulumuzda öne sürülen eleştiriler ve değerli öneriler, TÜRK-İŞ'in yeni yönetimine ışık tutacaktır. Oybirliği ile alınan kararların hayata geçirilmesi için, dayanışma içinde her türlü çaba gösterilecektir.

15 inci genel kurul çalışmalarının tamamlanması üzerine Ankara'da toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 18 Aralık günü yayınladığı bildiriye; Konfederasyonun 15. Genel Kuruldan birlik ve beraberlik içinde çıktığını, belirlenen hedeflere varabilmek için mücadelenin güçbirliği içinde sürdürüleceğini açıkladı.

YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bildirişi şöyle:

“11-17 Aralık tarihlerinde Ankara'da yapılan 15. Genel Kurulumuzda; işçi hak ve özgürlükleri önündeki engeller, hür ve demokratik işçi hareketini sıkıntıya sokan yasal hükümler ve sağlıklı bir demokrasinin hala tam anlamıyla işlemeyişi yönündeki Anayasa ve yasalardan kaynaklanan yasaklar ayrıntılarıyla dile getirilmiştir.

28 işkolunu temsillen 32 sendikamız adına yapılan konuşmalarda ortaya konan bu tablo karşısında, yasak ve engellerin aşılabilmesi için, tüm işçilerimizin birlik ve beraberlik içinde başlattıkları mücadelenin bundan sonra da aynı düşünceyle sürdürülmesi ağırlık kazanmıştır.

Bir genel kurul yapılmıştır. Bu genel kurulda Konfederasyonumuza bağlı sendikalarımızı temsilen söz alan değerli sendikacı arkadaşlarımızın, özünde temel işçi hak ve özgürlükleri yatan çeşitli sorunlarımıza ait değişik görüş ve düşüncelere sahip

olmaları her zaman savunageldiğimiz demokratik kurallara ve sendika içi demokrasiye yeni bir anlam ve güç kazandırmıştır.

Genel Kurulumuzda öne sürülen eleştiriler ve değerli öneriler, TÜRK-İŞ'in yeni yönetimine ve tüm sendikalarımızın liderlerinden oluşan Başkanlar Kurulumuza ışık tutacaktır. Oybirliğiyle alınan bu güzel kararların hayata geçirilmesi için, dayanışma içinde her türlü çaba gösterilecektir.

Bu genel kurul sonrasında 419 delegeden hiçbirisi, diğerine kırılgan ve küskün olmamıştır, olmayacaktır. Bu genel kuruldan işçiler galip çıkmıştır.

Herhangi bir damga vurulmasına asla rıza göstermeyeceğimiz muhalif-muvafık tartışmalar, kongre ile birlik te bitmiştir. Önümüzde birlikte aşağıcağımız yeni bir dönem vardır. Bu dönemin başlangıcında, tüm sendikalarımızı ve işçilerimizi, Yönetim Kurulu olarak kucaklıyor ve sevgiyle bağrımıza basıyoruz.

Hiçbir ayrılık tohumu, TÜRK-İŞ çatısı altında yeşermeyecektir.

Bugün, Yönetim Kurulumuzu kutlamaya gelen tüm sendika lideri arkadaşlarımız da gerek davranışları ve gerekse beyanları ile bu görüşü açıkca ortaya koymuşlardır.

Çalışma hayatının önündeki engeller, demokrasimizi zorlayan yasaklar ve diğer ülke sorunları, ancak böyle bir birliktelikle aşılabacaktır.

Bu inançla çıktığımız hizmet yolunda, Türk İşçi Hareketinin daha da başarılı olacağından, hiç kimse kuşku duymamalıdır.”

Türk-İŞ'in bu 15 inci Genel Kurulunda güç tazelenerek, işçi sorunları enine boyuna tartışıldı, duymayan kulakların duyması istendi..

ÇÖZÜM BEKLEYEN KÖKLÜ SORUNLAR

Mustafa BAŞOĞLU

1990 Yılıının ilk ayında, TÜRK-İŞ'in gündemi çözüm bekleyen köklü sorunlarla doludur. Geride bıraktığımız 3 yıllık çalışma döneminde verilen hızlı ve yoğun mücadelelere rağmen, siyasi iktidarın olumsuz yaklaşımı ve değerlendirmeleri sonucu çözülmemeyen sorunları yeni yılda bıraktığımız yerden devam ederek çözmeye çalışacağız.

Çözüm bekleyen sorunlar:

— **Anayasa ve ona bağlı yürürlüğe konulan ve bazı hükümleri ile çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren Sendikalar, Toplu İş Sözleşmesi, Grev Kanunlarındaki engellerin mevcudiyeti,**

— **Hergün daha çok artan işsizlik,**

— **Gelir dağılımının sürekli olarak başta işçiler olmak üzere çalışanların ve emeklilerin aleyhine bozulması,**

— **Hükümetin kamu kesimi toplu iş sözleşmelerine doğrudan işçilerin aleyhine müdahale etmesi,**

— **Anayasa Mahkemesi kararına rağmen sözleşmeli personel uygulamasının sürdürülmesi,**

— **Enflasyonun aşağıya çekilemeyişi,**

— **Kamu çalışanlarına sendikalaşma hakkının tanınmaması,**

— **SSK hastanelerinde sağlık hizmeti almanın giderek zorlaştırılması,**

— **İşsizlik sigortasının henüz kurulmamış olması,**

— **Asgari ücretin sefalet ücreti olarak varlığını sürdürmesi,**

— **İşçinin çalışma yaşamına son verdiğinde yegane güvencesi olan kıdem tazminatının kaldırılmak istenmesi, olarak özetlemek mümkündür.**

TÜRK-İŞ'in 15 nci Genel Kurulunda bu ve benzeri sorunları çözebilmek amacıyla alınan kararların hayata geçirilmesi hazırlık çalışmaları, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun Genel Kuruldan sonra üzerinde önemli durduğu konuların başında gelmektedir.

Bu aşamada başlatılan -Toplumsal Uzlaşma- tartışmalarının TÜRK-İŞ için geçerli olabilmesi önce hükümetin, sonra da TİSK'in işçi haklarına karşı olan tutum ve davranışlarını öncelikle ve zaman kaybetmeden değiştirmelerine bağlıdır. Bir yandan **"oturalım, konuşalım"** diyenler, öte yandan yukarda kısaca özetlenen sorunların işçileri, emeklileri, kamu görevlilerini dar ve sabit gelirliileri rahatlatıracak, huzura kavuşturacak, onlara yeniden çalışma şevki ve heyecanı verebilecek biçimde değiştirilmesi gerektiğine inanmak ve bugüne kadar sürdürülen inatçı ve ısrarcı tutumun değiştirilmesine bağlıdır.

Hiç kimse işçilerden fedakârlık bekleyerek uzlaşma yapılmasını isteyemez. Çünkü işçiler özellikle son 10 yılda katlanabileceklerinin de üzerinde fedakarlıkta bulunmuşlardır. Şimdi fedakarlık sırası son yılın kaymağını yiyenlerdedir.

15 nci TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nun karar altına aldığı gibi, 1990 yılı sorunlara, işçilerin haklılığını kabul ederek çözüm getiremiyorsa bizim için mücadele kaçınılmazdır.

Yürütülmekte olan kamu toplu iş sözleşmelerinde hükümetin takındığı tavır mücadeleyi hızlandıracak yönde gelişmektedir.

Tavrını değiştirmeyenleri demokratika yollardan değiştirmek istememizi kimse yadırgamamalıdır. ●

ONBEŞİNCİ GENEL KURUL ve SONRASI..

Yurdumuzun en çok üyeye sahip en büyük işçi kuruluşu TÜRK-İŞ, bir genel kurulu daha geride bıraktı. Genel Kurul öncesi yapılan yakıştırmalar, yanlış değerlendirmeler, peşin yargılar şimdi sadece hafızalarda kalan ve tatlı bir gülümseme ile geçirtilen olaylardır!

Sendika içi demokrasinin alabildiğine uygulandığı ve demokratik gelişmemizin adeta bir platformu haline gelen genel kurulda Delegeler Siyasetin de sendikacılığında acemileri ile ustalarını dikkatle dinleyerek konuşulanları tartarak sonunda diledikleri ekibe oy verdiler ve neticenin alınmasında en büyük etken oldular! Diyebilirim ki ilk defa bu genel kurulda yıllardır yeraltında söylenip dimağlara işlenmek istenen sloganlarda açıkça dile getirildi! Akliselimin ve Hür sendikacılığa yürekten inananların yanı sıra ideolojik sapmalarında müşahade edildiği genel kurulda açıkça ifade etmek gerekirse fanatik düşüncelerin yerini şuurlu, geleceğe dönük, ne yapmak istediğini bilen sağlam bir sendikacılık anlayışı almıştır. Seçimlerin sonucu ne olursa olsun Onbeşinci genel kurulu, İşçi hareketinin en büyük genel kurullarından birisi olarak saymak gerekir.

Onbeşinci genel kurulda kendilerini zarif bir insan olarak tanıdığımız Devlet Bakanı Sayın **Çelebi** son derece talihsiz bir konuşma yaparak tepkilere neden olmuştur. Aslında Onu tepkilere hedef kılan da sadece bir delege gibi **Türk-İş raporunu** eleştirmeye kalkması da değildir. Siyasi iktidarın akıl almaz bir biçimde sürdürdüğü ekonomik Politikalarla Anayasa ve yasalarda istenen değişikliğe yakın zamanlara kadar rıza göstermemiş bulunmasıdır. Genel kurulda muhalefet liderlerinin toplumun genel hissiyatına tercüman oldukları ve delegelerin tezahüratına nail olabildikleri gözlemlenmiştir.

Bu genel kuruldan siyasi iktidarın alması gereken büyük dersler vardır. Sayın **Şevket Yılmaz** ve arkadaşlarının yeni dönemde işbaşında bulunmaları tecrübe birikimi açısından yararlı sonuçlar verecektir. Zor ve çetin bir dönemden daha geçile-

cektir. Bu zor ve çetin dönemi, elbirliği ile ve güç birliği ile aşabilmek, çalışanların milli gelirden hak ettikleri payı alabilmelerini sağlamak, Anayasa ve yasalardaki kısıtlamaların kaldırılmasını temin etmek sabırlı temkinli ve iradeli bir çalışmayı gerektirecektir. Kabul etmek gerekir ki, **Yılmaz ve arkadaşları**, bu deneyime sahiptir. Güven verici kişilikleri ve birleştirici bütünleştirici vasıfları ile zorlukları aşacaklardır.

Seçim sonuçlarının alındığı gün, görevimin gereği Parlamentoda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesi üzerindeki müzakereleri izliyordum. Genelde sonuçların uyandırdığı müsbet yankıları bizzat müşahade ederek, naçiz şahsıma lütfedilen tebrikleri Meclis kulislerinde kabul ettim. Bu tebrikler aktif sendikacılık görevini bırakan bir eski yönetici ile ilgili değildi! Bakanlar ve Milletvekillerinin Tebrikleri Sayın **Yılmaz ve arkadaşlarına** yönelikti. çok partili demokratik hayatımızın vazgeçilmez kuruluşları siyasi partilerimiz ve onların Meclisteki temsilcilerinde ortak bir memnuniyet havası tesbit ettim bunun sonucu yasalarla ilgili isteklerin önümüzdeki yasama döneminde ele alınacağı umudunu pekiştiriyordu.

Özetlemek gerekirse **TÜRK-İŞ** Muhteşem bir genel kurulu daha geride bırakarak, **İLO** ve **ICFTU** ilkeleri doğrultusunda bazı kavramlarda bütünleşerek yeni bir çalışma dönemine daha başlamış bulunuyor. Bir Hafta süren bu genel kurulda ileri sürülen görüş ve temenniler önümüzdeki dönemde çok büyük bir titizlikle irdelenecek ve İşçi sınıfının mutluluğu için daha dinamik bir çalışma içine girecektir. Aslında Millet Bütünlüğünün, Mutluluğunu unutmadan çalışanların sorunlarını çözebilmek karmaşık ve yoğun çalışmaları gerektirir. Bu çalışmalar yapılacak ve Türk-İş Onurlu geçmişinde kattığı mesafelere yenilerini ekleyecektir.

Yöneticilerimizi kutluyor, genel kurul sonuçlarının Ülkemize Milletimize ve çalışanlarımıza yararlı olmasını diliyorum...

SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARINDAKİ FARKLI NORM VE STANDARTLAR...

H. AVNİ YAZICI
TÜRK-İŞ SOSYAL GÜVENLİK
UZMANI

Çağdaş ve Anayasal bir hak olan Sosyal Güvenlik hakkının, değişik norm ve standartlarda yürümesini önlemek ve Anayasa'nın eşitlik ilkesini bu haktan yararlananlar arasında da sağlamak, günümüz sosyal hukuk devletinin başlıca görevlerinden sayılmaktadır.

Ancak ülkemizin sosyal güvenliğinden sorumlu 3 ana kuruluş (T.C. Emekli Sandığı, Bağ-Kur, Sosyal Sigortalar Kurumu) ve 506 sayılı kanunun Geçici 20. maddesine göre kurulmuş bulunan sandıklar mevzuatındaki farklılıklar şikayetlere neden olduğu gibi, hukuksal açıdan da bir boşluğu ve farklılığı ifade etmektedirler.

KALKINMA PLAN VE PROGRAMLARINDA SOSYAL GÜVENLİK

VI. Beş Yıllık kalkınma planının sosyal güvenlikle ilgili ilke ve politikalarını düzen-

leyen 902 nolu tedbiri "Sosyal sigorta kuruluşlarınca uygulanan değişik norm ve standartlarda birlik ve bütünlük sağlamak üzere rasyonel bir yapılaşmayı gerçekleştirmek için gerekli çalışmalar tamamlanacaktır."

1990 yılı programının yine sosyal güvenlikle ilgili TED-BİRLER başlıklı bölümünün 1. Maddesi ise, "sosyal güvenlik mevzuatında yer alan sosyal güvenlik haklarında norm ve standart birliğinin sağlanması konusunda araştırmalar yapılacaktır." hükmünü âmirdir.

Demek ki, bu yönde bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuş ki, bu hususlara kalkınma planı ve programlarında yer verilmiştir. Ancak dikkatimizi çeken bir başka husus, VI. Beş Yıllık Kalkınma Planında "...çalışmalar tamamlanacaktır" denilmesine rağmen, 1990 yılı programında ise aynı konu-

da "...norm ve standart birliğinin sağlanması konusunda araştırmalar yapılacaktır." ibaresine yer verilmiş olmasıdır. Her iki deyim, neticeleri yönünden dikkatimizi çekmiş olup, kalkınma plan ve programı gibi ileriye dönük ciddi dokümanlardaki bu farklılık, bu yöndeki çalışmalar ve sonuçları bakımından endişelerimize neden olmuştur. Bu hususta yanlış olmuş olmayı da, şüphesiz tercih ederiz.

Yine sosyal sigorta kuruluşlarının sigorta hizmetlerini külfet-nimet dengesi içinde kendi finansman imkanlarına göre, karşılamaları ilkesi üzerinde de durmak istiyoruz.

Sosyal devletin başlıca görevlerinden birisi de, vatandaşlarına insanlık onuruna yaraşır asgari yaşam hakkını sağlayacak olmasıdır. Yani ister çalışan, ister emekli ve isterse iş-

siz ve çalışmayacak durumda bulunsun, her vatandaş ile ailesi insanlık onuruna yaraşır asgari bir yaşam hakkına sahip olup, bu yöndeki önlemleri almak, kuruluşları organize etmek de sosyal hukuk devletinin başlıca görevidir. Aksine düşünmek ve müdafaa etmek mümkün değildir. Nimet-külfet dengesi sosyal refahta aranması gereken bir ilke olarak görülmelidir. Sosyal güvenliğin insan onuruna yakışan asgari normlarda bu ilkenin yeri yoktur. Bir başka deyimle sosyal güvenlik parayla ölçülebilen ve satınalınan bir hak değildir. Bu şekildeki kabul, sosyal güvenliğin çağdaş önemine ve büyüklüğüne gölge düşürür.

SOSYAL SİGORTA EMEKLİLERİ YÖNÜNDEN FARKLILIKLAR

VI. Beş Yıllık Kalkınma Planı ve 1990 yılı programında yer alan bu ilkelerin en kısa sürede gerçekleşeceği temennisiyle, sosyal sigorta emeklileri yönünden bazı farklılıkları hatırlatmak istiyoruz.

1) T.C. Emekli Sandığına tabi çalışanlarla, Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi olarak çalışanlar arasında, fiili ve itibari hizmet tanınması yönünden farklılıklar vardır. Yine her iki kurum mevzuatı kapsamı dar olarak çerçevelemiş ve aynı işi başka işyerlerinde yapanların bu haktan istifadelerini önlemiştir.

2) Memur emeklilerinin aylık bağlama oranları, 306 sayılı KHK ile 25 yıl hizmeti bulanlar için % 70'den % 75'e çıkarılmıştır. Ayrıca azami aylık bağlama oranı da, % 95'den % 100'e çıkarılmıştır.

Bu oran Bağ-Kur'a asgari % 70, azami ise % 90'dır.

Sosyal Sigortalar Kurumunda, 1.1.1982 den önce emekli olanlar için, prim ödeme gün sayısına bakılmaksızın bu oran % 70'le dondurulmuştur.

1.1.1982 tarihinden sonra emekli olanların aylık bağlama oranları % 60'a düşürülmüş ve 5000 günden fazla prim ödenen her 240 gün için % 1 artırım uygulaması getirilmiş ve tavan % 85'de dondurulmuştur. Yine üst göstergeden emekli olanlar için de, bu oran % 50 olarak kabul edilmiştir.

3) 1.1.1988 tarihinde işçi ve memur emeklilerinin sosyal yardım zamları eşit hale getirilmiştir. Ancak 375 sayılı KHK ile 1.7.1989 tarihinden itibaren memurlara ve emeklilerine kıdem ve taban aylığı uygulamasına geçilerek sosyal yardım zammı uygulamasına son verilmiştir. İşçi emeklilerine ise, 1.7.1989 tarihinden itibaren 140 bin, 1.1.1990 tarihinden de 175 bin lira sosyal yardım zammı ödenirken, memur emeklilerine; ise aşağıdaki tablo da olduğu gi-

	25 yıllık			30 yıllık		
	Taban aylığı	Kıdem aylığı	Toplam	Taban aylığı	Kıdem aylığı	Toplam
1989/2. yarısında	165.000.—	30.750.—	195.750.—	176.000.—	32.800.—	208.800.—
1990/1. yarısında	210.000.—	38.250.—	248.250.—	224.000.—	40.800.—	264.800.—

bi ödenmektedir.

Bu miktar Bağ-Kur emeklileri için 10 bin 675 liradır. Aradaki fark tabiidirki zaman içinde daha da büyüyecektir.

4) Sosyal Sigortalar Kurumunda, sigortalının ölüm tarihinde aylık bağlanma hakkını kazanamayan ana ve babaya sonradan bu şartların gerçekleşmesi halinde aylık bağlanamaktadır. T.C. Emekli Sandığı kanununda ise şartların gelişmesi halinde müracaat tercihi ni takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanabilmektedir.

5) 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 2771 sayılı kanunla değişik 108'nci maddesine göre, doğum yapan devlet memurlarına, istekleri üzerine en çok 6 aya kadar aylıksız izin verilebilmekte ve bu süreye ait kesenek ve karşılıklar memur tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına ödemek suretiyle emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilebilmektedir.

1475 sayılı İş Kanununun 2869 sayılı kanunla değişik 70. maddesine göre doğumdan sonraki 6. haftadan sonra 6 aya kadar ücretsiz izin alan kadın işçiler bu süreyi T.C. Emekli Sandığı iştirakçileri gibi, Sosyal Sigortalar Kurumuna primini ödemek suretiyle değerlendirilememektedirler.

SONUÇ

Sosyal Güvenlik norm ve standartlarında birliğin sağlanması, bu kuruluşların bir çatı altında birleştirilmesi ve bu yeni kuruluşun mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişilikte bir devlet kuruluşu olarak çalışabilmesi ve yönetiminde çalış-

şanların daha ağırlıklı ve söz sahibi olmaları ile mümkündür.

Yine bu kuruluşlara devlet katkısı mutlaka gerçekleştirilmeli, hiç olmazsa enflasyonun bu kuruluşlara ait fonlar üzerindeki tahribatı kamu maliyesince karşılanmalıdır. Nasıl ki, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesine göre kurulu sandıklar, iş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük yaşlılık ve ölüm, eşlerinin analık, eş ve çocuklarının hastalık hallerinde, en az bu kanunda belirtilen yardımları sağlamakla yükümlü kılınmışsa, meydana getirilecek bu bütünleşmiş kuruluş, sosyal güvenlikle güne uygun ve gelişmelere açık asgari normları gerçekleştirecek bir yapıda olmalıdır.

SÜPER EMEKLİLİĞE BİR ÖNERİ

Osman Nuri TEKMAN
(Sosyal Güvenlik Uzmanı)

9 Temmuz 1987 günü yürürlüğe giren “506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair (3395 Sayılı) Kanun”un 16 ncı maddesi ile konulan Geçici 5 inci Madde hükmü ile, büyük bir gösterişle getirilen SÜPER EMEKLİLİK ancak 31.12.1988 e kadar yaşayabildi.

Yapılanın baştan hatalı olduğu, Cumhuriyet Gazetesi’nin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın İmren Aykut ile şu söyleşide de “Aykut - Başlangıçta yanlış yapılmış, Başbakan da bunu sık sık söyledi bana. Baştan yanlış yapıldığını.. Aslında, süper emeklilik sosyal güvenlik anlayışına ters düşer. Bazılarını ayrıcalık tanınması baştan ters. Sosyal güvenlik kavramı baştan yanlış yorumlanmış. Başbakan da hissettim bu işte yanlışlığı dedi” ifadesi ile açıkça belirtilmiştir.

YAPILAN YANLIŞLIK VE UYGULAMADA YAŞANAN ÇELİŞKİLER..

Yapılan işlem elbetteki sosyal güvenlik anlayışına ters düşmekte idi; çünkü sosyal güvenlikte, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından toplanacak prim gelirlerinin artmasından doğan farkın tüm emeklilere dağıtılması esastır. İşte bu esasa göre prim tavan gösterge sayısı 1400 ün 6400 e çıkarılması ile toplanacak artı primlerin tüm emekli, dul ve yetimlere dağıtılması gerekirdi.

Nitekim ülkemizde Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları uygulamasının başladığı ilk günden 3395 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu böyle olmuştur. O dönemde, gösterge uygulamasına geçildiğinden bu yana gösterge sayılarında yapılan her artışta, mevcut tüm eski emekli aylıklarının yeni gösterge sayılarına intibakı yapılmış ve hiçbir zaman ikinci bir gösterge tablosu da getirilmemiştir.

Sosyal güvenlik anlayışına ters düşülmemesi ve hiç kimseye ayrıcalık tanınmaması için, 3395 Sayılı Kanunla da tüm eski emeklilerin yeni getirilen ve üst gösterge tablosu olarak adlandırılan tabloya intibaklarının yapılması gerekirdi.

Oysa bu yapılmamış, sosyal sigorta emeklilerinin aylıklarının azlığı da kabullenildiği için, ikinci bir gösterge tablosu getirilerek zaman içinde yeni emekli olacılara daha yüksek aylık verilmesi amaçlanmıştı. Ancak aynı Kanunla getirilen üst göstergeden emekli olacaklarda aylık bağlama oranı bazının % 50 ye indirilmiş olması ile 9 Temmuz 1992 den sonra emekli olacakların üst göstergelerinin tesbitin de son beş yıl kazanç ortalaması yerini, 9 Temmuz 1992 den sonraki tüm yıllar kazanç ortalamalarının alınacağı da gözden kaçırılmamalıdır.

EMEKLİ OLACAKLARDA DURUM...

Şöyleki üst gösterge tablosunun en düşük göstergesi 1700 sayılı ile 1990 Yılı Bütçe Kanunu ile kabul edilen 255 kat sayıya göre, üst gösterge tablosunun alt sınır kazancı 433.500,00 lira olmaktadır. Oysa bugün emekliliği gelmiş sigortalıların son beş yıldaki aylık bürüt kazançları bu miktarın üzerindedir; dolayısıyla bunlar üst göstergeden emekli olacaklar ve bu suretle aylık oranlarına baz olarak % 50 esas alınacak ve böylelikle aylık oranı baz’ı kendiliğinden % 60 dan % 50’ye düşecektir.

Esas konumuz süper emekliliğe baktığımızda, 3522 Sayılı Kanun ile süper emeklilik aylıkları, 1400 göstergeden aylık alanların kendilerine ulaşacağı tarihe kadar dondurulmuş ve onların kendilerine ulaşmasından sonra da 1400 göstergeden aylık almağa bağlı bırakılmışlardır.

Ancak ortada bir gerçek var; o da bu emekliler 1400 göstergeden aylık alanlara nazaran süper emekli olabilmek için, Sosyal Sigortalar Kurumuna 4.200.000,00 - 5.040.000,00 lira tutarında fazla prim ödemiş durumdadırlar ve bu inkâr edilemez; bundan dolayı da 1400 göstergeden aylık alanlarla bir farkları olması gerekir.

Bu parayı ödeyebilmek için kimi evini, kimi arsasını, kimi tarlasını satmış, kimi faizle para bulmuş, kimi de erken yaşta emekliliğini isteyip aldığı kıdem tazminatını Kuruma vermiştir. Bütün bunlar Devlet’e olan güven nedeniyle yapılmıştır; oysa bunlar, şimdi zor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut TÜRK-İŞ'i ziyareti sırasında.

ÇALIŞMA BAKANI AYKUT İLE TİSK YÖNETİCİLERİ TÜRK-İŞ'İ AYRI AYRI ZİYARET ETTİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**, Türk-İş Genel Merkezini ziyaret etti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**, Türk-İş Genel Başkanlığına yeniden seçilen **Şevket Yılmaz** ve Yönetim Kurulu üyelerini kutladı. Bu ziyaret sırasında, çalışma hayatının önündeki engellerin halâ sürdüğünden bahseden Genel Başkan **Şevket Yılmaz**, yeni dönemde yapılımasını bekledikleri yasal düzenlemelerle bu sınırlamaların kaldırılmasını istedi.

Çalışma Bakanı **Aykut** da, buna karşılık bu dönemde sendika ve işçi sorunlarının halli yolunda daha aktif çalışmalar yapacaklarına söz verdi.

İŞVERENLERİN ZİYARETİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederas-

yonu (TİSK) Genel Başkanı **Refik Baydur** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Türk-İş'e yaptıkları ziyaret sırasında, Genel Başkanlığa seçilen **Şevket Yılmaz** ve Yönetim Kurulu Üyelerini kutladılar.

TİSK Genel Başkanlığına ilk defa seçilen

Refik Baydur, yeni dönemde özel sektör işverenleri olarak işçi sorunlarına daha sıcak baktıklarını ve toplu sözleşmelerin gereksiz yere uzamaması için tarafların ortak çalışmalara yapmasından yana olduklarını söyledi.

TİSK Genel Başkanı Refik Baydur ve arkadaşları TÜRK-İŞ'i ziyareti sırasında.

► duruma düşmüşlerdir. Devletin, yasa ile istediği şartları yerine getiren bu kimselere, vaat ettiğini herhalde yerine getirmesi ve bu suretle, bunların Devlete olan güvenini sağlaması, ayrıca bulundukları zor durumdan da kurtarılmasını gerekir.

9.7.1987 tarihinden önce 1400, bu tarihten sonra 6400 göstergeye göre hep tavandan prim ödeyenler emekli olmağa başlamışlardır, bunlardan:

— 1989 yılında emekli olanlar, üst gösterge tablosunun 8 inci derece 8 inci kademesi karşılığı 3050 gösterge sayısına,

— 1990 yılında emekli olanlar, üst gösterge tablosunun 6 ncı derece 6 ncı kademesi karşılığı 4050 gösterge sayısına, ulaşmaktadırlar.

SONUÇ

Süper emeklilerin de, 6400 göstergeden değil; fakat 3395 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten

önce 1400, bu tarihten sonra 6400 göstergeye göre beş takvim yılı hep tavandan prim ödeyen kişilerin her yıl ulaştıkları gösterge sayısı üzerinden ve 3395 Sayılı Kanuna göre yeniden tesbit edilecek aylık oranlarına göre hesaplanacak yaşlılık aylığı almaları sağlanmalı,

1400 gösterge sayısı ile yukarıda önerilen şekilde bulunacak gösterge sayısı arasındaki farktan doğan ödemelerin, Devlet'ce karşılanması yoluna gidilmeli,

Prime esas tavan kazanç gösterge sayısı 1400 ün, 3395 Sayılı Kanun ile 6400 e yükseltilmesi nedeniyle doğan prim artışının, gösterge tablosundan aylık alan tüm emekli, dul ve yetimlere aynı oranda dağıtımını sağlamak içinde, gösterge tablosundaki gösterge sayılarının, prim geliri artışı oranında yükseltilmesi sağlanmalıdır.

Aralık'89 Gıda Harcaması..

- Dört kişilik ailenin gıda harcaması Aralık'89 da yüzde 5 artışla 358 bin 586,- liraya ulaştı...

- Bir yıl öncesine göre bu ay yapılması zorunlu olan 147 bin 320,- liralık ek harcama, halen geçerli olan net asgari ücretin üzerinde...

Aile bütçesi içinde önemli bir gideri oluşturan gıda harcaması, süregelen fiyat artışlarıyla yüksek meblâğlara ulaşmıştır. Belirli aralıklarla temel mal ve hizmetlere yapılan zamların aile bütçesinde doğurduğu açık, gelir düzeyinin yetersiz duruma gelmesi yanı sıra, ek bir harcama gerçeğine yol açmaktadır. Gelirin aynı ölçüde artmaması ya da gecikerek belirli düzeye getirilebilmesi ise, toplumsal refahın başta gelen unsurlarından olan sağlıklı ve dengeli beslenme ihtiyacının karşılanamaması sonucunu doğurmaktadır.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ tarafından aylık periyodlarla yapılan fiyat araştırması sonucu oluşturulan "asgari aylık gıda harcaması" sonucuna göre; Ankara'da yaşayan dört kişilik ailenin dengeli ve yeterli beslenme-

Hayat pahalılığının önemli bir göstergesi mutfak... İnsanların yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Aralık'89 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara'da yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

sini sağlayacak gıda harcaması tutarı Aralık'89 da 358.586,- liraya ulaşmıştır. Geçtiğimiz aya göre yüzde 5 oranında artış gösteren gıda harcaması tutarının, böylece sadece Aralık ayında aile bütçesine getirdiği ek yük 17.050,- lira olmuştur.

Bilimsel veriler esas alınarak, farklı yaş grupları itibarıyla oluşturulan aylık gıda harcama kalıbına göre dört kişilik ailenin yapması zorunlu asgari harcama tutarı şöyledir:

Böylece Aralık'88 ayında 211.266,- lira olan gıda harcama tutarı bir yıl içinde yüzde 69.7 oranında bir artışla 358.586,-

liraya ulaşmıştır. Ülkemizde son on yıldan bu yana uygulanmakta olan ekonomik politika ile günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası durumuna düşen fiyat artışları, aile bütçesinin başlıca bölümünü oluşturan gıda harcaması bakımından (aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi) çalışanların bütçesini aşındıran bir unsur olmuş, yıl başından bu yana her ay meydana gelen ek harcama gereği, yıl sonu itibarıyla 147.320,- liraya ulaşmıştır. Bugün geçerli olan asgari ücretten yapılan kesintiler sonucu ele geçen tutarın 141.975,-lira olduğu gözönünde tutulursa, asgari ücret tutarını aşan bir ek gıda harcaması gereği dikkati çeken bir gelişme olmaktadır.

Çalışanların Aralık'88 den bu yana yapmak zorunda oldukları gıda harcaması tutarı ile bir önceki aya göre meydana gelen ek harcama tutarı ile aylık artış oranları aşağıdadır:

Öte yandan araştırma çalışmasına baz oluşturan temel gıda maddelerindeki fiyat artışları aşağıdaki tabloda sunulmak-

Dört Kişilik Ailenin Aylık Gıda Harcaması (TL)

	Aralık/1988	Kasım/1989	Aralık/1989
— Yetişkin işçi için	71.003,—	114.038,—	117.960,—
— Yetişkin kadın için	44.794,—	72.755,—	76.606,—
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için	57.052,—	93.271,—	96.660,—
— 4-6 yaş grubu çocuk	38.417,—	61.472,—	67.360,—
	211.266,—	341.536,—	358.586,—

GIDA HARCAMASI (TL/AY)

	Gıda Harcaması Tutarı	Bir Önceki Aya Göre Ek Harcama Tutarı	Bir Önceki Aya Göre Artış %'si
Aralık 1988	211.266,-	-	-
Ocak 1989	228.855,-	17.589,-	8.3
Şubat 1989	238.164,-	9.309,-	4.1
Mart 1989	240.399,-	2.235,-	0.9
Nisan 1989	246.057,-	5.658,-	2.4
Mayıs 1989	271.167,-	25.110,-	10.2
Haziran 1989	273.636,-	2.469,-	0.9
Temmuz 1989	286.615,-	12.979,-	4.7
Ağustos 1989	297.426,-	10.811,-	3.8
Eylül 1989	319.276,-	21.850,-	7.3
Ekim 1989	325.761,-	6.485,-	2.0
Kasım 1989	341.536,-	15.775,-	4.8
Aralık 1989	358.586,-	17.050,-	5.0
TOPLAM		147.320,-	

tadır. Tablodan da görüleceği üzere; bir yıl içindeki fiyat artışı kuru fasulyede yüzde 150; beyaz peynirde yüzde 118.6; toz şekerde yüzde 89.3 oranında iken, ekmek yüzde 66.7; meyve yüzde 50, et yüzde 46.6 oranında olmuştur. Kuşkusuz aylık gıda harcama kalıbı içindeki farklı ağırlıkları nedeniyle bazı gıda maddelerinde görülen nisbeten yüksek ya da düşük oranlı artışların yansımaları aynı olmamaktadır. Örneğin; Aralık'89 gıda harcama tutarı içinde yüzde 25.7 gibi önemli bir ağırlığa sahip bulunan etteki bir yıllık fiyat artışı yüzde 46.6 düzeyinde gerçekleşmiştir. Öte yandan harcama

tutarı içinde yüzde 2.2'lik bir payı bulunan toz şekerin fiyatı ise yüzde 89.3 oranında artmıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından 1987 yılında yapılan

gelir ve tüketim harcamaları anketi sonucuna göre; toplam tüketim harcamaları içinde yüzde 32.66'lık bir payı olan gıda harcamalarında meydana gelen fiyat artışları, konut, giyim, sağlık, ulaşım, haberleşme gibi diğer harcama türleri de gözönüne alındığında, çalışanların geçim şartlarını etkileyen çerçeve teşekkül etmektedir.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi'nin yaptığı aylık gıda harcaması belirlemeleri sonucuna göre; Aralık 87/88 döneminde yüzde 65 olan son oniki aylık gıda harcaması artışının Aralık'88/89 döneminde yüzde 70'lere tırmanması çalışanları olumsuz etkileyen bir gelişmedir.

BAZI TEMEL GIDA MADDELERİ FİYATLARINDAKİ YILLIK DEĞİŞİM (KG/TL)

	Aralık11988	Aralık/1989	Artış oranı (%)
Kuru fasulye	1.400,-	3.500,-	150.0
Beyaz peynir	3.500,-	7.650,-	118.6
Zeytin	3.400,-	6.950,-	104.4
Mercimek	1.150,-	2.300,-	100.0
Toz şeker	700,-	1.325,-	89.3
Zeytin yağı	3.200,-	6.000,-	87.5
Süt	700,-	1.300,-	85.7
Sebze	611,-	1.113,-	85.4
Yumurta	110,-	200,-	81.8
Ekmek	500,-	833,3	66.7
Meyve	800,-	1.200,-	50.0
Margarin	2.000,-	3.000,-	50.0
Et	5.150,-	7.550,-	46.6

TÜKETİCİNİN KORUNMASI..

Deterjan Zararlarından Tüketici Korunacak, Üreten İşçi Allaha Emanet..

Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün büyük gayretleri ile hazırlanan yeni bir yönetmelikle deterjanın muhtemel zararlarına karşı tüketicilerin uyarılmasını amaçlayan bir takım ibareler standart hale getirilmiştir. Deterjan üreten firmalar ile öğretim görevlileri ve kamu kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı toplantıda alınan kararlar gereğince cildin korunması amacıyla deterjanla temastan mümkün olduğu kadar kaçınılması esası kabul edilmiştir.

İlgili toplantıda söz alan öğretim görevlile-

rinden Doç. Dr. Zeynep Mısırgil (Ankara Üniv. Tıp Fakültesi) deterjanlarda kullanılan bazı enzimlerin ev hanımlarında alerjik olarak akciğer hastalıklarına (zatürree alerjik) yol açtığı konusunda kendilerine bir çok hasta geldiğini ifade etmiş ve tıp literatüründe bu hastalığa ev kadını hastalığı adı verildiğini belirtmiştir.

İŞÇİ ALLAHA EMANET

Ne varki, ilgili toplantıda üreten işçinin durumu ele alınmamış, işçilerin deterjanla teması ile ciltte

oluşabilecek alerjik hastalıklar ve ev kadını deterjanı çamaşır makinesine koyarken etkileyen ve solunum yoluyla alınan bir kaç mikrogram enzimin, bu deterjanı üreten işçileri nasıl etkileyebileceği ve üretici firmaların bu konuda bir önlem alıp almadıkları sorusu ise cevapsız bırakılmıştır. Bu nedenle deterjan üretiminde çalışan işyerlerinde örgütlü sendikalarımızın, deterjanlarda kullanılan enzimlerin zararları hakkında "gerekli önlemlerin acilen" alınması konusunda çalışmalar yapması gerekmektedir. Türk-İş Tüketici Bürosundan bu konuda bilgi alınabilir.

“AVRUPA SOSYAL ŞARTI NELER GETİRİYOR?”

(Geçen Sayıdan Devam)

3 — En az iki haftalık ücretli yıllık izin sağlamayı;

4 — Belirlenen tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerde çalışanlara ücretli ek izin verilmesini veya bunların çalışma saatlerinin azaltılmasını sağlamayı;

5 — Elden geldiğince ilgili ülke veya yörenin geleneklerine göre dinlenme günü olarak kabul edilen günle bağdaşmak üzere haftalık bir dinlenme süresi sağlamayı, taahhüt ederler.

Madde : 3

Güvenli ve Sağlık Çalışma Koşulları Hakkı

Âkit Taraflar, güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları hakkının etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere:

1 — Güvenlik ve sağlık alanında yasal düzenlemeler yapmayı;

2 — Gözetim önlemleriyle bu düzenlemelerin uygulanmasını sağlamayı;

3 — Gerektiğinde, iş güvenliği ve sağlığını geliştirmeyi amaçlayan önlemler konusunda çalıştıranların ve çalışanların örgütlerine danışmayı; taahhüt ederler.

Madde : 4

Adil Bir ücret Hakkı

Akit Taraflar, adil bir ücret hakkına etkin bir geçerlilik kazandırmak üzere:

1 — Çalışanların kendilerine ve ailelerine saygın bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret hakkına sahip olduklarını tanımayı;

2 — Özel durumdaki istisnalar haricinde, çalışanların fazla çalışma karşılığında zamlı ücret almaya hak sahibi olduklarını tanımayı;

3 — Çalışan erkeklerle kadınlara eşit ücret hakkını tanımayı;

4 — Tüm çalışanların işlerine son verilmeden önce uygun bir bildirim süresi hakkını kabul etmeyi;

5 — Ücretlerden ancak, ulusal yasalar veya düzenlemelerle belirlenmiş veya toplu sözleşmeler veya hakem kararıyla saptanmış koşullar ve ölçüler içinde kesinti yapılmasına izin vermemeyi; taahhüt ederler.

Buhakların kullanılması, özgürce yapılmış toplu sözleşmeler, yasal ücret saptama usulleri veya ulusal koşullara uygun başka yollarla sağlanır.

Madde : 5

Örgütlenme Hakkı

Akit Taraflar, çalışanların ve çalıştıranların ekonomik ve sosyal çıkarlarını korumak için yerel, ulusal ve uluslararası örgütler kurma veya bu örgütlere üye olma özgürlüğünü sağlamak veya geliştirmek amacıyla ulusal mevzuatın bu özgürlüğü zedelemesini veya zedeleyici biçimde uygulanmasını önlemeyi taahhüt ederler. Bu maddede öngörülen güvencelerin, güvenlik güçleri için hangi ölçüde uygulanacağı ulusal yasalarla veya düzenlemelerle belirlenir. Bu güvencelerin silahlı kuvvetler mensuplarına uygulanmasına ilişkin ilke ile bu kesime hangi düzeyde uygulanacağı, yine ulusal yasalar veya düzenlemelerle saptanır.

Madde : 6

Toplu Pazarlık Hakkı

Akit Taraflar, toplu pazarlık hakkının etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere:

1 — Çalışanlar ve çalıştıranlar arasında ortak görüşmeleri geliştirmeyi;

2 — Gerekli ve uygun olduğu durumlarda, toplu sözleşme yoluyla iş koşullarının düzenlenmesi amacıyla çalıştıranların veya çalıştıran örgütlerinin çalışanların örgütleriyle özgürce görüşmeleri yöntemini geliştirmeyi;

3 — İş uyuşmazlıklarının çözümü için uygun uzlaştırma ve isteğe bağlı hakem sisteminin kurulmasını ve işletilmesini geliştirmeyi; taahhüt ederler ve,

4 — Menfaat uyuşmazlığı durumunda çalışanların ve çalıştıranların, bir önceki toplu sözleşmelerden doğabilecek yükümlülükler saklı kalmak üzere grev hakkı dahil, ortak hareket hakkını tanırlar.

Madde : 7

Çocukları ve Gençlerin Korunma Hakkı

Âkit Taraflar, çocukların ve gençlerin korunma hakkının etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere;

1 — Çocukların sağlık, ahlâk ve eğitimleri için zararlı olmayacağı belirlenen hafif işlerde çalıştırılmaları durumu haricinde asgari çalışma yaşının en az 15 olmasını sağlamayı;

2 — Tehlikeli ve sağlığa aykırı sayılan belirlenmiş işlerde asgari çalışma yaşını daha da yükseltmeyi;

3 — Henüz zorunlu öğrenim çağında olanların, eğitimle-
rinden tam anlamıyla yararlanmalarını engelleyecek işlerde ça-
lışmalarını sağlamayı;

4 — 16 yaşından küçüklerin çalışma sürelerinin, gelişme-
leri ve öncelikle de mesleki eğitim gereksinimleri uyarınca sı-
nırlandırılmasını sağlamayı;

5 — Genç çalışanların ve çırakların âdil bir ücret ve diğer
uygun ödeneklerden yararlanma hakkını tanımayı;

6 — Gençlerin, çalıştıranların izniyle normal çalışma saat-
lerinde mesleki eğitimde geçirdikleri sürenin sürenin, günlük
çalışma süresinden sayılmasını sağlamayı;

7 — 18 yaşın altındaki çalışan kişilere yılda en az üç haf-
talık ücretli izin hakkını tanımayı;

8 — 18 yaşın altındaki kişilerin, ulusal yasalar veya düzen-
lemelerle belirlenen işler dışında gece işinde çalıştırılmaması-
nı sağlamayı;

9 — Ulusal yasalar veya düzenlemelerle belirlenen işler-
de çalışan 18 yaşın altındaki kişilere düzenli sağlık kontrolunu
sağlamayı;

10 — Çocukların ve gençlerin özellikle doğrudan veya do-
laylı olarak işlerinden doğan tehlikeler başta olmak üzere, uğ-
radıkları bedensel ve manevi tehlikelere karşı özel olarak
korunmalarını sağlamayı;
taahhüt ederler.

Madde : 8

Çalışan Kadınların Korunma Hakkı

Akit Taraflar, çalışan kadınların korunma hakkının etkin biçim-
de kullanılmasını sağlamak üzere;

1 — Kadınlara doğumdan önce ve sonra, ücretli izin veya
yeterli sosyal yardımı veya kamu kaynaklarından yararlanma
yoluyla toplam en az 12 haftalık izin sağlamayı;

2 — Çalıştıranın, bir kadına doğum izni sırasında işten çı-
karma bildiriminde bulunmasını veya doğum nedeniyle izinli ol-
duğu sırada süresi sona erecek bir bildirimde bulunmasını yasa
dışı saymayı;

3 — Emzirme döneminde analara, bu amaçla yeterli bir sü-
re işe ara verme hakkı sağlamayı;

4 — a) Endüstride çalışan kadınların gece işlerinde çalış-
malarını düzenlemeyi ve

b) Çalışan kadınların yeraltı madenlerinde ve gereğinde
tehlikeli, sağlığa aykırı veya ağır niteliği nedeniyle uygun düş-
meyen tüm öteki işlerde çalışmalarını yasaklamayı;
taahhüt ederler.

Madde : 9

Mesleğe Yönelme Hakkı

Akit Taraflar mesleğe yönelme hakkının etkin biçimde kul-
lanılmasını sağlamak üzere, gerektiğinde özürlüler dahil her-
kese niteliklerine ve bu niteliklerin iş bulma olanaklarıyla
ilişisine göre işini seçme ve mesleğini geliştirmesine ilişkin so-
runlarını çözmek üzere yardımcı olacak bir hizmet vermeyi ve
ya geliştirmeyi ve bu yardımın okul çocukları dahil gençler ve
yetişkinler için ücretsiz yapılmasını sağlamayı;
taahhüt ederler.

Madde : 10

Mesleki Eğitim Hakkı

Akit Taraflar mesleki eğitim hakkının etkin biçimde kulla-
nılmasını sağlamak üzere;

1 — Gerektiğinde, özürlüler dahil herkese, çalıştıran ve ça-
lışanların örgütlerine danışarak teknik ve mesleki eğitim olanağı
sağlamayı veya geliştirmeyi ve salt kişisel yeteneğe dayalı ol-
mak üzere yüksek teknik eğitim ve üniversite öğrenimi görme
kolaylıkları bahsetmeyi;

2 — Kız ve erkek tüm gençlerin çeşitli işlerde çalışırken eği-
tilmeleri için bir çıraklık sistemiyle diğer sistemli düzenlemele-
ri sağlamayı veya geliştirmeyi;

3 — Gerektiğinde;

a) Çalışan yetişkinler için yeterli ve kolayca ulaşılabilir eğitim
olanaklarıyla;

b) Teknolojik gelişmelerin veya yeni çalışma eğilimleri-
nin sonucu olarak çalışan yetişkinlerin duyduğu yeniden eği-
tim gereksinimlerini karşılamak için özel kolaylıklar sağlamayı
veya geliştirmeyi;

4 — a) Tüm harç ve masrafların azaltılması veya kaldı-
rılması,

b) Uygun durumlarda mali yardım yapılması,

c) İşçinin, işi sırasında işverenin talebi üzerine gördüğü ek
eğitimde harcanan zamanın normal çalışma süresinden sa-
yılması,

d) Yeterli denetim yoluyla, işçi ve işveren kuruluşlarına da-
nışarak, çıraklık ve gençlerin eğitimi ile yapılan diğer düzenle-
melerin etkinliğini ve genel olarak genç işçilerin yeterli şekilde
korunmalarının sağlanması gibi, uygun önlemlerle sağlanan im-
kânların tam kullanılmasını teşvik etmeyi;
taahhüt ederler.

Madde : 11

Sağlığın Korunması Hakkı

Akit Taraflar, sağlığın korunması hakkının etkin biçimde kul-
lanılmasını sağlamak üzere, ya doğrudan veya kamusal veya
özel örgütlerle işbirliği içinde, diğer önlemlerin yanısıra,

1 — Sağlığın bozulmasına yolaçan nedenleri olabildiince
ortadan kaldırmak;

2 — Sağlığı geliştirmek ve sağlık konularında kişisel sorum-
luluğu artırmak üzere eğitim ve danışma kolaylıkları sağlamak;

3 — Salgın hastalıklarla yerleşik mevzii ve bsaşka hasta-
lıkları olabildiğince önlemek; üzere tasarlanmış uygun önlem-
ler almayı taahhüt ederler.

Madde : 12

Sosyal Güvenlik Hakkı

Akit Taraflar sosyal güvenlik hakkının etkin biçimde kulla-
nılmasını sağlamak üzere

1 — Bir sosyal güvenlik sistemi kurmayı veya korumayı;

2 — Sosyal güvenlik sistemini. "Enaz Sosyal Güvenlik
Standartlarına İlişkin Uluslararası Çalışma Sözleşmesi" (No:
102)'nin onaylanması için gereken düzeyden daha düşük ol-
mamak üzere yeterli bir düzeyde tutmayı;

3 — Sosyal güvenlik sistemini giderek daha yüksek bir dü-
zeve çıkarmaya çalışmayı;

(Devamı Gelecek Sayıda)

1989'DA OLANLAR ve 1990'DA BEKLENTİLERİMİZ..

Türk-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, basın mensuplarının bazı sorularını cevaplandırdı. Genel Başkan YILMAZ'ın, 1989 değerlendirmesi ve 1990 yılından işçilerin beklentileri konusundaki görüşleri şöyle :

"1989 yılı, ülkemizde demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla teşekkül çabalarının bir türlü sonuca ulaşmadığı, ülkemiz gündeminde önemli yer işgal eden ekonomik sorunların aşılamadığı, sosyal problemlerin kalıcı bir çözüme oturtulmadığı bir yıl olmuştur. 1989 bu nedenlerle kamuoyunda ortaya çıkan gelişmelerin, iktidarca gözardı edildiği bir yıl olarak geride kalmaktadır.

1989 yılına ait bu olumsuz koşullar sürerken, dünyamız önemli değişimlere sahne olmuştur. Gerçek demokrasi adına atılan adımlar, daha çok özgürlük ve insanca yaşayabilmek uğruna kitlelerin verdiği mücadeleler, 70 yıllık tartışmasız boyun eğilen rejimleri ve uygulayıcılarını sarsmış ve sorgulamaya tabi tutmuştur. Ve en önemlisi, kitle hareketlerinin başını çeken işçiler, bu ülkelerdeki demokratikleşme eylemlerinin öncüleri olmuştur. Ne var ki, dünyada bu gelişmeler olurken, 80'li yılların toplumumuza empoze ettiği yasak ve kısıtlamalar sürmektedir. Dünya'da işçilerin öncülüğündeki bu demokratikleşme çabalarını alkışlayanlar, ülkemiz işçileri ve onların temsilcisi sendikaların bu yoldaki çabalarını engellemeye çalışarak, uyarı eylemlerini görmemezlikten gelmişlerdir. 1982 Anayasası ile 2821, 2822, 1475 ve 506 sayılı yasalar başta olmak üzere, çalışma hayatını yakından ilgilendiren mevzuatın getirdiği sınırlamalar, çalışanların özgürce örgütlenebilmelerini ve serbest toplu sözleşme yapmalarını önemli ölçüde zedelemeye devam etmiştir.

İktidar sahiplerinin bu tavrına karşılık, ülkemizin siyasal gündeminde işçilerin ağırlıklı rolü, 1989 yılında kendisini hissettirmiştir. 26 Mart yerel seçim sonuçları, bu anlamda geniş halk kitlelerinin ve işçilerin siyasal iktidara ilettiği önemli bir mesaj olduğu halde, bu uyarıdan maalessif ders alınamamıştır. Siyasal iktidarcı geniş halk yığınlarını, dar ve sabit gelirlileri gözardı ederek uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar, önemli oy kaybıyla sonuçlanmış ve bunun sonucu iktidar partisinin yaptığı her hareket ve en

önemlisi de Cumhurbaşkanlığı seçimi gibi tüm siyasi partilerin uzlaşma içinde çözüm getirebilecekleri bir konuda bile uyuma sağlamamaması, ülkedeki rahatsızlıkları artırmıştır.

İktidar partisi, 26 Mart yerel seçimlerinde, Türk halkının artık iktidarı bırakması yolundaki iradesini "basit bir uyarı" gibi değerlendirmiş ve işi pişkinliğe vurarak, ülkemizin siyasal gündemi önemli çıkmazlara itilmiştir. Gene kanı itibarıyla azınlığa düşen iktidar, 26 Mart iradesini değerlendirmeli ve süren bu olumsuz gidişat karşısında, 1990 yılında erken seçime gidilmelidir. Böyle bir kararın, sayılamayacak kadar faydaları bulunmaktadır.

Diğer taraftan 1989 yılı kamu kesimi Toplu Sözleşmeleri sırasında işçiler sendikaları öncülüğünde önemli mücadeleler vermişler ve 600 bin işçimiz adına kamu kesiminde sağlanan önemli ücret artışları, diğer çalışanların ücretlerinin de önemli ölçüde artışına vesile olmuştur. 1989 Bahar Eylemleri, işçilerimizin ülke çapındaki zaferidir. Ama, bu mücadeleler sonunda sağlanan ekonomik haklar, seri zamlarla işçilerden geri alınmıştır.

1989 yılı, ekonomik açıdan hemen hemen hiçbir olumlu gelişmenin sağlanmadığı ve çalışanları yakından ilgilendiren enflasyonun önlenemediği bir yıldır. Aslında, DİE verilerine göre, 1989 yılında ülkemiz ekonomik açıdan küçülmüştür. Genel olarak sanayileşme çabalarının ihmal edildiği 80'li yılların bir uzantısı olan 1989 yılında da yatırımlar gerilemiş ve işsizlik artmıştır. Enflasyonun, halkın en büyük düşmanı olduğunu ifade eden çevreler, yüzde otuzlardan devrıldığı enflasyonu, yedi yıl sonra bile hala yüzde yetmişlerin altına çekmekten bahsetmektedirler.

Açıkçası, ANAP iktidarlari, bu yıl da halkımızı enflasyona tuş olmaktan kurtaramamışlardır. Bu konudaki becerisizlikleri, siyasi tarihe yazılmıştır. Çalışma yaşamıyla ilgili ve sosyal barışın sağlanması açısından ele alınması zorunlu olan süper emeklilik ve sözleşmeli personel gibi sorunlar, 1989 yılı içinde de çözüme kavuşturulamamıştır. İş başında bulunduğu sürece 12 Eylül'ün yasak ve kısıtlamalarını ortadan kaldırmak yerine, grevi adeta devre dışı bırakan tüzüklerle işçileri ve çalışanları yeni sorunlarla karşı

karşıya getiren, temel ve hak ve özgürlüklerinin kullanılmasına çeşitli engeller koyan mevcut siyasal iktidar, bu sorunların 1990 yılında çözümleneceğine dair herhangi bir ümit vermektedir. Demokrasiyi, seçimden seçime oy verme işlemleriyle özdeş gören bu iktidar, yanlış sosyo-ekonomik uygulamalarını sürdürmekle halk kitlelerinden iyice kopmaktadır.

1990'DAN BEKLENENLER

1990 yılında ülkemiz gündeminde yer alacak en önemli konu, yeni bir seçim kanunuyla halkın gerçek iradesini yansıtan bir parlamentonun teşkilidir. Bu parlamentodan çıkacak hükümet, başta 1982 Anayasası olmak üzere, yasalarda mevcut tüm antidemokratik hükümleri değiştirmeli ve tüm kurumlar ve kurallarıyla işleyen sağlıklı bir demokrasinin tesisine çalışmalıdır.

İşçiler ve onların temsilcisi TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar, bu rahatsızlıkların tedavisi için, meşru zeminlerdeki mücadelesini pek tabii kesintisiz sürdürecektir.

1990 ve sonrası, artık ülke refahına giden süreç olmalıdır. Ülke insanının, bu başıboş ekonomik düzene, frensiz enflasyon ve hayat pahalılığına ve sözde demokrasiye artık daha fazla tahammülü kalmamıştır.

1990'da kamu ve özel sektördeki sözleşmelerimizi birleştirme kararındayız.

TÜRK-İŞ 15. genel kurulu, geçmişin muhasebesini yaptığı kadar, geleceğimiz ışık tutan çok önemli kararlarında da aldığı bir fikir platformu şeklinde geçmiştir.

Ülke sorunlarının ele alındığı bu genel kurulumuz, gerçek demokrasiye ve demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkılması açısından da, unutulmayacak olgunlukta geçmiştir.

Bu genel kurulun verdiği talimat çerçevesinde, alınan kararların hayata geçirilmesi en önemli görevimizdir. 1990 yılı, bu itibarla gerek toplu sözleşmeler, gerekse öteki yurt sorunlarının aşılabilmesi için, işçilerin mücadele gücünü birlikte ortaya koyacakları yeni bir süreç olacaktır."

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel : 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel : 527 86 92 - 526 37 84 Yenikapı/İSTANBUL
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel : 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel : 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen. Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel : 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel : 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: ŞEMSİ DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel : 120 02 -132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel : 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel : 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel : 230 08 55 - 229 44 80 Yenisehir / ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel : 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk.: SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel : 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel : 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel : 231 80 29-30-31-32 ANKARA
06	TEKSİF Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel : 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel : 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Tel : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ATILAY AYÇIN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel : 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel : 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen. Bşk.: MELİH HÜSNÜ YILMAZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel : 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: FİKRİ KARAKADILAR Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel : 118 99 - 134 50 İZMİT	23	HABER-İŞ Gen. Bşk.: ALİ AKBAL Tuna Cad. 30/8 Tel : 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel : 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel : 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel : 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİS Gen. Bşk.: MUSTAFA ARAS İnelbey Mah. Küçük Langa Cad. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel : 582 71 58 Aksaray - İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk.: TANER SONALP Sümer Sokak 29 Tel : 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: KENAN DURUKAN İnkilâp Sokak 20 Tel : 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. NO:20 Kat: 4 Tel : 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel : 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen. Bşk.: NECATİ ALTUNKAYNAK Kazancı Yokuşu, Ağaçağaç Sokak No: 3 Daire: 10 Tel : 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İSTANBUL	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel : 513 82 54-55-56 Aksaray - İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel : 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA	29	TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel : 72 444 Lefkoşe / KIBRIS